

LUK

LUK TIOFILAS KAT PILIWUTNDI

¹ Njambwi nyan Tiofilas min kat nyaangit piliwupmat yigowun. God ninogwinala kwuta nima njivwa kat nima sakwat nimba piliwupmat tigandi.

² God kwuta njivwa va nimba wan njivwa vilaa nat nimba kat mbutndi maa piliwutndi. God kwuta njivwa aywaa vilaa mbutndi. Va nimba Godna njivwa kwuta nimba ndi.

³ God kwutinda njivwa kat aywaa wagalalaa wutaa min kat piliwupmat wowun. God kwuta njivwa kat wagalalaa wutaa apma vat piliwukiyowun. Simblan ana piliwukiyowun.

⁴ Piliwukweya nyaangit vilaa tak wukwa nyaangit woseka ana wandi waa yelavika ligiyamin. Wupma yelavika limangat piliwukowun.

ENSEL SEKARAIA KAT JON YAIGANDI WAA MBUTNDI

⁵ Herot Judiana king tinda njimbla kan piliwukweya vak tindi. Kita nyan tindi ndina si Sekaraia. Ndi God kat kwunatiga nimbana kita nyana. Ndi God kat kwunatiga nimba mbaapma mbaapmamba lindi. Wan nyan Abaisana mbaapma nyana. Ndina taagwana si Ilisabet. Lila yelangi ndina yelangi kita. Eron walinja yelangi.

⁶ Mbik God waa vak apma vapmba yetimbik. God waa nyaangit wuka ndinai taaga njambiyamba yetimbik.

⁷ Mbit nyan kai. Ilisabet kwandi lagwa tiga nyan ana kwuti. Mbambala avit ndu avit taagwa mbit.

⁸ Sekaraina mbaapma nimba njivwa kwupmat yandi. God kat kwunapmat yandi.

⁹ Ndina vak kingiyan. Mandit mandit njivwa kansaga kwutndi. Apma njangu veiliga ya salilinda njivwa Sekaraia klandi. klalaa ya salivat Godna ngay wuleindi.

¹⁰ Ya salivat wuleindi mala nat nima sakwat nimba alagumba liga god kat wagala lindi.

¹¹ Sekaraia godna ngay weleilaa apma njangu veiliga ya salindeya kugimbi waymba njambwi nyana ensel vindi. Kugimbi yaagindan naangimba lindi, vindi.

¹² Sekaraia ensel kat vilaa maawut viyalindi, vaaka lindi.

¹³ Ensel ndi kat wandi. Sekaraia ke vaaka. Wagalalima nyaangit God tamba wutndi. samat tiga mina taagwa Ilisabet nyan kwukiyali. Kwuti maa ndina si Jon waa waigamin.

¹⁴ Kwuti maa solat sigiyamin. Nat nima sakwat nimba ndino solat sigiyandi.

¹⁵ God wan nyan kat bilaa ndi apma nyana njambwi nyana waa waigandi. Wan nyan ndi nima ngu ana kigiyandi. Wan nyan ndi nyimena yaapmba lindi, Godna waagan ndina mbangi tavigiyandi.

¹⁶ Wan nyan ndi Juda nima sakwat ndi kat mbutndi maa ndina njambwi nyan God waa nyaangit wuka yetigiyandi.

17 Tamba la nyan Iliaja nima kwondumba Godna njivwa kwutnda vla wan nyan kwukiyandi. Ndinai waigaa nyaangit wutaa God kat kai waliga nimba God waa nyaangit mbukiya nyan kat kawiga tigiyan di waa wandi ensel.

18 Ensel wandi maa sekaraia ndi kat waganlandi. Woseka wamin? E? Woseka ana wamin? angamak vigiywowun. Wuna taagwa avit taagwat. Wuno avit ndu wun. Anda vapmba nyan kwukiyali waa wandi maa ensel wandi.

19 Wun gabriel wun. Wun Godna apma njivwa kwutiga nyan wun. God wandi maa mbukwa apma nyaangit yalaa mbukwun.

20 Tiga liga mina kwundi kwulamakiyan di. Mina taagwa nyan kwuti maa mina kwundi apma vat tindi, kwundi ngambugiyamin. Wawa nyaangit wutaa kavle maawut yelavita woseka wandi? E? Woseka ana wandi? Waa wamangat mina kwundi kwulamakiyan di. Wawa nyaangit kak kiyandi, vigiyamin waa wandi ensel.

21 alagumba la nimba Sekaraia kat kwo kawiga lindi. Godna ngay wuleilaa sivla mbundi lindi waa nima vak yelavika liga kawiga lindi.

22 Sakaraia wogwelaa ndi kat nyaangit ana mbutndi. Ndi kat taamba mina yindi. Nyaangit mbutapman ndi kat taamba mina yinda vak vilaa godna ngaymba liga simak vla vindi waa yelavitndi.

23 God kat kwunatinda njivwa ngilindi mala Sakaraia ndina ngayat yindi.

24 Giga liga ndina taagwa yapmba nyan tindi. Mbat tambanat ngaymba mina tili. kava kava ana wogwelaa yili. Li wali.

²⁵ Njambwi nyan God wun kat apma vat yindi. Tak nyan kwutapman tuwa njimbla nat nimba wun kat vilaa kavle taagwa li waa yelavitndi. Mbambala wupma kai waa wali.

JISAS YAIGANDI WAGA ENSEL MARIA KAT MBUTNDI

²⁶ Ilisabetna yaapmba nyan mbak sila kita tindi maa God ndina ensel Gabriel kat wandi maa Galili walinja nima kipmana ngepma Nasaret walinja ngepmat yindi.

²⁷ Wan ngepmamba taagwa nyan kita lili. Lila si maria. li kat wandi ndu klavak kat. wan nduna si Josep. Ndi tamba la nyan Devitna yelangĩ nyan Josep.

²⁸ Ensel li kat vilaa wandi. Apma nandinya. God nyin kat apma vak yigiyandi. Nyin kat apma vat yindeya vat nat taagwa kat wupma ana yigiyandi waa wandi maa

²⁹ Maria ndi kat vilaa nima vak yelaviti. Manda kat wandi. Ana yelavikowun waa nima vak yelaviti.

³⁰ Ensel li kat wandi. Nimamba ke yelavika. Ke vaaka. God nyin kat kavle vat ana wandi. Nyin kat apma vat yivat wandi.

³¹ Samat tiga nyina yaapmba nyan tigiyandi. Wan nyan kwutaa ndina si Jisas waa waiganyin.

³² Wan nyan njambwi nyanat tigiyandi. Ndikar vilaa ndi Godna nyana waa waigandi nat nimba. God wandi maa ndina yelangina najmbwi nyan Devit tamba viga linda vla ndino viga ligiyandi.

³³ Njimbla njimbla Jekopna yelangĩ nimba kat viga ligiyandi. Viga lindeya vak ana ngiligiyandi waa wandi ensel.

34 Ensel wandi maa Maria ndi kat wagalali. Wama nyaangit anda vapmba tigiyan di. Wun lan kai waa wali.

35 Wali maa ensel wandi. Godna waagan nyin kat yaa tavigiyan di. Godna kwondu nyin kat yaigandi. Wan nyan ndu kita nyina yaapmba ana taagagiyan di. God ndinayi taagagiya. Nyi kat tiga wan nyan Godna nyana waa waigandi.

36 Awut nyila. Nyina yakwa lagwa Ilisabet nyan tigali. Li tamba avit taagwa li. Tak nyan ana akwuti. Mbak sila kita tigali nyan.

37 God kita nda tigiyan di waa wandeyan tigiyan di. Ndi kwondu mbundi nyana waa wandi ensel.

38 Wand i maa Maria wali. Wovuna. Wama nyaangit tigiyan di. Wun ana kai waigowun. Godna njivwa kwukiyowun waa wali maa ensel li kat kwagalalaa yindi.

MARIA ILISABET KAT VIVAT YILI

39 Tiga liga Maria laataa nduwi la kavat yili. Juda walinja nima kipmana nat ngepmat laataa yili.

40 Ngepma yilaa Sekaraiana ngay wuleilaa Ilisabet kat apma nandinya wali.

41 Apma nandinya waga wali, Ilisabet wuti, lila yaapmba ta nyan yuvut yindi. yuvut yindi mala Ilisabetna mbangi Godna waagan tavindi mala wali.

42 Nima kwundimba walega wali. Apma vat tiga taagwa nyin. God nyin kat apma vat yinda vak vla nat taagwa kat ana yindi. Nyina yaapmba liga nyan ama vat tiga nyana.

⁴³ Wuna njambwi nyana nyime nyin. Wuna ngay wuleinyan apma vakna. Nyin kat viwan apma vakna God kwiya apma vakna.

⁴⁴ Awut nyila. Wun kat apma nandinya wanyin maa wuna yaapmba tiga nyan solat siga yuvut yindi. Wukwun maa yuvut yindi.

⁴⁵ God nyin kat waa nyaangit wutaa woseka wandi waa ana wanyin. God waa nyaangit tigiyaandi waa wanyin. Wanya vat apma vatna waa wali Ilisabet.

MARIA LUNGWAMATAA WALI

⁴⁶ Maia lungwamataa wali. God njambwi nyana waa wuna maawupmba yelavika ligowun.

⁴⁷ God wun kat kwunatigandi. Wun kat kwunatinda vak kat yelavita solat siligowun.

⁴⁸ Wun Godna njivwa kwutigat taagwa wun. Wun kwo taagwa wun. God wun kat kwo awagapma apma vat yindi. Ngini yaiga nima sakwat nimba wun kat yelavita apma taagwat waa waigandi.

⁴⁹ Njambwi nyan wun kat apma vat yindi. Ndina si kwutaa katsogiyowun.

⁵⁰ Ndina waa nyaangit wutiga nimba ndi kat kwunakiyaandi. God ndina nyangu kat kwunaka ndina ngwak kat kwunaka kwunakiyaandi.

⁵¹ God ndi kwondu mbundi nyana. nat nimba nin apma nimba nin waa yelavika ligandi. God ndi kat kai waa savililigandi, kava kava vaaka yigiyandi.

⁵² Njambwi la ndi king kat kai waa ndina si viyesendaligandi. Kwo la ndi nimba ndina si kwutaa katsoligandi.

⁵³ Wundi kat tiga nimba ndi kat apma kiginda kwiligandi. nima sakwat nimbun ndawi liga nimba ndi kat ana kwiligandi. Ndi Godnanamba klapman kwo yiligandi.

⁵⁴ God ndina nimba isrel walinja nimba ndi kat kwunatindi. kwunatinda vak yelavika ligiyandi. Ndina maawut ana tivigiyandi.

⁵⁵ Tamba nina ngwat walanga kat kwunakiyowun waa wandi God. Tamba la nyan ebraham kat kupma wandi. Mino mina nyangu ngwak walanga kat kwunakiyowun waa God wandi Ebrahim kat waa wali Maria.

⁵⁶ Maria Ilisabetna ngay mbak kuvut tili. Tiga liga yili lila ngepma.

ILISABET JON KAT KWUTI

⁵⁷ Ilisabet nyan kwup mina lili. Tiga liga nondanyan kwuti.

⁵⁸ Nyan kwuti mala lila ngepma nimba lila yelangi nimba wutaa solat siga wandi. Njambwi nyan li kat apma vat yindi waa solat siga wandi.

⁵⁹ Nandinya sila kuvut yindi maa mat nyana mbangi pitaa si wavat wandi. Ndina nyaekna simba Sekaraia waa wavat wandi.

⁶⁰ Ndina nyime kai wali. Ndina si Jona waa nyime wali.

⁶¹ Wali maa li kat wandi. Nyina yelangina si ana ndi. Manda kat Jon waa waiganyin waa wandi.

⁶² Nyime kat walaa mat nyana nyaek kat taamba yiga wagalandi maa

⁶³ ndi taamba yiga pensil pepa agwi waa taambamba wandi. kwindi maa piliwutndi, vilaa ngipaliga ndandi.

⁶⁴ Sekaraia jona si piliwutaa ndina kwundi kwo lindi, ngambundi. Godna si kwutaa katsoga ngambundi.

⁶⁵ Ngambundi mala ndina ngepma nimba wutaa maawut viyalindi, vaaka lindi. Vaaka liga judia walinja nima kipmana nduwi la kava kavamba mbutseli mbutsela mbutindi.

⁶⁶ Nima sakwat nimba wan nyaangit wutaa nima maawut yelavika lindi. yelavika liga wagalandi. Wan mat nyan angamak tigiya nyana waa wagalandi. God wan nyan kat kwondu kwindi, vindi.

SEKARAIA WAA NYAANGIT

⁶⁷ Jona nyaek sekaraia Godna waagan ndina mbangi tavindi mala Godna nyaangit mbutndi.

⁶⁸ Mbuka wandi. Nin Isrel walina nimba nina njambwi nyan God ndi apma nyana. Ndina nimba kat ngaga yalaa kwunatindi.

⁶⁹ Nin kat kwunatiga nyan tamba kwindi. Nin kat kwunapmak yaiga nyan tamba la nyan Devitna yelangi nyana.

⁷⁰ Tamba la profet ndi God waa nyaangit mbutndi. God ngini nin kat kwunakiyandi waa mbutndi.

⁷¹ Nin kat kwunatndi mala nina maama nimba kat kwulakiyanin. Nin kat kai waliga nimba kat kwulakiyanin waa tamba la profet mbutndi.

⁷² God nina ngwak kat tamba wandi. ngwuk kat awagapma apma vat yigiyowun waa wandi. Wan wanda apma nyaangit Godna maawut ana tivigandi.

⁷³ Tamba God nina walanga Ebrahim kat nima kwundimba wandi. Min kat apma vat kwunakiy-owun waa wandi.

⁷⁴ Wan wanda vak vla nin kat kwunakiyandi. nin kat kwunatndi mala nina maama nimba kat kwulataa nat vak kwagalalaa Godna njivwa mina kwukiyanin. kwuka liga ana vaaka ligiyanin.

⁷⁵ Apma vat yiga God yeta vla apma vak yetigiyanin njimbla njimbla.

⁷⁶ Min Jon wuna nyan min njambwi nyan God ndinai waa nyaangit mbutiga nyanat tigiyanin. Min tatak njivwa kwuka yigiyamin. Njambwi nyan ngini njivwa kwuka yaigandi. njambwi nyan yandeya yambi min kwunakiyanin.

⁷⁷ Njambwi nyan ndina nimba kat kwunatndeya vak min ndi kat mbukiyanin. Ndi kat kwunataa kavle vat yiga yetilinja vak kat njambwi nyan silimbwigiyandi.

⁷⁸ God nin kat nima maawut yelavika ligandi. Ngi kat tiga nin kat kavle vat awagapma silimbwigiyandi.

⁷⁹ Mbambala nin kulun waliga kavamba tiga nimba vla liganin. mbambala wundumbu yiliga nimba vla liganin. nin kat kwunatndi maa nina maawut apma vat mina yelavika ligiyanin waa wandi Sekaraia.

⁸⁰ Mat nyan Jon tamba nima yindi. Apma maawut sika lindi. Tiga liga ngepma kwagalalaa ndinyangu lapman kwo kava yiga yetindi. Isrel walinja nimba kat nyaangit mbutndeya nandinya kat kwo kavamba liga kawiga lindi.

MARIA JISAS KAT KWUTI

¹ Ndina kipmana njambwi nyan Sisa Ogastas ngepma ngepmana nimbana si klavat wandi.

² Tak ndina si ana klalindi. kupi vatna tamba si klavat yigandi. Si klalinja njimbla Siria walinja kipmana nima nyan Sairinias tindi.

³ Si klavat wandi maa ngepma ngepma la nimba ndina ngepma kwagalalaa angwa ngepmat yindi.

⁴ Josep ndino yindi. Nasaretna nat ngepma Galili kwagalalaa Betlehem walinja ngepmat yindi. Wan ngepma Judiamba lindi. Betlehem Devitna yelang'i nimbana angwa ngepma. Josep ndi Devitna yelang'i nyana.

⁵ Kapma ana yindi. Ndina tagwonala yindi. Ndina taagwa nyan tili.

⁶ Tamba yiga wungi ngepmamba ligandi. Tiga liga nyan kwup mina ligali.

⁷ Tiga liga ngima nyan kwuti. kwutaa ndi kat waavwimba ngiga kwuti. Ndi kat kwataa yiga naangali. Bulmakau kiginda kila bokisimba naangali, sindu kwandi. Tak haus pasindia wuleivat wambit. Haus pasindia tamba taati. Nima sakwat nimba.

SIP SIP VIGA LA NIMBA KAT ENSEL MBUTNDI

⁸ Ngepma ngwaymba nat nimba sip sip kat ngan viga lindi.

⁹ Tiga liga njambwi nyana ensel ndi kat ngaga yandi. ngaga yandi mala nima vak kemandi vilaa vaaka lindi.

¹⁰ Ensel ndi kat wandi. Ke vakngwa. Apma nyaangit mbupmat yawun. Mbukweya nyaangit wukiya nimba aywaa solat sigiyandi.

11 Mbambala Devitna ngepmamba taagwa kita nyan kwuti. Wan nyan ngwuk kat kwunakiya nyana. Wan nyan njambwi nyana. God wandi, yaa nyana.

12 Ngepma yilaa vigiyangwuk wan nyan kat. Ndina nyime ndi kat waavwi ngilaa bulmakau kiginda kiga bokismba naangali, vigiyangwuk. Bulmakau kiginda kila bokismba kwaiga nyan kat vilaa ensel nin kat ana woseka wandi. Kingi mat nyan kat wandi waa yelavikiyangwuk waa wandi ensel.

13 Ensel wandi mala nima sakwat ensel ngaga yalaa dinogwinala ngambulindi. Godna si kwutaa katsoga ngambulindi.

14 God nyinangwupmba liga apma nima nyana. Ngwuk kipmamba liga nimba ngwuk kat apma vat yindi, apma maawupmba tigiyanngwuk waa wandi.

SIP SIP KAT BIGA LA NIMBA JISAS KAT YIGA VINDI

15 Ensel walaa ndi kat kwagalalaa nyinangwutnat wokendi. Wokendi maa viga la nimba awat sowat ngambundi. Betlehem yagwa yigat. Nima nyan nin kat mbutnda vak yiga vigiyanin walaa yindi.

16 Laataakwiyatapman yindi. yilaa yiga vindi. mariagwi Josep kat vindi. wan nyan bulmakau kiginda kila bokismba kwandi, vindi.

17 Vilaa ensel ndi kat mbukna nyaangit nat nimba kat yiga mbutndi.

18 Mbutndi mala wuta nimba mandip mandip yelavika lindi.

19 Maria wutaa ana mandip mandip yelavika lili. Lila maawupmba tindi, yelavika lili.

20 Sip sip kat viga la nimba ndi kat kwagalalaa lungwamataa yindi. Ensel nin kat wanda nyaangit tigandi, vinin. God apma nyana. Njambwi nyana waa wandi.

JISAS WAA SI WANDI

21 Nandinya sila kuvuk yindi maa mat nyana mbangi pitaa ndi kat si wandi. Ndina si jisasa waa wandi. Ndina maawupmba ana wandi. Ensel kan si wandi maa mat nyan nyimena yapmba tindi.

22 Taagwa nyan kwuta nglambi limbwinjeya njimbla ngwaymba ligandi. Tamba la nyan Moses piliwuta nyaangipmba nglambi silimbwindi. Ngi kat tiga nglambi limbwivat Jerusalemat yindi. Mat nyan kwutaa God kat simogwivat kalimbit.

23 Tamba Moses kwiya nyaangit piliwutndi. Ngima nyan nondanyan aywaa God kat simogwigiyangwuk. Ndi Godna njivwa kwukiyandi waa tamba piliwutndi.

24 Nglambi silimbwivat waavi vatnyalaa kwimbit. Tamba Moses kwiya nyaangipmba kwimbit. nugulivik vililik kwingweyan wovuna. Namio vililik kwingweyan waa tamba piliwutndi Moses.

25 Kita nyan Jwerusalemba la nyan ndina si Simion. Ndi apma vat yiga yetiliga nyana. God waa nyaangit wutiga nyana. God Isrel walinja nimba kat kwunatndeya njimbla kat kawiga lilindi wan nyan. Godna waagan ndina mbangi tavilaa lindi.

26 Tak Godna waagan ndi kat mbutndi. Tak ana kiyagamin. Tak God wandi, yaa nyan Kraist ndi kat vigiyamin. Vilaa ngini kiyagamin waa mbutndi.

27 Godna waagan ndi kat wandi maa Godna ngay wuleindi. Wuleindi maa Jisasna nyaek nyime ndi kat kwutaa wuleimbit. Tamba Moses mbuta nyaangipmba nglambi silimbwivat wuleimbit.

28 Simion mat nyan kat vilaa yiga ndina taambamba kwutaa Godna si kwutaa katsolaa God kat wandi.

29 Njambwi nyan tak wun kat wama nyaangit mbambala tamba vigowun. Mbambala kiyaweyan wovuna. Ana kai waigowun.

30 Ndinyangu kat kwunapmak kwima nyan mbambala tamba vigowun.

31 Wamin maa wan nyan ndinyangu kat aywaa kwunapmak yandi.

32 Juda ana ndi nat nimba ndi kat apma nyaangit visimogwindi, viga wukiyandi. Nin Isrel waa Juda walinja nimba nina nindimba laatndi. Nina nindimba laatndangat nat nimba nina si kwutaa katsogiyandi waa wandi Simion.

33 Simion wandi mala Jisasna nyaek nyime wutaa mandit mandit yelavipmbik.

34 Simion mbik kat wandi. God mbik kat apma vat yigiyandi waa walaa Jisasna nyime Maria li kat viga wandi. Awut nyila. Wan mat nyan kwutndeya njivwa kwutndi mala Judana nima sakwat njambwi nimba kavle yigiyandi. Nima sakwat nimba kwo nimba apma vat tigiyanidi. Nat nima sakwat nimba ndi kat kai waigandi.

35 Ndi kat kai waiga nimba maawupmba yelavitnjeya vak ana pagwugiyandi. Kapmba kai waigandi. Kai wanja njimbla nyin kat nima vat tigiyan di waa wandi Simion.

36 Profetna njivwa kwutiga taagwa kita lili. Lila si Ana. Lila nyaekna si Panuel. Lila yelangi Asa walinja yelangi. Li avit taagwak. Tak ndu klalaa naambi sila vili tili.

37 Lila lan kiyandi maa to lagwa kwali. Lila naambi ndumi aynat kiyeli aynat. Godna ngayimba mina jnjivwa kwuka yetili. Nat walaa nandinya ngan God kat mina wagalaga yetilili.

38 Jisasna nyaek nyime tilimbik mala Godna ngay wulelili. Mat nyan kat vilaa God kat sivu lilili. Kumba la nat nimba God ngini Juda kat kwunatndeya njimbla kat kawiga lindi. Wundi nimba kat vilaa wali. Ndinayi. Nin kat kwunakiya nyana waa wali. Nin kat kwunakiya nyan tamba yalaa ligandi waa Jerusalemba la nimba kat mbutseli mbutsela mbutili.

NASARETNAT LUNGWAMATAA YINDI

39 God waa nyaangipmba nglambi aywaa limbwiyagilaa ngepmat yimbit. Galili walingja kipmat yiga mbitna angwa ngepma Nasaretnat Jisas kat kwutaa yimbit.

40 Tiga liga mat nyan niman yindi. Ndina maawut apma vat sika lindi. Apma vat ndina nambu ligandi. God ndi kat nima kwondu kwindi.

JISAS KWANDI NYAN TIGA GODNA NGAYAT YINDI

41 Jisasna nyaek nyime naambi naambi pasova walinja pesto vivat Jerusalemat yilimbit.

⁴² Jisasna naambi taamba vili kiyeli vililik tindi, yilinja vak vla pesto kat yilindi.

⁴³ Pesto ngilindi mala Jerusalem kwagalalaa ngepma lungwamataa yindi. Jisas ndi ana yindi. Ndi wumba lindi. Mbik Jisas tamba yigandi waa yelavita Jerusalem kwagalalaa yimbit.

⁴⁴ Nima sakwat nimba kitamba yilindi. Jisas kita vat yiliganin waa yelavita kita nandinya yiga timbik. Ava yambi yiga liga ngan mbila ngepma nimba ali nimba kat Jisas kat kwaka wagalambit.

⁴⁵ Wagalambit, kai ana ligandi wandi. Kai wandi mala ndi kat kwapmak Jerusalem lungwamataa yimbit ndi kat vivat.

⁴⁶ Ndi kat kwaka vilevimbit. Kwaka vilevilaa kuvut wan nandinya Godna ngay wuleilaa ndi kat vimbit. Nat nimba kat simogwi liga njambwi nimbana nindimba ndalindi, vimbit. Ndi kat wagalalaa mbutinja nyaangit wuka lindi.

⁴⁷ Jisas mbuta nyaangit wuta nimba ngipaliga ndandi.

⁴⁸ Ndina nyaek nyime ndi kat vilaa mbitno ngipaliga ndambit. Ndina nyime ndi kat wali. Nyan, an kat manda kat wupma yimin. Wuno mina nyaekno min kat kwaka yeta. Nima vak yelavika kwaka yeta waa wali maa wandi.

⁴⁹ Mand kat wun kat kava kava kwatimbit. Wuna nyaekna ngaymba tuwan apma vatna. Nglaatndi. Tuwa vak wupma mbik ana viga ligambit? Waa wandi.

⁵⁰ Wanda nyaangit wutaa ana yigumba yelavipmbik.

⁵¹ Bilagwio kita kita yigandi Nasaretnat. Nasaretmba yiga tiga mbilai waa vak Jisas

wuka lindi. Ndinai ya vak vilaa ndina nyime maawupmba yelavika lili.

⁵² Jisas nima yilaa ndina nambu apma vat tindi. Godno nat nimbo ndi kat vilaa apma vat tigandi waa Jisas kat wandi.

3

JON NYAANGIT MBUTNDI

¹ Njambwi nyan Tabirias Sisa naambi taamba vili kiyeli tambanat viga lindi. Judia walinja nima kipma kat viga la njambwi nyan Pontias Pailat. Galili walinja nima kipma kat viga la njambwi nyan Herot. Herotna yakwa nyan Filip kava vililik kat viga lindi. Ndi Ituriagwi Trekonaitis kat viga lindi. Abilini walinja kava kat viga la nyan Laisenas.

² Judana njambwi nimba God kat kwunatiga nimba vililik pali. Mbila si Anaso Kaiafas. Wan njimbla God Sekaraiana nyan Jon kat wandi. Wandi, Jon ndinyangu lapman kwo kavamba yiga lindi.

³ God wandi maa kwo kava kwagalalaa Jodan walinja ndandangit wayat yindi. Yiga mbutndi. Kavle maawut kwagalalaa mandit kupi maawupmba liga ngu yagungweyan God ngwutna kavle vat silimbwigiyandi waa mbutndi.

⁴ Jon mbuta nyaangit tamba la profet Aisaia ndi tamba kita vat piliwutndi. Kupma piliwutndi.

Kita nyan kwo kavamba liga laataa nyaangit mbukiyandi.

Njambwi nyan yaiga yambi kwunak ngwula waa bukiyandi.

Ngu liga kava kava ngini tagula kipmat tigiyan di.

⁵⁻⁶ Nduwi tiga kava nduwi ndandi, apma savagu kipma tigiyan di. Sivi vita liga yambi ngini apma vat tigiyan di. Nima kambat tiga yambi ngini savagu ligiyan di.

Ngini God ndinyangu kat kwunatndeya vak ndinyangu aywaa vigiyan di

waa tamba piliwutndi Aisaia.

⁷ Nima sakwat nimba ngu yaguvat Jon kat yandi. Yandi maa ndi kat mbutndi. Ngwuk apma nimba ana ngwuk. Ngwuk kamboyna nyangu vla ligangwuk. Ngini yaiga kavle vak kat vaaka liga wun kat yangwuk.

⁸ Kavle maawut kwagalalaa apma kupi maawupmba yelavika lingweyan apma vapmba yiga ali ngwuk. Ngwuk kupma yelavika ligangwuk. Nin Ebrahimna nyangu nin. Ngi kat tiga kavle savle yiga yetineyan God nin kat ana kai waigandi waa yelavika ligangwuk. Wupma ke yelavika. Ana nglaatndi. Kavle savle yiga yetingweyan God ngwuk kat kai walaa kan tiga kambak kwutndi mala Ebrahimna nyanguat tigiyan di.

⁹ Kavle mi vitiga nyan vip mina ligandi. Avimba ngwuk. Apma mi sik kwalapma mi aywaa vitaa yamba yaagindi, vikiyan di waa mbutndi Jon.

¹⁰ Mbutndi mala nima sakwat nimba ndi kat wagalandi. Anda apma njivwa kwutaa apma vat kwo ligiyanin waa ndi kat wagalandi.

¹¹ Wagalandi mala ndi kat wandi. Waavwi vililik tiga nyan nat nyan waavi lapman tiga nyan kat

agwi. Kiginda liga nyan kiginda lapman tiga nyan kat vilaa agwi waa wandi Jon.

¹² Takis sanya klaliga nimba ngu yaguvat Jon kat yalaa wagalandi. Simogwi liga nyan nin angambak yigiyandin waa wagalandi maa Jon ndi kat wandi.

¹³ Ngwuk kiap waa sakwapmba mina klaigangwuk takis sanya. Mandip wata kwuleiga sikwupmak klalingweya waa Jon ndi kat wandi.

¹⁴ Soldia ndi kat wagalandi. Nin angamak yigiyandin waa wagalandi maa Jon ndi kat wandi. Ngwuk wata woseka waga ndi kat viyaga nat nimbana nda sikwupmak walingweya. Ngwuk kat pe kwindi, ngiyambak waa awa waa wandi Jon.

¹⁵ Nima sakwat nimba Jon kat vilaa mandip mandip yelavika lindi. Ndi nin kat kwunakiya nyan anagandi waa maawupmba yelavika lindi.

¹⁶ Yelavika linja vak wutaa Jon ndi kat wandi. Wun nima njivwa ana kwutigowun. Ngwuk kat ngu yagua njivwa mat njivwat. Ngini yaiga nyan wuna njambwi nyanat. Wun apma nyan ana wun. Ndina man suna yaaw ana alipsiga njalakiyowun. Apma nyan mina njalakiyandi. Wuna kwupmba ngini yaiga nyan wandi mala Godna waagan ngwuk kat tavigiyandi. Tayindi mala kisik yamba vika ngilindaya vak ngwutna kavle vat ngiligiyandi.

¹⁷ Ngini yaiga nyan yuwi sik kwutiga nyan vla ligandi. Sila silak klalaa yiga yuwi sik sika yiga ngayamba yisoligandi. Ndina ava ndina simbi sika nima vat vitiga yamba yisoligandi.

¹⁸ Ndina kavle maawut kwunapmak Jon nima

sakwat nyaangit mbutindi. Ndi kat apma nyaangit mbutindi.

HEROT JON KAT KALABUS KWUTNDI

¹⁹ Wan kipmana njambwi nyan Herot ndina yakwa nyana taagwa Herodias vanyangika klandi maa Jon ndi kat kavle vat yimin, min kavle vat yiliga nyan min waa wandi.

²⁰ Herot ya kavle vat nima sakwatna. Nat kavle vat yiga Jon kat kalabus kwutndi.

TAT JON KALABUS YILAPMAN TIGA JISAS KAT NGU YAGUNDI

²¹ Jon nima sakwat nimba kat ngu yagulaa Jisas kat yagundi. Yagundi maa Jisas God kat wagalalindi maa nyinangwut yambi kwandi.

²² Wungi yambimba Godna waagan ngaga yandi. Namiyo saava klalaa yandi, vindi. Vilaa nyinangwupmba liga kwundi wutndi. Min wuna apma nyan mi. Min kat wun solat siligowun waa wandi kwundi.

JISASNA YELANGI NIMBANA SI

²³ Jisasna naambi ndumi vili kiyeli tamba vili tindi, njivwa kwupmat laatndi. Ndi Josepna nyana waa nima sakwat nimba yelavika lindi. Wan nyan Josep ndina nyaek Hilai.

²⁴ Hilaina nyaek Matat
Matatna nyaek Livai
Livaina nyaek Melkai
Melkaina nyaek Melkai
Jananina nyaek Josep

Josepna nyaek Matataias

²⁵ Matataiasna nyaek Emos
Emosna nyaek Neam

Neamna nyaek Eslai
Eslaina nyaek Nagai
Nagaina nyaek Meat
²⁶ Meatna nyaek Matataias
Matataiasna nyaek Semem
Sememna nyaek Josek
Josekna nyaek Joda
Jodana nyaek Joanan
²⁷ Joanana nyaek Resa
Resana nyaek Serababel
Serababelna nyaek Sialtiel
Sialtielna nyaek Nerai
Neraina nyaek Melkai
²⁸ Melkaina nyaek Edai
Edaina nyaek Kosam
Kosamna nyaek Elmedam
Elmedamna nyaek Ea
Eana nyaek Josua
²⁹ Josuana nyaek Eliesa
Eliesana nyaek Jorim
Jorimna nyaek Matat
Matatna nyaek Livai
Livaina nyaek Simion
³⁰ Simiona nyaek Juda
Judana nyaek Josep
Josepna nyaek Jonam
Jonamna nyaek Eliakim
Eliakimna nyaek Melia
³¹ Meliana nyaek Mena
Menana nyaek Matata
Matatana nyaek Netan
Netana nyaek Devit
Devitna nyaek Jesi

³² Jesina nyaek Obet
Obetna nyaek Boas
Boasna nyaek Salmon
Salmona nyaek Nason
Nasona nyaek Aminadap
³³ Aminadapna nyaek Admin
Admina nyaek Anai
Anaina nyaek Hesron
Hesrona nyaek Peres
Peresna nyaek Juda
Judana nyaek Jekop
³⁴ Jekopna nyaek Aisak
Aisakna nyaek Ebrahim
Ebrahimna nyaek Tera
Terana nyaek Neho
Nehona nyaek Serak
³⁵ Serakna nyaek Kiya
Kiyana nyaek Pelek
Pelekna nyaek Iba
Ibana nyaek Sila
Silana nyaek Kenan
³⁶ Kenana nyaek Afaksat
Afaksatna nyaek Sem
Semna nyaek Noa
Noana nyaek Lemek
Lemekna nyaek Metusala
³⁷ Metusalana nyaek Inok
Inokna nyaek Jeret
Jeretna nyaek Mahalalil
Mahalalilna nyaek Kenan
Kenana nyaek Inos
³⁸ Inosna nyaek Set
Setna nyaek Adam

Adamna nyaek God.

4

SETEN JISAS KAT KAVLE VAT AY WAA WANDI

¹ Godna waagan Jisasna mbangi tavindi mala Jisas Jodan walinja ndandangi kwagalalaa kwo kavat yindi. Godna waagan wanda ava yambimba yindi Jisas.

² Kwo kavamba nandinya ndumi vililik yetindi. Yetiga liga Seten ndi kat yalaa kavle vat ay waa wandi. Nandinya ndumi vililik kiginda ana kindi Jisas. Kwo yetindi. Wan nandinya ngilindi, wundi kat tindi.

³ Seten ndi kat yalaa wandi. Godna nyanat timeyan kan tiga kambak klalaa bretnao kwupmeyan Godna nyanat tima vak vigiyowun waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

⁴ Tamba la nyan God waa nyaangit piliwutndi.

Kiginda kivak kat mina yelavitigiya nimba ndi apma vat ana tigiya ndi

waa tamba la nyan piliwutndi waa wandi Jisas.

⁵ Seten Jisas kat kwutaa nat kavat kalindi. Ndi kat kalilaa kan kipmana njambwi nimba viga la kava aywaa ndi kat kwiyatapman visimogwindi.

⁶ Visimogwilaa wandi. Vilima njambwi nimbana ava kwondu wuna kwondua. Wunamba klandi. Wuna maawupmba nat nimba kat kwiligowun.

⁷ Wun kat vilaa nambu silandalaa min njambwi nyan min waa wameyan min kat wuna kwondu kwigiyowun waa wandi Seten.

⁸ Jisas ndi kat wandi. Tamba la nyan God waa nyaangit piliwutndi.

Ngwutna njambwi nyan kita ligandi. Godna.
 Nat nyan kat min njambwi nyan min waa ke
 waa. God kita ligandi njambwi nyan
 waa tamba piliwutndi waa wandi Jisas.

⁹ Setan ndi kat nat njambi kwutaa Jerusalem
 kalindi. Kalindi maa God kat kwunatinja
 sivla mbundi ngayna sambu ngeat wokembit.
 Wokembit maa Setan ndi kat wandi. Godna
 nyanat timeyan valaseliga kipmamba ndamin,
 vilu.

¹⁰ Tamba la nyan God waa nyaangit piliwutndi.
 Godna ensel min kat viga ligiyandi. Ana kavle
 yigiyamin
 waa piliwutndi.

¹¹ Nat nyan piliwutndi.
 Min kat ensel kwutaa taambamba kwutaa kat-
 sogiyandi. Nimbumba ana nimamba ndai
 vyaigamin. Ndi kwutaa katsogiyandi
 waa tamba piliwutndi waa wandi Setan.

¹² Jisas ndi kat wandi. Nat tamba la nyan God
 waa nyaangit piliwutndi. Awup mila.

Ngwula njambwi nyan God kat kavle vat ay waa
 ke waa
 waa tamba piliwutndi waa Jisas wandi.

¹³ Setan Jisas kat kavle vat ay waa wanda
 nyaangit ngilindi maa Jisas kat kwagalalaa yindi.
 Yilaa yelavitndi. Ngini ndi kat yiga nat njambi
 waigowun waa yelavitndi.

JISAS GALILI YILAA NJIVWA LAATAA KWUT- NDI

¹⁴ Godna waagan Jisas kat kwondu kwindi
 maa Jisas Galili walinja kipmat yindi. Njivwa

kwutinda vak kava kava la nimba mbutseli mbut-sela mbutindi, wutndi.

¹⁵ Juda yisolaa tinja ngay wuleilaa ndi kat nyaangit mbutindi. Wutaa apma nyana waa yelavita wandi.

NASARETMBA LA NIMBA JISAS KAT KAI WAA KWUK NGINDI

¹⁶ Jisas Nasaret walinja ngepma yindi. Tamba mat nyan tiga kan ngepma yetiga niman yindi. Ndina angwa ngepma. Njivwa lapman nandinya aywaa yisolaa linja ngay wuleilindi. Wuleilaa nyinga liga nyaangit vivat laatndi Jisas.

¹⁷ Laatndi maa tamba la profet Aisaia piliwuta nyaangit tiga nyinga ndi kat kwindi. Kwindi maa lavwilaa viga kwundimba wandi.

¹⁸⁻¹⁹ Godna waagan wun kat tavilaa mbutndi. Kavle vat tiga nimba ndi kat apma nyaangit ambuk mila waa mbutndi. Ngindi, kalabusmba li vla liga nimba ndi kat yiga njalap mila waa mbutndi. Vat ta nimba kat ndi kat kwunap mila waa mbutndi. Mbambala God nin kat kwunakiyandi waa ambup mila waa Godna waagan wun kat mbutndi

waa tamba la profet piliwutndi waa Jisas viga kwudimba walaa

²⁰ nyinga wan ngavna nyinga kat viga la nyan kat kwilaa ndaalindi. Ndaa lindi mala wan ngayimba la nimba apma nyaangitna ngambulinda waa yelavika aywaa ndi kat vilindi.

²¹ Jisas ndi kat wandi. Tamba la nyan piliwutnda nyaangit viga wawa nyaangit mbambala kak kiya-gandi waa wandi maa

²² wuta nimba yelavĩtndi. Wan nyan apma nyaangit ngambuligandi. Apma nyaangit ngambulinda vak andamba klandi. Ndi kwo nyana. Ndi Josepna nyana waa yelavika wandi.

²³ Jisas ndi kat wandi. Kingi ngepmana nyan wun viga ligangwuk. Ngini wun kat anagangwuk waiga. Nat ngepma kapaneam yilaa ndina yelogwen kat ta nimba kat kwunapmin. Angwa ngepma yalaa manda kat kwunatapman yiligamin waa wun kat anagangwuk waiga.

²⁴ Wun kat wagalangweya nyaangit kat awat waigowun. Awuk ngwula. God waa nyaangit butiga nyan profet walina nyan ndina angwa ngepmamba ta nimba ndi kat kai waligandi.

²⁵ Tamba wupma lindi. Tamba Ilaija ta njimbla talagwa nima sakwat tindi nin isrelna kipmamba. Wan tamba la njimbla naambi kuvuk mbak sila kita meik ana ndandi, kiginda ngilindi.

²⁶ Godna njivwa kwutaa tamba la nyan Ilaija kiginda lapman talagwa kat kwunapmak yindi. God wandi, yindi. Nin Isrelna talagwa kat kwunapmak ndi ana yindi. Kapman ngepmamba ta talagwa kat kwunapmak yindi. Lila ngepma Sarefat. Wan ngepma Saidon walinja nima kipmamba la ngepma.

²⁷ Godna njivwa kwuta tamba la nat nyan Ilaisa ndino nimbun. Ndina la njimbla kawia kila Juda nima sakwat tindi. Ndina kita nyan kat ana kwunatndi. Kawia kila kapma ngepma nyan kat kwunatndi Ilaisa. Wan nyana ngepma Siria walina ngepma. Ndina si Neaman waa wandi Jisas.

²⁸ Yisolaa linja ngaymba la nimba wutaa Jisas kat waliala lindi.

29 Walialiga laataa Jisas kat kwutaa ngepma alaguat kalindi. Wungi ngepma nambu nduwimba ngindi, lindi. Nambu nduwi valagalaa tiga kavamba ndi kat sandavat kalindi.

30 Ndi nima sakwat nimbana mbupmba wuleilaa yindi Jisas.

KAVLE WAAGAN TAVILA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

31 Jisas Galilina nat ngepma kapaneam walinja ngepmat ndaindi. Njivwa lapman nandinya ndi kat nyaangit mbutindi.

32 Ndinai waa nyaangit wuta nimba ngipaliga ndalaa maawupmba yelavitndi. Nat nimba mbutinja vla ana mbutigandi. Kwondumba mbutigandi.

33 Yisola linja ngaymba Jisas mbutindi mala kavle waagan tavila la nyan laataa Jisas kat nima kwundimba walega wandi.

34 Min Jisas Nasaret nyan manda kat nin kat yamin. Nin kat vatnyavak yamin? Min kat viga ligowun. Min God wandi, yaa apma nyan min waa walega wandi.

35 Wandi mala Jisas kavle waagan kat kai waga wandi. makayak. Ndi kat kwagala waa wandi maa waagan wan nyan kat kwutaa viyandi mala ndina nindimba kipmamba ndandi. Waagan ndi kat ana kavle vat yindi. Ndi kat viyalaa kwagalalaa yindi.

36 Va nimba ngipaliga ndalaa awat sowat wandi. Ndinai mbuta nyaangit kwonduo tagula nyaangitna. Kavle waagan kat wandi maa wutaa kwagalalaa yiligandi. nima tagula vatna waa awat sowat wandi.

³⁷ Yinda vak kat kava kavamba la nĩmba mbut-seli mbut-sela mbut-ĩndi. Aywaa wutndi.

JISAS PITANA NASAKWAT KAT KWUNATNDI

³⁸ Jisas yisolaa tinja ngay kwagalalaa Saimon waa Pita walinja nyana ngay wuleĩndi. Pitana nasakwatna mbingimba nĩmamba kangam walĩndi, kavle vat tili. Li kat kwunapmak Jisas kat wagalandi.

³⁹ Lila ngwayimba laataa liga yelogwen kat kai wandi, kwo lili. Li laataa ndi kat kigĩnda kwutaa kwili.

JISAS NĨMA SAKWAT NĨMBA KAT KWUNATNDI

⁴⁰ Nya tamba ndai mina lĩndi. Nat nĩma sakwat nĩmba yelogwen kat ta nĩmba kat kwutaa Jisas kat kalĩndi. Ndi kat aywaa taamba taagalaa kwunatni.

⁴¹ Kavle waagan tavila la nĩmba kat ndino ndi kat kwunatndi. Kan waagan ndinyangu kat kwagalalaa walega wandi Jisas kat. Min kat viga liganin. Min Godna nyan min waa walega walaa kwagalalaa yĩndi. Jisas ndi kat wupma ke waa waa wandi. God wandi, yaa nyan Kraist tĩnda vak nat nĩmba kat mbutnjangat kai walaa wupma ke waa waa wandi Jisas.

JISAS NGEPMAMBA YIGA NJIWA KWUTNDI

⁴² Ngambi wan ngepma kwagalalaa ndinyangu lapman kwo kavat yĩndi. Wan ngepma nĩmba ndi kat kwaka liga ndina kwupmba yĩndi. Ndina ngepma kwagalaa yivak kat kai waa wandi Jisas kat.

⁴³ Jisas ndi kat wandi. Wuna njivwa kingiyan. God ndinyangu kat viga liga vat ngepma ngepmamba mbukiyowun. Wuna njivwa. Kita ngepma mina ana mbukiyowun. Ngepma ngepmamba mbukwangat wuna nyaek wandi mala yawun waa wandi Jisas.

⁴⁴ Ndi kat kwagalalaa Judia walinja nima kipman ngepma ngepmat yindi. Ngepma yilaa yisolaa linja ngay wuleilaa nyaangit mbutindi.

5

JISAS WANDI MALA PITA KAMI NIMA SAKWAT KWUTNDI

¹ Jisas Genesaret walinja sak waymba lindi. Waymba liga God waa nyaangit ndinyangu kat mbutindi. Wungi nyaangit wupmat ngwaymba yaa ndi kat kematndi.

² Jisas vindi bot vililik yaawmba tundi, limbik. Kami kwuta nimba bot kwagalalaa ndina njula kisik tindangat njangilindi.

³ Jisas yiga bot kita kundi. Saimon waa Pita walinja nyana botna kunda Jisas. Saimon kat wagalandi mala sivasagundi, Jisas bopmba ndaaliga ndinyangu kat nyaangit mbutindi.

⁴ Jisas mbuta nyaangit ngilindi mala Saimon kat wandi. Jula kulaa samat wogwelaa yiga kami kat yaagi waa wandi.

⁵ Wandi maa Saimon ndi kat wandi. Njambwi nyan kami kai. Nak ngan njula yaagiga vilevinin. Kami kai. Min wameyan mina kwundimba yiga yaagigiyanin njula waa wandi maa njula kulaa yindi.

⁶ Njula yaagilaa nima sakwat kami njula taata lindi. Njula ngilip mina lindi.

⁷ Tiga liga nat botna nimba kat yagwa waa wandi maa yandi. Yandi maa bot vililik kami kundi. Bot vililik taata lumaka ndaivat yimbit.

⁸ Saimon waa Pita walinja nyan vilaa Jisasna man ngandimba ndalaa wandi. Njambwi nyan wun kat kwagala. Wun apma nyan ana wun waa wandi.

⁹ Pitagwi nat nimbo kami kwutnja sakwat kat vilaa ngipaliga ndandi.

¹⁰ Sebedina nyan vililik Jonogwi Jemso vilaa ngipaliga ndambit. Mbit Saimono kita njivwa nyan mbit. Jisas Jaimon kat wandi. Ke vaaka. Mbambala kami kwutigangwuk. Ngini ndinyangu kat kwutaa wuna mbaapmamba taagagiyangwuk waa wandi Jisas.

¹¹ Yiga kawilaa bot njula kwagalalaa Jisasna kwupmba yindi.

JISAS KAWIA KILA NYAN KAT KWUNATNDI

¹² Jisas ngepmamba lindi, kawiya kila nyan ndi kat yaa vilaa Jisasna man ngandimba ndalaa wandi. Wun kat kwunapmat wameyan kwunakiyamin waa wandi.

¹³ Wandi maa Jisas ndina mbangi taamba taagalaa wandi. Min kat kwunapmak wowun. Apma vak tigiyaamin waa wandi maa kawiya kila vat ngilindi, kwo lindi.

¹⁴ Jisas ndi kat wandi. Min kat kwunakwa vat nat nimba kat ke mbuka. Tamba Moses mbutnda nyaangipmba agwup mila. God kat kwunatiga nyan kat yiga mina mbangi ndi kat simogwi.

Simogwilaa God kat sivu kivat ndi kat kwanda kwanda vatnyalaa agwi. Kwimeyan ndinyangu kwo limeya vat vigiyandi waa wandi Jisas.

¹⁵ Nima sakwat nimba Jisas kwunatnda vak kat mbuseli mbutsela mbutindi. Ngi kat tiga nima sakwat nimba ndina nyaangit wupmat yisolaa lindi. Nima sakwat nimba ndina yelogwen kwunatndangat yisolaa lindi.

¹⁶ Jisas ndi kat kwagalalaa ndinyangu lapman kwo kavat yilaa God kat ngambulindi.

MAN KIVI WATNA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

¹⁷ Nat nandinya Jisas ngayмба liga nyaangit mbutindi. Ferisiagwi tamba Moses kwiya nyaangit simogwi liga nimba nima sakwat ndaa liga wutindi. Ndi Galiliagwi Judiana ngepma ngepmamba liga yandi. Ndina nat nimba Jerusalemba liga yandi. God Jisas kat kwondu kwindi mala nima sakwat yelogwen kat ta nimba kat kwunatindi.

¹⁸ Kivi watna nyan kat njambamba taagalaa aynat nimba walalaa Jisas ta ngayat kalindi.

¹⁹ Ndi kat kalinjeya yambi vilavindi. Nima sakwat nimba taata lindi. Tiga liga sambange woke-laa njik vla plalaa yaaw tulaa ndi kat sandandi njambonala. Jisasna mindama kava sandandi.

²⁰ Jisas ndi kat vilaa ndi kat kwunakwangat sanda nimba nima njivwa kwuka sandandi waa yelavitaa njambimba la nyan kat wandi. Min, kavle vat yiga yetima vak tamba silimbwigowun waa wandi Jisas.

²¹ Jisas wandi mala Ferisiagwi Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbo awat sowat

ngambulindi. Wan nyan God kat kavle nyaangit wandi. Kavle vat yiga yetima vak tamba silimbwigowun waa manda kat wandi. Ndi ana alipsiga silimbwigiandi. God mina alipsiga silimbwigiandi waa awa saowat ngambulindi.

²² Maawut wumba yelavika awat sowat ngambulinja vat vilaa Jisas ndi kat wandi. Manda kat wupma yelavitigangwuk. Ana nglaatndi.

²³ Ndi kat kavle vat yiga yetima vak tamba silimbwigowun waa wowun Laataa kwalima njamba kwutaa kali waa wagewan kita nyaangitna. Kapmanyaangit ana ndi.

²⁴ Manda kat kavle vat yiga yetima vak tamba silimbwigowun waa wowun. Kan kipmamba liga nimba kavle vat yiga yetinjeya vak kat silimbwiweya kwondu ngiliga. God wun kat kwindi. Kan kwondu vingwangat ndi kat kwunakiyowun. Godna vak simogwi liga nyan wun waa wandi Jisas. Ndi kat walaa njambamba kwa nyan kat wandi. Laataa kwalima njamba kwutaa kali waa wandi maa

²⁵ wan nyan laataa kwalinda njamba kwutaa klaiga ngayat yindi. God ndi apma nyana nima nyana waga yindi.

²⁶ Va nimba ngipaliga ndalaa Godna si kwutaa katsondi. Ngipaliga ndalaa wandi. Mbambala tamba nima vak viganin waa wandi.

JISAS LIVAI KAT YAGWA WANDI

²⁷ Tiga liga wan ngay wogwelaa takis sanya klaliga nyan kat vindi. Wan nyan takis sanya taagalinja ngaymba ndaa lindi. Ndina si Livai.

Jisas ndi kat vilaa wandi. Wuna kwupmba yagwa wandi.

²⁸ Wandi maa Livai ndina nda kwagalalaa Jisas-ana kwupmba yindi.

²⁹ Ngini Jisas kat Livai ndina ngaymba nima kiginda kwutndi. Takis sanya klaliga nima sakwat nimbagwi nat nimba kat Livai wandi maa kivat yandi. Ndino Jisas ndina mbaapma nimbo kita vat kilindi.

³⁰ Ngini Ferisio tamba Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbo Jisasna mbaapma nimba kat wagalandi. Kavle vat tiga takis sanya klaliga nimbo nat kavle nimbo manda kat kita vat kiligangwuk. Wan apma vat ana ndi. Wan kavle vatna waa wandi.

³¹ Wandi maa Jisas ndi kat wandi. Kwo liga nimba ndi dokta kat ana yiligandi. Yelogwen kat ta nimba mina dokta kat yiligandi.

³² Mabmbala wungi vat sigit. Apma vat yiga yetiliga nimba kat kwunapmat ana yawun. Kavle vat yiga yetiliga nimba kat kwunapmak yawun. Kavle maawut kwagalalaa mandip kupi maawupmba yetinjangat yawun waa wandi Jisas.

KIGINDA KIVAK KAT KAI WALINJA VAK

³³ Jisas wandi mala wandi. Ngu yagu liga Jona mbaapma liga nimba ndi nima sakwat njambi kiginda kivak kat kai walaa God kat mina ngambuligandi. Ferisi walinja mbaapma nimba ndino wupma yiligandi. Mina mbaapma liga nimba kai. Ndi kiginda ngu njimbla njimbla kiligandi waa wandi mala Jisas ndi kat wandi.

³⁴ Ndu taagwa kat kla njimbla nima kiginda kivak kat kai waigandi? E? Kigiyandi luwa. Nima kiginda.

³⁵ Ngini yaiga njimbla taagwa kla nyan kat kwutaa kalindi mala ndi nima vak yelavika kiginda kivak kat kai waigandi waa Jisas walaa

JISAS TAMBA YETINJA VAK KWAGALALAA MANDIT KUPI VAPMBA YETINDA VAK KAT MBUTNDI

³⁶ ndi kat pagwula la nyaangitmba wandi. Tamba ngilikna waavwi la nyan mandit kupi waavwi klalaa tamba waavwi kat kwunapmak ana ngilikiyandi kupi waavwi. Ngilitaa tavandeyan mandip mandip vaandi kwaigandi.

³⁷ Tamba simbimba kwutnja awmba kita nyan kupi nima ngu ana kalikiyandi. kalitndeyan nguna mbiyak wokendi mala tamba simbi ngilikiyandi. Ngiliti, ngu kipma yindi, simbi kavle yigiyandi.

³⁸ Kupi nima ngu kupi simbimba mina kalitigandi. Nina ngepmana vatna.

³⁹ Kita nyan tamba nima ngu kilaa kupi nima ngu kivak kat ana waigandi. Kupi nima ngu kivak kat kai waigandi. Tamba nima ngu apma ngua waa waigandi waa wandi Jisas.

6

NJIVWA LAPMAN NANDINYANA NJAMBIA

¹ Njivwa lapman nandinya Jisasagwi ndina mbaapma nimbo yuwi sik kwaliga kava yindi. Yiga ndina mbaapma nimba sik klalaa taambamba ligagagiga kwutindi, simbi ndandi, kindi.

² Nat Ferisi kilinja vak vilaa wandi. Njivwa lapman nandinyana njambia kat kai walaa manda kat wupma kiligangwuk waa wandi.

³⁻⁴ Wandi mala Jisas ndi kat wandi. Nina tamba njambwi la nyan Devit yinda vak ana wuka ligangwuk? Tamba piliwutndi. Ana viga ligangwuk? Ndi wundi kat tiga Godna ngay wuleilaa God kat kwunapmak kat kwilinja bre-nao kindi. Kilaa ndinogwi liga nimba kat kwindi, kindi. God kat kwunatiga nimba mina kilindi. Kwo nimba ana kilindi. Njambia ligandi. ndi njambia kat kai walaa kilindi. Ndi God kat twunata nimba ana ndi.

⁵ Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Wun njivwa lapman nandinya kat viga ligowun. Wan nandinya wun kat ana viga ligandi waa wandi Jisas.

NJIVWA LAPMAN NANDINYAMBA JISAS KITA NYAN KAT KWUNATNDI

⁶ Nat njivwa lapman nandinya yisolaa linja ngay wuleilaa Jisas ndi kat nyaangit mbutindi. Wan ngaymba ta nyana taamba mak kaalandi.

⁷ Ferisiagwi tamba Moses kwiya nyangit simogwi la nimbo Jisas kat viga lindi. Ndi kat kwunakiyandi? E? Ana kwunakiyandi? Waa yelavika lindi. Ndi kat njivwa kwuka kwunaka nina ngepmana njambia kat kai wandeyan ndi kat kotmak kaligiyandin waa yelavika lindi.

⁸ Ndina maawupmba yelavika linja vak Jisas ndi tamba viga lindi. Viga liga taamba mak kaala nyan kat yagwa kumba yaa ali waa wandi. Wandi mala laataa yandi.

9-10 Jisas Ferisi kat wandi. Mbambala njivwa lapman nandinya apma vat yiweyan wovuna? Kavle vat mina yilu? Kita nyan kat kwunapmat yiweyan wovuna? Ndi kat kavle vat mina yilu? Waa ndi kat wagalalaa wan nyan kat wandi. Mina taamba sate mila waa wandi mala satendi. satendi mala ndina taamba kwo lindi.

11 Ferisi ndi kat vilaa walaa lindi. Jisas kat anda vapmba kavle yigiyani waa awat sowat ngmambuuga lindi.

JISAS TAAMBA VILI KIYELI VILILIK NIMBA KAT YAGWA WANDI

12 Jisas God kat ngambuvat nduwiat wokendi. Ngan kita God kat ngambuuga tindi.

13 Nya wokendi mala ndina mbaapma nimba kat yagwa wandi, yandi. Ndina nat nimba kat mandit si kwindi. Ngwuk aposel ngwuk waa wandi. Wanda nimbana sakwat tamba vili liyeli vililik nimba.

14 Wan nimbana si kingiyan. Nat nyan Saimon. Jisas ndi kat mandit si wandi. Min Pita min waa wandi. Nat nyan Pitana yakwa nyan Endru. Nat vililik pali Jemsogwi Jono. Nat nyan Filip. Nat nyan Batolomyu.

15 Nat nyan Matyu. Nat nyan Tomas. Nat nyan nat kita Jems. Ndi Alfiasna nyan. Nat nyan nat kita Saimon. Ndi ngepma ngepma yiga nat nimba nina kipma kat yalaa viga linjangat kai waa ngambundi.

16 Nat nyan Judas. Ndina nyaek Jems. Nat nyan Judas Iskeriot. Wan nyan ngini Jisas kat vatnyavat kamwin kwindi.

17 Jisasagwi ndina mbaapma nimbo nduwimba liga ndaindi. ndailaa savagu kipma la kavamba lindi. Jisasna mbaapma nimba nima sakwat tindi. Kava kavamba liga nimba ndi kat vivat yandi. Nat nimba Judiamba liga yandi. Nat nimba yelogwen kat ta nimba ndi kat kwunatndangat yandi.

18 Kavle waagan tavila la nimba kat Jisas kwunatndi, kwo lindi.

19 Ndi kat nima sakwat nimba ndina mbangi taamba taagavat wandi. Taamba taagandi mala ndina kwondu ndi kat yalaa kwunatindi.

JISAS LAATAA NDI KAT NYAANGIT MBUTINDI

20 Jisas laataa ndina mbaapma nimba kat wandi. ngwuk kwanda kwanda lapman tingweyan apma vatna. God kwindeya apma nda aywaa klaigangwuk.

21 Mbambala wundi kat tingweyan apma vatna. ngini ngwula yaak taakiyandi. Mbambala nima vak yelavika nglangweyan apma vatna. ngini kasegiyangwuk.

22 Wun God wandi, yaa nyan wun. Wuna nyaangit mbukngwuk mala wukna nimba ngwuk kat kai waalaa njika ngwutna si viyesendalaa kikinjeyan apma vatna.

23 Ngwuk kat kavle vat yinjeya nandinya ngwuk solat asi ngwula. Solat siga ngini nyinangwutwokelaa apma klaigangwuk waa yelavik ngwula. Ngwuk kat kavle vat yigiya nimbana tamba la walanga ngwak tamba la profet kat wupma kavle vat yindi.

24 Ngwuk nima sakwat nda liga nimba apma vat ana ndi. Mbambala ngwutna wenga tamba klangwuk. Ngini kai.

25 Yaat taat tiga nimba ngwuk apma vat ana ndi. Ngini wundi kat tigiayangwuk. Mbambala kaseliga nimba ngwuk apma vat ana ndi. Ngini nima vat yelavika nglagiyangwuk.

26 Nat nimba ngwutna si kwutaa katsonjeyan apma vat ana ndi. Ngwutna si katso liga nimbana tamba la walanga ngwak tamba la kavle profetna si kwutaa katsondi. God waa nyaangit mbutiga profetna si ana katsondi.

27 Ngwuk wuna mbaapma nimba awuk ngwula. Ngwutna maama nimba kat ndi kat kwunapmak nima maawut yelavika ali ngwula. Ngwuk kat kai waliga nimba ndi kat apma vat ay ngwula.

28 Ngwutna si kwutaa viyesenda liga nimba kat ndina si kwutaa katso ngwula. Ngwuk kat kavle vat yiliga nimba ndi kat tiga God kat wagala ngwula.

29 Kita nyan ngwuk kat kita naangi kipmwimba viyandeyan nat naangi agwi. Kita nyan ngwutna kol siot klavat wandeyan agwi ngwula. Kol siot kwilaa siot nimbun agwi.

30 Ngwuk kat wagala liga nimba ndi kat agwi ngwula. Kita nyan ngwutnaqmba klandeyan ngini wun kat awat agwi waa ke waa.

31 Nat nimba wun kat kan vat yinjeyan apma vatna waa yelavikngweyan kan yelavitingwa vak nat nimba kat ay ngwula.

32 Ngwuk kat woviyaguga tiga nimba ndi kat mina nima vak yelavika tingweyan nima vak ana ndi. Kavle nimba ndino wupma yiligandi.

³³ Ngwuk kat apma vat yiliga nimba ndi kat mina apma vat yingweyan nima vat ana ndi. Kavle nimba ndino wupma yilingandi.

³⁴ Ngwuk kat ngini awat kwigiya nimba ndi kat mina kwingweyan nima vat ana ndi. Kavle nimba ndino wupma yiligandi. Kwilaa ngini awat kwinja sakwat klaligandi.

³⁵ Kavle nimba ya vak vla ngwuk key yiga. Ngwuk mandit apma vak yiga yeti ngwula. Ngwuk ngwula maama nimba kat kwunapmat nima maawut yelavika ali ngwula. Ndi kat apma vat ay ngwula. Ngini awat ana klaiganin waa yelavitaagwi ngwula. Wupma yingweyan ngini Godnanamba apma wenga kaligangwuk. God ndi kat sivu kilapman nimba ndi kat apma vat yiligandi. Nin nina mbangi mina kwunakiyanin waa waliga nimba God ndi kat apma vat yilingandi. Ngwuk wupma kai. Ngwuk njambwi nyan Godna nyangu ngwuk. Ngi kat tiga God ndi kat kai waliga nimba kat kwunatinda vla ngwuk kwunak ngwula.

³⁶ Ngwutna nyaek ya vak vla ngwuk apma vak ay ngwula nat nimba kat.

³⁷ Nat nimba kat vilaa ndi kavle vat yindi waa walapman yingweyan God ngwuk kat vilaa kavle vat yindi waa ana waigandi. Nat nimba kat vilaa ndi kavle nimba ndi waa walapman yingweyan God ngwuk kat vilaa ndi kavle nimba ndi waa ana waigandi. nat nimba kavle vat yiga yetilinja vak kat yelavitaapman yingweyan God kavle vat yiga yetilingwa vak kat yelavitaapman yigiyandi.

³⁸ Nat nimba kat kwingweyan God ngwuk kat apma wenga kwigiyandi. Kita nyan yuwi sik kwivat yindeyan nima sakwat tulaa yiyalindi, kindiki

ndaindi, nat kuvuk kwutaa naangandi maa taataa nat yuwi sik ndalindi, salatndi. God wupma kwiligandi. Ngwuk nat nimba kat nima sakwat kwingweyan God ngini ngwuk kat nima sakwat kwigiyandi.

JISAS PAPWUGA LA NYAANGIT TAMBANAT MBUTINDI

³⁹ Nat mini vilapman yila nyan nat mini vilapman yila nyan kat taamba kwutaa yambi ana alipsiga visimogwigiyandi. Visimogwivat kalindeyan vili apa waangumba ndaigiyambit.

⁴⁰ Skul boi ndina tisa kat ana kwulatigandi. Wan skul boi skul kwulataa ndina nambu tisana nambu liga vla wupma ligiyandi.

⁴¹ Ngwutna kita mbaapma liga kita nyana minimba liga mat kisik viga ligangwuk. Ngwutna minimba liga nima kisik ana viga ligangwuk.

⁴² Ngwutna kita mbaapma nyan kat waligangwuk. Mbaapma nyan mina minimba liga kisik klalaa yaagigiyowun. Wupma waga ngwutna minimba liga nima kisik ana viga ligangwuk. Wan yingwa vak ana nglaatndi. Ngwutna minimba liga nima kisik klalaa yaagingweyan apma vak viga ngwula kita mbaapma nyana minimba liga mat kisik klalaa yaagigiyangwuk.

⁴³ Apma mi kavle mi sik ana kwaligandi. Kavle mi apma mi sik ana kwaligandi.

⁴⁴ Mina sik vilaa kan apma mi? E? Kavle mi? Waa yelavika ligandi. Kavle nimbio liga yamboy apma mi sik ana kwaligandi. Apma lisik yiliga sik kavle mimba ana kwaligandi.

⁴⁵ Ndinyangu ndino wupma ligandi. Kita nyan apma maawupmba yetigiyaa nyan apma njivwa kwukiyandi. Nat kita nyan kavle maawupmba yetigiyaa nyan ndi kavle njivwa kwukiyandi. Nina maawupmba yelavita vak vla nyaangit mbutiganin.

⁴⁶ Manda kat wuna kwundi wutapman tiga wun kat njambwi nyan njambwi nyan waa waligangwuk. Kan kavle vatna.

⁴⁷ Kita nyan wun kat yalaa wuna nyaangit wutndeyan wan nyan apma nyana. Ndi ngay kwuta nyan vla ligandi.

⁴⁸ Nat kita nyan ngay kwupmat yindi. Nimamba waangu vaa klanda kalilaa kwaalik tawndi. Sambiyangu mbalindi, ana yuvut yindi ngay. Tagula vat tindi. Wuna nyaangit wutiga nyan kingi ngay tagula ngay kwuta nyan vla ligandi.

⁴⁹ Nat kita nyan kwaalik tawlapman kwo kipmamba ngay kwutndi. Sambiyangu yandi, ngumbi kalindi, pitsondi, wan ngay kavle yindi. Wuna nyaangit wutapman nyan kingi kavle ya ngay kwuta nyan vla ligandi waa wandi Jisas.

7

AMINA NJAMBWI NYANA NJIVWA KWUTA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

¹ Jisas nyaangit ndi kat mbutaa wan kava kwa-galalaa Kapaneamat yindi.

² Wan kavamba soldiana njambwi nyan kita lindi. Ndi soldia ndumi tambanat viga lindi. Ndina njivwa kwuta nyan yelogwen kat tiga kiya mina lindi. Njambwi soldia woviyaguga tinda nyana.

³ Jisas yandi, wutaa Judana njambwi nimba kat wandi mala ndi Jisas kat wagalavat yindi. Njambwi soldiana njivwa kwuta nyan kat kwunap mila waa wavat yindi.

⁴ Jisas ta kava yiga ndi kat yiga wagalaga wandi. Wan njambwi soldia apma nyana.

⁵ Nin Juda nina nimba kat kwunatigandi. Kan ngepmamba yisolaa lina ngay ndinai kwukna waa wandi.

⁶ Wandi maa Jisas ndina kwupmba yindi. Ngay ngwaymba lindi. Livlamba ana lindi, njambwi soldia ndina ngaymba la nimba kat wandi maa Jisas kat yindi. Yilaa wandi. Soldiana njambwi nyan min kat kupma wandi. Njambwi nyan nima njivwa ke kwuka. Apma nyan ana wun. Ke yaa wuna kavle ngay.

⁷ Min kat vivak kat vaaka liwun. Wun mat nyan wun. Nyaangit wamin mala njivwa kwutiga nyan apma vat tigiandi.

⁸ Wuna njambwi nimba waa nyaangit wutigowun. Wuna soldia wuna nyaangit wutigandi. Ndina kita nyan kat ay wowun mala yigiyandi. Ndina nat nyan kat yagwa wowunj mala yigiyandi. Yelogwen kwagalandi kwo ligiyamin waa wameyan ndi kwo ligiyandi. Viligowun waa wandi njambwi soldia waa ndina ngaymba la nimba mbutndi.

⁹ Jisas wutaa ngipaliga ndalaa ndina kwupmba la nima sakwat nimba kat lungwamataa wandi. Wan njambwi soldia maawupmba yelavitinda vat apma nglage vatna. Judana ngepma ngepma kingi vat tak ana viliwun waa wandi maa

¹⁰ Jisas kat yaa nimba lungwamataa yindi. Yilaa ngay wuleilaa njambwi soldiana njivwa kwuta nyan kat vindi. Kwo lindi, vindi.

JISAS WANDI MAA KIYA NYAN LAATIGANDI

¹¹ Ngini Jisas Nen walinja ngepmat yindi. Kapma ana yindi. Ndina mbaapma nimba, nat nima sakwat nimbagwi yindi.

¹² Ngepma tivwina suwi ngwaymba tiga kiya nyan kat walalaa kalindi, vindi. Kiya nyana nyime tili. Li talagwa. Lila nyan kita nyana. Kiya nyan. Kan ngepmana nima sakwat nimba ndino lindi.

¹³ Njambwi nyan li kat vilaa nima maawut yelavika wandi. Ke nglawaa wandi.

¹⁴ Li kat walaa yiga njambamba taamba taagandi, waliga nimba tolalindi. Taamba taagalaa kiya nyan kat wandi. Kwandi nyan laap mila waa wandi maa

¹⁵ laatndi. Laataa nyaangit ngambundi, ndi kat kwutaa nyimeat kwindi.

¹⁶ Va nimba ngipaliga ndalaa vaaka lindi. Ndi Godna si kwutaa katsoga wandi. Nina ngepmamba nima profet laatndi. God nin kat kwunapmak kat wandi maa yandi waa wandi.

¹⁷ Jisas ya vak va nimba yiga Judiagwi nat kavamba la nimba kat mbutseli mbutsela mbutindi.

NGU YAGU LA JON VILILIK PALI KAT WANDI MAA JISAS KAT YIMBIT

¹⁸ Jona kwupmba la nimba ndino mbutindi Jon kat.

¹⁹ Wutaa Jon ndina mbaapmamba la vililik pali kat wandi. Jisas kat yiga wagala mbila. Min God

wandi, yaa nyan min? E? Kai? Nat nyan kat kawiga viga ligat? E? Kai? Waa wagala mbila waa Jon wandi maa yimbit.

²⁰ Yilaa Jisas kat wagalambit. Ngu yagu liga Jon an kat ay wandi maa min kat yaa. Min God wandi, yaa nyan min? E? Kai? Nat nyan kat kawiga viga ligat E Kai? Waa Jisas kat wagala waa Jon an kat wandi maa yaa waa wambit.

²¹ Walaa timbik. Tilimbik mala Jisas nima sakwat yelogwen kat ta nimba kat kwunatind. Mini vilapman nimba kat nima sakwat kwunatindi, vilimbik.

²² Vimbit mala Jisas mbik kat wandi. Ay mbila. Yiga viga wupmba vak Jon kat ambup mbila. Mini vilapman nimba kat kwunatndi mala viligandi. Man kivi wakna nimba kat Jisas kwunatndi mala apma vat veiligandi. Kawia kila nimba kat Jisas kwunatndi mala kwo apma vat yetigandi. Waan wutapman nimba kat Jisas kwunatndi mala waan wutigandi. Kiya nimba kat Jisas kwunatndi mala laatigandi. Kwo nimba kat Jisas wan apma nyaangit mbutigandi waa yiga Jon kat ambup mila.

²³ Kita nyan kwutuwa njivwa vilaa ndi God wandi, yaa nyana waa yelavitndeyan ndi apma maawut tiga nyana. Wan nyan ngini ana kavle yigiyandi waa wandi Jisas.

²⁴ Jisas wandi mala Jon wandi, yambit vililik pali lungwamataa yimbit. Yimbit maa Jisas wumba liga nima sakwat nimba kat vilaa Jona si katsoga wandi. Tamba ndinyangu lapman kwo kavat Jon kat vivat yingwuk. Tamba wan kava yingwuk, Jon mwuk viyalindi, yuvut yiliga suwa vla liga nyana

waa yelavika yingwuk? Ndi wupma ana lindi.

25 Tamba yingwa njimbla Jon ndi nima sakwat ndo liga apma waavwi kwusoliga nyana waa yelavika yingwuk? Ndi wupma ana lindi. Nima sakwat ndo liga apma waavwi kwusoliga nimba ndi njambwi kingna ngayмба yetiligandi. Ndinyangu lapman kwo kavamba ana yetiligandi.

26 Tamba yingwa njimbla Jon ndi God waa nyaangit mbutiga profetna waa yelavika yingwuk? Wupma yelavikngweyan wovuna. Wupma lindi Jon. Ndi nat profetna njambwia Jon.

27 God Jon kat yelavtaa wanda nyaangit tamba la profet piliwutndi.

Awuk ngwula. Wuna nyaangit mbutiga nyan tat yigiyandi. Min ngini yigiyamin. Yimeya yambi ndi kwunakiyandi waa God wandi

waa tamba la profet piliwutndi.

28 Kan kipmamba ngu yagu liga Jon ndi kat kwulaka liga nyan ana ligandi. God viga liga nimba ndi kapma vat tigandi. Ndina mat nyan Jon kat kwalakiyandi. Ndi kapma vat tigandi waa wandi Jisas.

29 Jisas mbuta nyaangit wuta nimba tat Jon ndi kat ngu yagundi. God waa nyaangit mbutigandi waa wandi maa ndi kat ngu yagundi. Ngi kat tiga Jisas mbuta nyaangit wutaa apma nyaangitna ngiyambak wama waa wandi. Ndina nat nimba takis sanya klaliga nimba ndi.

30 Nat nimba Ferisiagwi Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbo ndi wutaa kai wandi. Tat Jon mbukna God waa nyaangit wupmak kat kai wandi. Jon ndi kat ana ngu yagundi.

³¹ Jisas wundi kavle nimba kat vilaa wandi. Yiga yetilingwa vak vla yetiliga nimba ndi kat angamak waigowun. Ndi anda nda vla ligandi. Ngwuk kat waigowun.

³² Ndi kwandi nyangu vla ligandi. Wundi kwandi nyangu nindi ngepmamba ndaa liga awat sowat waligandi. Waavi walinin, ndi wan nimba mbangu ana veindi waa awat sowat walindi. Nat njimbla walindi. nglalina vak vla ndi wan nimba ana nglaa lindi. Yetilina vak vla yetilapman manda kat apma yetiligandi waa awat sowat waligandi. Wundi kwandi nyangu vla tigangwuk.

³³ Tak ngu yagula Jon yalaa kiginda nima ngu kivak kat kai wandi, ndi kavle waagan tavila la nyana waa ndi kat wangwuk.

³⁴ Wun God wandi, yaa nyan wun. Wun kiginda kiga nima ngu kiliwun. Wun kat vilaa waligangwuk. Ndi nima sanya klaliga nimbagwi kavle nimbonala yetiligandi. Kavle vatna waa wun kat wangwuk.

³⁵ Nat kuvuk nimba mina Jon yeta vak vilaa yetiluwa vak vilaa apma vatna waa wandi. Wundi nimba apma maawut yelavika yeta nimba ndi.

KAVLE VAPMBA YIGA YETA TAAGWA JISASNA MAMBA SANDA TAAGALI

³⁶ Ferisina kita nyan Jisasogwio kita vak kiginda kivat Jisas kat ndina ngay wuleilaa kiginda kivat ndaa lindi.

³⁷ Tiga liga kavle vapmba yiga yeta taagwa Jisas Saimon ngaymba linda vat wutaa yali. kam-bapmba kwutnja awmba liga sanda kwutaa yali.

³⁸ Jisasna man ngandimba kwali mamba silaa nglalili. Nglalili, lila mini ngu ndina mamba

ndandi. Lila sivla nimbi yuwi kwutaa ndina mamba la ngu nyangati. Nyangataa ndina man kwutaa wusitaa sanda mamba taagali.

³⁹ Jisas kat wuna ngayмба nao yaa agi waa wanda Ferisi vilaa maawupmba yelavitndi. Jisas Godnanamba wutaa mbutiga profet ana ndi. Profet tigendan ndina mamba taagala taagwana kavle vak vigendi. Ana viga ligandi waa maawupmba yelavitndi.

⁴⁰ Jisas Saimona maawupmba tiga vak vilaa wandi. Saimon min kat nyaangitno ligowun waa wandi mala Saimon wandi. Njambwi nyan ambuk waa wandi.

⁴¹ Jisas ndi kat wapuseput mbutindi. Vililik pali dinau kita nyananamba klambit. Nat nyanadinau 100 dol klandi. Nat nyana dinau 10 dola klandi.

⁴² Tiga liga awat kwimbeya sanya kat vilevilaa limbite. Dinau kwiya nyan wandi. Wun kai wowun dinau kat. Ke kwimba waa wandi. Saimon min angamak yelavika ligamin. Anda nyan ke kwiga waa nyan kat nimamba woviyagluga ligiyandi waa wandi maa Jisas wandi. Ngiyambak wama waa wandi.

⁴³ Nima dinau ta nyan ndi nimamba woviyaguga ligiyandi. Mat dinau ta nyan ndi samat woviyaguga ligiyandi waa wandi maa Jisas wandi. Ngiyambak awama waa wandi.

⁴⁴ Jisas wat taagwa kat viga Saimon kat wandi. Wat taagwa avi mila. Mina ngay wuleiwun mala nina ngepmana vapmba wuna man njangiweya ngu wun kat ana kwimin. Li wupma kai. Li

lila mini ngumba njangilaa lila nĩmbi yuwimba nyangati.

⁴⁵ Mina ngay wuleiwun mala wun kat apma nandinya waga wuna taamba ana kwupmin. Li wupma kai. Wuleiwun mala li nima sakwat njambi wuna man kwutaa wusitili.

⁴⁶ Mina ngay wuleiwun mala nina ngepmana vak kat kai walaa wuna nĩmbi yuwimba sanda ana taagamĩn. Li wupma kai. Nima sakwat sanyo liga sanda wuna mamba taagali.

⁴⁷ Kapma kapma yilimba vatna angwa min kat mbukiyowun. Lila nima sakwat kavle vat silimbwiwun mala wun kat nĩmamba woviyanguga ligali. Kita nyana kavle vat sakwat ana ndi silimbwiwun mala wun kat samat woviyaguga tigiyanđi waa walaa.

⁴⁸ Jisas wat taagwa kat wandi. Kavle vat yiga yetilinya vak tamba sisimbwigowun waa wandi Jisas.

⁴⁹ Wandi mala ndinogwinala ka nĩmba ndina maawupmba yelavitndi. Ndi anda nyana apma waa. Ndi kavle vat silimbwiligandi? Waa maawupmba yelavitndi.

⁵⁰ Jisas wat taagwa kat wandi. Njambwi nyan tuwa vak yelavitinyangat nyina kavle vat tamba silimbwiwun. Yiga apma vat yetigiyanyĩn waa wandi Jisas.

8

JISASNA MBAAPMAMBA LIGA TAAGWA

¹ Jisas ngepma ngepma yilindi. God ndinyangu kat kwunapmak wanda apma nyaangit yiga

mbutindi. Ndina mbaapmamba la tamba vili kiyeli vililik nimba ndinogwinala yilindi.

² Nat taagwa ndino yilindi. Nat taagwa tamba yelogwen kat tindi. Nat taagwa tamba kavle waagan tavila la ndi taagwa. Jisas ndi kat tamba kwunatndi. Nat taagwana si maria. Lila angwa ngepma Magdala. Tamba kavle waagan sila vili mina li kat tavilaa lindi, Jisas tamba ndi kat savilindi.

³ Nat taagwana si Joana. Lila lana si Susa. Ndi njambwi nyan Herotna njivwa kwuta nyana. Nat taagwana si Susana. Nat taagwa ndino lindi. Kindi lagwa Jisas kat sanya kwiga kiginda kwiga kwilindi.

JISAS PAGWULA LA NYAANGIT MBUTINDI

⁴ Ngepma ngepmamba la nimba Jisas kat wupmak yisolaa lindi maa ndi kat pagwula la nyaangipmba mbutindi.

⁵ Mbuka wandi. Yuwi sik yaagi liga nyan yuwi sik yaagivat yindi. Yaagiga yiga nat sik ava yambimba ndandi. Ndandi mala waavi yalaa nat sik kindi.

⁶ Nat sik kambat tiga kava tagu kipma kuvut tiga kavamba ndandi. ndalaa waatndi. Ndina njingwut samat ndailaa kambapmba silaa kiyandi. Njingwut ngu liga kava ana ndaindi.

⁷ Nat sik kavle yuwi sik tiga kavamba ndandi. Kavle yuwi siknonala waatndi. Apma yuwi sik kavle yuwinana njingwupmba tamata kiyandi.

⁸ Nat yuwi sik apma kipmamba ndandi. Ndalaa wataa niman yindi. Nima ava yindi. Yilaa ava kita sik ndumi tambanat kwandi waa pagwula la nyaangit mbutaa wundi nimba kat wandi. Apma

maawutno liga nyan ndi kan nyaangitna angwa yelavikiyandi waa wandi mala ndina mbaapma nimba ndi kat wagalandi.

⁹ Kan nyaangitna angwa nin kat simaga. Nin ana yelavika liganin waa wandi maa Jisas ndi kat simagaga wandi.

¹⁰ God ndinyangu kat kwunatiga vatna angwa ngwuk kat swimagagiywoun. Nat nimba kat ana simagagiyowun. Ndi kat pagwula la nyaangit mina waigowun. Ndi maawut yelavitapman kwo mini mina vigiyan. Maawut yelavitapman kwo waan mina wukiyandi.

¹¹ Tak mbukwa nyaangitna angwa kingiyan. Yaagilinda yuwi sik God waa nyaangitna.

¹² Ava yambimba liga kipma ndi ndinyangu vla ligandi. Wundi nimba ndi God waa nyaangit wutndi. Wutaa maawupmba yelavitndi. Yelavitndi maa Seten yalaa ndina maawupmba yelavika linja vak kwutaa yaagiligandi. Apma kupa maawupmba yelavika tilandi walaa kwutaa yaagilindi Seten.

¹³ Tagu kambapmba kuvuk kipma tiga kava ndinyangu vla ligandi. Ndi Godna nyaangit wutaa apma nyaangitna waa yelavika ligandi. Tiga liga nat nimba yaa yelavitingwa vak kavle vatna waa wandi maa kwagalaligandi. Ndi tamba njingwut tiga yuwi vla ligandi.

¹⁴ Kavle yuwi sik tiliga kipma ndinyangu vla ligandi. Ndi Godna nyaangit wutigandi. Tiga liga kipmana nda kipmana vak mina yelavika tiga God waa nyaangit kwagala ligandi. Ndi God waa vapmba ana yiga yetiligandi.

¹⁵ Apma kipma ndinyangu vla ligandi. Ndi apma maawutno liga nimba. Ndi wutaa maawupmba yelavika liga God waa vapmba njimbla njimbla apma vapmba yiga yetiligandi waa wandi Jisas.

JISAS NAT NYAANGIT WANDI

¹⁶ Kita nyan tuway klalaa ya sagilalaa awmba ana naangaligandi. Njamba vilumba taagaligandi. Kwutaa katsolaa yindeya yambi kembandi, vigiyandi.

¹⁷ Mbambala pagwuga liga nyaangit ngini aywaa wukiyandi. Mbambala pagwuga liga nda ngini aywaa vigiyandi.

¹⁸ Ngwuk mbutuwa nyaangit yigumba wuka yelavik ngwula. Apma maawutno liga nyan ndi yigumba wuka nyaangitna angwa yelavika ligiyandi. Apma maawut tapman tigiya nyan ndi kwo wuka kwagalagiyandi. Ndina maawupmba mandit mandit yelavika ligiyandi. Wun apma maawupmba yelavika tigowun waa tigiyanidi. Ndi wupma kai waa wandi Jisas.

JISASNA NYIMEAGWI NDINA YAKWA NIMBA NDI KAT VIVAT YANDI

¹⁹ Nima sakwat nimba yisolaa lindi maa Jisasna nyimeagwi ndina yakwa nimba ndi kat vivat yandi. Ndi kat vivat wuleinjeya yambi kai. Nima sakwat nimba.

²⁰ Ngi kat tiga Jisasna ngwaymba liga nimba ndi kat mbutndi. Mina nyimeagwi yakwa nimbo alagumba ligandi. Min kat vivat wandi waa mbutndi.

21 Mbutndi mala Jisas ndi kat wandi. Godna nyaangit wutaa God waa vapmba yiga yetiliga nimba wuna nyimeagwi yakwa nimba ndi.

22 Ngini nat nandinya ndina mbaapma nimbonala bot kundi. Valigegat waa wandi mala bot siwasagulaa valigendi.

23 Valigelaa yiga Jisas bopmba sindu kwandi. Nima mwuk pali kwuti, bot ngu ngwandilindi. Bot lumaka ndaivat yindi.

24 Tiga liga Jisas kat si vulilaa wandi. Njambwi nyan njambwi nyan nin kavle yiveiganin wandi mala Jisas laataa mwuknagwi pali kat kai wandi, kiyak wandi. Ngu savagu lindi. Mwuk kai.

25 Jisas ndi kat wandi. Ngwuk manda kat vaatigangwuk. Njambwi nyanat tuwa vak ana viga ligangwuk waa wandi Jisas. Ndi vaaka liga mandip mandip yelavika awat sowat walindi. Wan nyan angamat tiga nyana. Mwukno palio ndinai waliga vak wuka ligandi waa awat sowat walindi.

KAVLE WAAGAN TAVILA LA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

26 Sak valigelaa Gegesa walinja ngepma kawindi. Gegesa Galili nat naangamba la ngepma.

27 Kawilaa valilaa lindi. Wan ngepmana kita nyan ndi kat yaa vindi. Ndi kavle waagan tavila la nyana. Ndi sip mina lindi. Ngayмба ana tilindi. Kiya nimba waangumba taagalinja kavamba yetilindi.

28 Jisas kat vilii ndina man ngandimba ndalaa walega nima kwundimba wandi. Wun kat angamak yivat yamin. Min njambwi nyan Godna nyan min. Wun kat kavle vat ke yiga waa walega wandi.

²⁹ Tak Jisas kavle waagan kat savilivat wandi mala wan nyan wupma wandi. Tak kan ngepma nimba nima sakwat njambi ndi kat kwutaa ndina man taamba senmba ngindi. Kavle waagan ndi kat tavindi maa sen titaa ndinyangu lapman kwo kavat yilindi.

³⁰ Mina si angamak waigowun waa Jisas wandi maa wandi. Wuna si Nima Sakwat Nimba waa wandi. Ndi kat kavle waagan nima sakwat ndi kat tavila lindi. Ngi kat tiga wandi wuna si Nima Sakwat Nimba.

³¹ Nina angwa ngepma nin kat ke waga yinangat waa wagalaga wandi waagan Jisas kat.

³² Angwi liga nduwimba liga mbak ndi kat yiga taavi waa awa waa wagalandi mala ay ngwula wandi Jisas.

³³ Wandi mala wan nyan kat kwagalalaa mbapmba yiga tavindi. Tavindi maa mbak piliga ndaiga nguapa yindi. Yilaa ngu kilaa kiyalaa lindi.

³⁴ Mbak kat biga la nimba vilaa vaaka piliga ngepma apa wuleilaa ngepma la nimba kat mbutndi. Ngepma yilaa kava kava yiga mbutndi.

³⁵ Ngepmamba la nimba wutaa Jisas kwuta vak vivat yandi. Yalaa tak kavle waagan tavila la nyan Jisasna man ngandimba ndaalindi, vindi. Waavwi kwusolaa lindi, vindi. Ndina maawut apma vat sika lindi, vilaa vaaka lindi.

³⁶ Jisas waagan kat savilinda vat va nimba ngepmamba yaa nimba kat mbutndi.

³⁷ Tiga liga Gegesana ngepma ngepmamba la nimba Jisas ndi kat kwagalalaa nat ngepmat yindangat wandi. Ndi vaaka liga nat ngepmat ay

waa wandi. Wandi mala Jisas ndi kat kwagalalaa ndina mbaapma nimbonala bot kulaa valigendi.

³⁸ Tak kavle waagan tavila la nyan Jisasonala yivat wandi mala Jisas ndi kat kai wandi.

³⁹ Mina ngepma yiga god min kat apma vat yinda vat mina ngepma nimba kat yiga ambup mila waa wandi Jisas. Jisas wandi mala ngepma yilaa Jisas ndi kat apma vat yila vak ndina ngepma nimba kat aywaa mbutindi.

JISAS KIYA KWANDI LAGWA KAT KWUSELAT-NDI

⁴⁰ Valigelaa kawilaa valindi. valindi maa wumba ngepmamba la nimba Jisas kat vilaa solat isga walindi. Tat ndi kat kwo kawiga lindi.

⁴¹ Yisolaa linja ngay viga la nyan Jisas kat yandi. ndina si jairas. ndi yalaa Jisasna man ngandimba ndalaa wandi Jisas kat. Wuna nga y yagwa waa wandi.

⁴² Ndina kita nyan taagwa nyan yelogwen kat tili. Kiya mina lili. Lila naambi tamba vili kiyeli vililik. Jisas li kat kwunatndangat Jairas wandi. Yilindi maa nima sakwat nimba yaa yisoni. Jisasna ngwayмба yaa yisolaa lindi.

⁴³ Taagwa kita yali. Li yelogwen kat tili. Naambi taamba ilii kiyeli vililik yelogwen wogwuga yetilili. Ana ngilindi. Dokta nima sakwat kwunaka vilevindi. Lila sanya aywaa ndi kat kwili.

⁴⁴ Li Jisasna kwupмба yalaa ndina njimbwi waavwi inyiti. Sinyiti mala yelogwen wogwulila vat ngilindi.

⁴⁵ Sinyiti maa Jisas lungwamaka vilaa wuna waavwi kanda sinyika wandi. Wandi mala

kita nyan wunayi waa ana wandi. Pitagwi nat mbaapma nimbo Jisas kat wandi. Njambwi nyan mina ngwayмба nima sakwat nimba yaa yisolaa ligandi. Mina mbangi waavwi sinyika yiligandi. Manda kat kanda wun kat sinyika waa wamin waa wandi.

⁴⁶ Jisas ndi kat wandi. Kita nyan wun kat sinyitndi. Wuna kwondu samat ngilindi. Viga ligowun waa wandi.

⁴⁷ Wat taagwa wun kat vigiyandi waa yelavitaava plaga yaa Jisasna man ngandimba ndalaa wali. Wunayi sinyikna. Sinyikwun mala wuna yelogwen ngilindi waa wali mala aywaa wutndi.

⁴⁸ Jisas li kat wandi. Taagwa ke vaaka. Sinyikweyan kwo ligiyowun waa yelavitaava kwo liganyin. Apma vat tiga yigiyanyin waa wandi Jisas.

⁴⁹ Ngambulimbit mala yisola linja ngay kat viga la nyana ngayмба la kita nyan yandi. Yalaa Jairas kat wandi. Mina taagwa nyan tamba wundumbu yili. Njambwi nyan kat wagala lima vak kwagala mila waa wandi.

⁵⁰ Jisas wutaa wandi. Ke vaaka. Jisas li kat alipsiga kwunakiyandi waa yelavitima vak ke kwagalaga. Apma vat tigvali waa wandi Jisas.

⁵¹ Jairasna ngay yandi mala nat nima sakwat nimba ngay wulelandi walaa Jisas kai wandi. Lila nyaek, nyime, Pita, Jems, Jon, Jisas mina wuleindi.

⁵² Nima maawut yelavika nglalindi. Jisas ndi kat wandi. Ke nglala. Ana kiyali. Sindu kwaali waa wandi mala

⁵³ ndi ndi kat njitindi. Tamba kiyali waa yelavitaava njitindi.

⁵⁴ Jisas ndi kat wandi, alaguat wogwendi. Wogwendi mala Jisas li kat taambamba kwutaa wandi. Taagwa nyan laat nyila wandi.

⁵⁵ Wandi maa lila kait yandi, laati. laati mala li kat kiginda agwi wandi Jisas.

⁵⁶ Lila nayaek nyime vilaa ngipaliga ndambit. Kan yuwa vat nat nimba kat ke mbuka waa wandi Jisas.

9

JISAS NDINA MBAAPMA NIMBA KAT NJIVWA KWINDI

¹ Jisas ndina taamba vili kiyeli vililik nimba kat wandi mala yisolaa lindi. Kavle waagan savilinjeya kwondu yelogwen kat ta nimba kat kwunatnjeya kwondu ndi kat kwindi.

² God ndinyangu kat yilinda apma vat yiga ambuk waa wandi. Yelogwen kat ta nimba kat yiga kwunak ngwula waa wandi.

³ Ndi kat nat nyaangit wandi. Yingweya njimbla vasi vasi ke kwuka. Yimbwi nao sanya ke klaa. Waavwi vililik ke kaliga. Kwo ay.

⁴ Ngepma yilaa ngay wuleilaa wan ngaymba tiga kwaigangwuk. Njivwa ngilindi maa wan ngay kwagalalaa yigiyangwuk. Ngay ngay ke yiga kwangwa.

⁵ Kita ngepma nimba ngwuk kat kai wanjeyan ndi kat kwagalalaa God ngwuk kat sigiyandi waga mana mbaw vivli waa wandi Jisas.

⁶ Wandi mala ngepma ngepmat yindi. Yiga wan apma nyaangit mbuka yelogwen kat ta nimba kat kwunatindi.

*JISAS KAT MBUTNJA NYAANGIT HEROT WUT-
NDI*

⁷ Njambwi nyan herot Jisas kwuta vat mbutindi, wutndi. Wutaa mandip mandip yelavitndi. nat nimba Jisas kat tiga wandi. Jon kiyalaa laatndi. Ndinayi waa wandi.

⁸ Nat nimba Jisas kat tiga wandi. Ndi tamba la nyan Ilaija. ndi kiyalaa laatndi. Nat nimba wandi. Ndi kiyalaa laakna tamba la profetna waa wandi.

⁹ Herot wandi. Jon kat nambu tamb kalikwun, kiyandi. Mbutinja nyan anda nyana waa mandip mandip yelavitndi. Ngi kat tiga Jisas kat vivat wandi.

JISAS 5,000 NIMBA KAT KIGINDA KWINDI

¹⁰ Jisasna mbaapma nimba ngepma ngepmamba yiga yetiga yandi. Yalaa yinja vat Jisas kat yaa mbutndi. Tiga liga Betsaida walinja ngepma ngwayamba liga kwo kava ndi kat kwutaa kalindi.

¹¹ Wan ngepmamba la nimba yinja vak wutaa ndina kwupmba yindi. Yandi maa Jisas ndi kat yagwa ngwula wandi. God ndinyangu kat yilinda apma vat ndi kat mbutindi. Yelogwen kat ta nimba kat kwunatndi.

¹² Nya samat ndaindi kan nglaambu Jisasna mbaapmamba la tamba vili kiyeli vililik nimba ndi kat yalaa wandi. Ndi kat mbupmin, yigandi. Ngepma ngepmat yiga kwanjeya ngay kiginda vigandi. Tilina kava kwo kava. Ndinyangu kai waa wandi.

¹³ Wandi maa Jisas ndi kat wandi. Wundi nimba kat kiginda agwi ngwula waa wandi. Nin kiginda kai. Nao tambanat kami vililik mina ligandi.

Sanya yiga kwiga ndi kat kiginda klagat? Waa Jisas kat wandi.

¹⁴⁻¹⁵ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Ndi kat wangwuk, kava kavamba ndaa ligiyandi. Nat kava ndumi vili kiyeli tamba vili nimba. Wupma ndaa ligiyandi waa wandi Jisas.

¹⁶ Jisas nao tambanat kami vililik kwutaa tanambitaa nyinangwutnat viga God kat sivu kindi. Sivukilaa limbaga limbaga ndina mbaapma nimba kat kwilindi. Kwindi maa nat nimba kat kwilindi.

¹⁷ Kiga yaat taati, tindi. Kilambinjan nao kami mbanimba naangandi. Mbani tamb vili kiyeli vililik taati.

MIN KRAIST MIN WAA PITA WANDI JISAS KAT

¹⁸ Nat nandinya Jisas God kat ngambulindi. Ndina mbaapma nimba ndinogwinala lindi. Nat nimba kai. God kat ngambulaa ndi kat wagalandi. Wundi nimba wun kat angamak yelavitndi. Wun kanda wun waa wandi Jisas.

¹⁹ Wandi maa wandi. Nat nimba Jisas ndi ngu yagula Jona waa wandi. Nat nimba Jisas ndi Ilaija waa wandi. Nat nimba Jisas ndi tamba kiyala laakna profetna waa wandi waa Jisas kat wandi.

²⁰ Wandi maa Jisas ndi kat wagalandi. Ngwuk angamak yelavika ligangwuk. Wun kanda wun waa wandi. Wandi maa Pita ndi kat wandi. Min Kraist min. Min god wandi, yaa nyan min waa wandi Pita.

²¹ Pita wandi maa Jisas ndi kat wandi. yelavitingwa vak nat nimba kat wana mbutingweya.

²² Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini wun kat nima sakwat kavle vat yigiyandi. Judana njambwi nimba, God kat kwunatiga njambwi nimba, tamba Moses kwiya nyaangit simogwi liga nimba ndi aywaa wun kat kai waigandi. Wun kat vatnyagiyandi. Kiyalaa nandinya kuvut tiga laakiyowun waa Jisas ndi kat wandi.

APMA VAK YIGA YETINEYA VAK

²³ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Kita nyan wuna kwupmba yavat wandeyan ndina maawupmba liga vak kat kai walaa wuna njivwa mina kwuka wuna kwupmba yaigandi. Wuna kwupmba yandeyan wun kat yinja kavle vat vla ndi kat yigiyandi.

²⁴ Kita nyan ndina maawupmba liga vat mina yelavika lindeyan ndi kavle yigiyandi. Kita nyan kan kipmana kwanda kwanda nda nima sakwat klalaa kavle yindeyan wan apma vatna? Kai. Apma vat ana ndi. Kavle vatna.

²⁵⁻²⁶ Kita nyan wuna si waga wuna nyaangit mbupmat tipmwigwula yindeyan ngini ngaga yaweya njimbla ndi kat wuna apma nyana waa ana waigowun. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini wuna nyaek wandi maa enselogwinala ngaga yaigowun. Kiopmamba liga nimba njambwi nyanat tuwa vat v igiyandi.

²⁷ Ngwuk kat nyaangit kita mbukiyowun. Woseka ana waigowun. Ngwutna nat nimba tak ana kiyaigangwuk. Tak God ndinyangu kat viga lindeya vak vilaa kiyaigangwuk.

JISASNA MBANGI MANDIT TINDI

28 Nandinya sila kuvut yindi, Jisas nduwiat wokevat wandi. Pita, Jon, Jems ndi kat kwutaa nduwiat kalindi.

29 Nduwi wokendi maa Jisas God kat ngambulindi. Ngambulindi maa ndina mindama kapma vat tindi. Ndina waavwi nimbun. Ndina waavwi sawun mina liga yiga kema nda vla lindi.

30 Nat vilik pali kak kiyambit. Nat nyan Moses. Nat nyan Ilaija. Mbik Jisasonala ngambulimbis.

31 Mbitno kema nda vla limbis. God wandi maa ngini Jisas Jeruslaema weleilaa kiyandeya vak kat ngambulimbis.

32 Pitaogwi nat vililik pali tat ndina mini sindu yilindi. Mini viga kema nda vat viga Jisasogwinala liga vililik pali kat vindi.

33 Vililik pali Jisas kat kwagala limbis mala Pita Jisas kat wandi. Njambwi nyan nin aywaa tinan apma vatna. Yisombale kuvuk kwukiyanin. Min kat kita, Moses kat kita, Ilaija kat kita kwukiyanin waa maawupmba yelavitapman kwo wandi

34 Pita walindi maa mbaw ndaiga ndi kat kapmondi. Kapmondi mala Pitagwi nat vililik pali vaaka lindi.

35 Mbaw nindimba kwundi yandi, wutndi. Wan nyan wuna nyana. Ndi kat solat siligowun. Ndina nyaangit. Kapmondi mala Pitagwi nat vililik pali vaaka lindi.

36 Kwundi wandi mala mbaw wokendi, Jisas kapmba kpma lindi, vindi. Tiga liga vinja vat nat nimba kat ana mbutndi. Ngini glei mbutndi.

KAVLE WAAGAN TAVILA LA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

³⁷ Nat nandinya nduwimba liga ndailindi, nima sakwat nimba Jisas kat yandi.

³⁸ Ndina kita nyan Jisas kat nima kwundimba wandi. Njambwi nyan min kat wagalavat yawun. Wuna mat nyan avi mila. Wuna kita nyana. Nat nyangu kai.

³⁹ Ndi kat tavila la kavle waagan ndi kat tavindi maa nimamba walega waligandi. Kavle waagan ndi kat viyandi mala kipmamba ndalaa yuvut yiga ndina kwundi sipmia ndaligandi. Kavle waagan njimbla njimbla wupma yiligandi.

⁴⁰ Mina mbaapmamba la nimba kat wowun mala ndi ana alipsiga savilindi waa wandi Jisas kat.

⁴¹ Wandi mala Jisas wandi. Godna kwondu kat ana yelavika ligangwuk. Godna kwondu alipsiga kwunakiyandi waa maawupmamba yelavipmak kat kai wangwuk. Ngwuk kat nima sakwat njimbla simogwivat tiliwun. Simogwiwa vak ana yelavika ligangwuk waa ndi kat walaa wan nyan kat wandi. Mina nyan kwutaa agiya waa wandi Jisas.

⁴² Jisas wandi, ndina ngayat kwutaa kalindi maa kavle waagan wan mat nyan kat viyandi mala kipmamba ndandi. Jisas kavle waagan kat kai walaa wan mat nyan kat kwunataa ndina nyaek kat kwindi.

⁴³ Va nimba ngipaliga ndalaa God kwondu mbundi nyana waa wandi. Jisas kwuta vak va nimba aywaa wupma mina ylindi. Ndi ngipaliga ndaa lindi mala Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi.

⁴⁴ Ngwuk kat nyaangit kita waigowun. Ngwuk yigumba awuk ngwula. Wun Godna vak simogwi

liga nyan wun. Ngini kan kipmana nimba wun kat kwutaa kavle vat yivat kaligiyandi waa wandi Jisas.

⁴⁵ Mbutnda nyaangit ndi kwo wutndi. Nyaangitna angwa maawupmba ana yelavika lindi. Pagwula la nyaangit vla wutndi. Jisas kat nin kat nyaangitna angwa ambuk waa wagalavak kat vaaka lindi.

ANDA NYANA NIMA NYAN

⁴⁶ Jisasna mbaapma nimba awat sowat walindi. Nina nyan anda nyana nima nyan waa awat sowat walindi.

⁴⁷ Jisas walinja nyaangit ana wutndi. Ndina maawupmba yelavitnja vak vilaa ngwaymba la mat nyan kwutaa katsolaa ndina ngwaymba taagandi.

⁴⁸ Taagalaa ndi kat wandi. Kita nyan wun kat tiga kan nyan kat kwunatndeyan wun kat ay waa nyan kat kwunakiya nyan vla ligandi. Ngwula kita nyan wun nima nyan ana wun. Wun nat nimba kat kwunatiga nyan wun waa wandeyan wan nyan ngwula nima nyanat tigiandi.

JISASNA MBAAPMA NIMBA NAT NYAN KAT KAI WANDI

⁴⁹ Jisas wandi mala Jon ndi kat wandi. Njambwi nyan mina si waga kita nyan kavle waagan saviindi, vinin. Vilaa wupma ke saviiliga waa wanin. Nina mbaapma nyan ana ndi. Ngi kat tiga kai wanin waa wandi Jon.

⁵⁰ Wandi maa Jisas wandi. Ndi kat kai waa manda kat wamin. Ana nglaatndi. Nin kat kai walapman nyan nina kita njivwa nyana.

SAMERIANA NIMBA JISAS KAT KAI WANDI

⁵¹ God eandi mala Jisas nyinangwutnat wok-
endeya njimbla tamba ngway tologandi.

⁵² Nat nimba kat wandi mala tata yindi. Ndi yiga
Jisas sindu kwandeya ngay vivat Sameriana kita
ngepma wuleindi.

⁵³ Jisas yandi mala kan ngepma nimba ngay
kiginda kwivak kat kai wandi. Nin kat kwa-
galalaa nina maama nimbana ngepma Jerusalem
yigiyandi waa yelavitaai kai wandi.

⁵⁴ Jisasna mbaapmamba la vililik pali Jems, Jon
kai vanja vak wutaa Jisas kat wambit. Nyinang-
wupmba liga ya kat wali maa ngaga yaa ndi kat
vitndi, ngiligiyandi waa wali waa Jisas kat wa-
galambit.

⁵⁵ Wambit mala Jisas mbik kat vilaa kai wandi.

⁵⁶ God wandi, ndinyangu vatnyavat ana yawun.
Ndi kat kwunapmak yawun waa wandi maa wan
ngepma kwagalalaa nat ngepmat yindi.

KUVUT NYANGU JISASNA KWUPMBA YIVAT WANDI

⁵⁷ Ndi ava yambimba wogwelaa yilindi, nat kita
nyan yiga Jisas kat wandi. Yimeya kava kava mina
kwupmba yigiyowun waa wandi maa Jisas ndi kat
wandi.

⁵⁸ Kwapimba yetiga nda waangu valaa sindu
kwaligandi. Waavi nimbun ndina ngaymba
kwaligandi. Wun Godna vak simogwi liga nyan
wun sindu kwaweya ngay kai waa wandi Jisas.

⁵⁹ Jisas nat nyan kat vilaa wuna kwupmba
yagwa waa ndi kat wandi. Wandi maa wan nyan

Jisas kat wandi. Njambwi nyan wuna nyaek wundumbu yindi. Ngepma yilaa waangumba taagalaa yaigowun waa wandi mala Jisas ndi kat wandi.

⁶⁰ Wama vat ana nglaatndi. Mina ngepma tiga kwo nimba ndi waangumba taagagiyandi. Min kai. Min God ndinyangu kat kwunatiga vak kava kava yiga mbukiyamin waa wandi Jisas.

⁶¹ Nat nyan Jisas kat yalaa wandi. Njambwi nyan wuna ngaymba la nimba kat ali ngwula yiga tigowun walaa mina kwupmba yaigowun waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

⁶² Min maawut vililik yelavika liga nyan vla ligamin. Wan vak ana nglaatndi. Wan yelavitima vak kwagalalapman yimeyan God viga liga kava ana wuleigiyamin.

10

JISAS 70 NIMBA KAT AY WANDI MAA NYAANGIT MBUPMAT TATA YINDI

¹ Ngini njambwi nyan 70 nimba kat wandi maa ndi ngepma ngepma vili vili yindi tata. Yingwa ngepma ngini yigiyowun waa wandi Jisas.

² Jisas ndi kat wandi. yingweya ngepma ambugat vla ligandi. Nima sakwat kilinja nda tamba ak wulaa ligandi. Sigikiya nimba kai. Ambugat viga la njambwi nyan kat wagala ngwula. Sigikiya nimba kat ay wandi, yigiyandi waa wagala ngwula.

³ Ngwutno ay ngwula. Nima waala mat sip sip kat valinjeya vak vla yingweya ngepma nimba ngwuk kat kavle vat yigiyandi.

⁴ yimbwi mandit su ke kalingwa. Ava yambi yiga vingweya nimba kat ke ngambuga. Viga kwagalalaa kwiyatapman aymba ngwuk.

⁵ Wuna ngay yagwa waa kita nyan wandeyan ngwuk apma vak ali ngwula walaa wulei.

⁶ Wuleingwa ngaymba la nimba ngwuk kat apma vat yinjeyan ndi kat apma vat ali ngwula waa wangwa vak ndinamba tigiyaandi. Ngwuk kat kavle vat yinjeyan wangwa nyaangit ndinamba ana ligiyaandi. Wan nyaangit lungwamataa ngwula lak yaigandi.

⁷ Wuleingwa ngaymba ali ngwula. Ngay ngay ke yiga. Wuleingwa ngaymba liga ngwuk kat kwilinja kiginda ngu agi ngwula. ngwuk njivwa kwutiga nimba ngwuk. Ngwuk kat kwilinjeya kiginda ngwula wenga vla ligandi.

⁸ Ngepma wuleilaa ngwuk kat kwilinja kiginda agi ngwula.

⁹ Ndina ngepmana yelogwen kat ta nimba kat kwunak ngwula. God ngwuk kat kwunatndeya vak tamba ngway tologandi waa ndi kat ambuk.

¹⁰ Kita ngepma wuleingwuk, ngwuk kat kai wanjeyan ndina ngepma kwagala ngwula.

¹¹ Ngepma alagumba tiga ngwutna man mbaw vivlilaa ndi kat awamba. ngwuk kavle vat yingwuk. God ngwuk kat kwuntndeya vak ngwuk kat tamba ngway tologandi, kai wangwuk. Ngi kat tiga nina man mbaw vivliliganin waa awa.

¹² Ngini God kavle nimba kat sigiya nandinya ngini wan ngepma kavle yigiyandi. Tamba la kavle vat ta ngepma Sodom walinja ngepma kavle vat ya vak kat wan ngepma kavle vat yindeya vak kwulakiyaandi. Ngwuk kat woseka ana wowun.

¹³ Nat ngepma vililik kingivat tigandi. Kan ngepma vililik Korasinogwio Betsaido. Kan ngepma nimba nima sakwat nima njivwa kwutuwa njivwa vilaa nyaangit wupmak kat kai wandi. Nat ngepma vililik Taiaogwio Saidono wuleilaa kwukwa nima njivwa kwukewan ndi nyaangit wukendi. Nyaangit wutaa kavle maawut kwagalalaa mandit kupi maawut yelavika ligendi. Nin tak nimamba kavle vat yinin waa yelavika ligendi.

¹⁴ Ngini God kavle nimba kat sigiya nandinya Taiaogwio Saidona ngepma nimba kat nimamba ana sigiyandi. Korasinogwio Betsaidana ngepma nimba kat nimamba sigiyandi.

¹⁵ Kapaneam walinja ngepma nimba ndino wupma. Ndi kupma yelavitigandi. Nin apma vat tiga nimba nin. Nin nyinangwut tiga nimba vla liganin God ndi kat vilaa kavle nimba ngwuk waa walaa ndi kat silaa ya vitiga kavamba taagagiyandi waa wandi Jisas.

¹⁶ Jisas walaa wundi 70 nimba kat wandi. Ngwutna nyaangit wutiga nimba wuna nyaangit wutiga nimba vla ligandi. Wun kat kai waliga nimba wun kat ay waa nyan kat kai waliga nimba vla ligandi. Aywaa kita vatna.

70 NIMBA YILAA YANDI

¹⁷ 70 nimba yalaa solat siga Jisas kat wandi. Njambwi nyan mina si waga kavle waagan savilinin, yindi. Nina nyaangit wutndi waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

¹⁸ Seten kat kwulatingwa vat viga ligowun. Ndi mbambala nyinangwupmba liga njambwi nyan

ana ndi. Ndi tamba ndaiga kavle kavamba ligandi, viwun.

¹⁹ Ngwuk kat kwondu kwiwun. Kavle kamboy ngwuk kat valileyana ana kavle yigiyangwuk. Ngwuk kat kwiwa kwondu viga ligiyandi. Seten kat kwulakiyangwuk. Nat kavle nda ana ngwuk kat kavle yigiyandi. Ngwuk kat kwiwa kwondu viga ligiyandi.

²⁰ Kavle waagan ngwutna nyaangit wutnja vak kat yelavika ke nimamba solat siga. Wan nima nda ana ndi. nyinangwupmba liga njambwi nyan nina si piliwutaa nyinangwutnat kaligiyandi waa yelavika nimamba solat siga ali ngwula. Wan nima nda.

JISAS NDINA NYAEK KAT NGAMBULINDI

²¹ Tiga liga Godna waagan Jisasna maawupmba ngwandilindi maa solat siga nyaek kat wandi. Nyaek wamin maa mbutuwa nyaangit kan kipmana nambu liga nimba wuka kwagala ligandi. Ana yelavitigandi. Wamin mala kwo nimba ndi nambu lapman nimba yelavitigandi. Yima vat apma vatna.

²² Nyaek, kwutuwa njivwaminamba aywaa klawun. Wuna angwa vat kan kipmana nimba ana viga ligandi. Min mina nyana angwa vak viga ligamin. Kan kipmana nimba mina angwa vak ana viga ligandi. Wun kit nyan mina wuna nyaekna angwa vak viga ligowun. Mina angwa vak simogwi luwa nimba ndino viga ligandi waa nyaek kat walaa

²³ ndina mbaapma nimba kat wandi. Ndina mbaapma nimba kat ana pagwundi. Nat kwo

nimba kat pagwuga wandi. Vilingwa vat apma vatna. Vilaa apma vat tiligangwuk.

²⁴ Tamba la profet tamba la njambwi king vilingwa vat ndi tamba vivat wandi. Ndi ana vindi. Wutingwa nyaangit ndi tamba wupmat wandi. Ana wutndi waa wandi Jisas.

SAMERIANA NYAN NDINA MAAMA NYAN KAT KWUNATNDI

²⁵ Ndina ngepma vak viga la nyan kita Jisas apma nyaangit mbukiyandi? E? Kavle nyaangit mbukiyandi? Waa yelavita Jisas kat kita nyaangit wagalandi. Simogwi liga nyan, anda apma njivwa kwutaa njimbla njimbla apma vak yiga yetiweya vak klaigowun waa wagalandi.

²⁶ Wagalandi maa Jisas ndi kat wandi. Tamba Moses kwiya nyaangit angamak piliwutndi. Tamba vimin? E? Ana vimin? Waa wandi maa wan nyan wandi.

²⁷ Tamba viwun. Kupma piliwutndi.

Ngwutna njambwi nyan Godna. Ndi kat maawupmba yelavika ali ngwula. Ndi kat solat asi ngwula. Ndi kat woviyaguga ali ngwula. Avla ngwutna mbangi kwunatingwa vak vla nat nimba kat wupma kwunak ngwula

waa tamba piliwutndi Moses waa wandi wan nyan.

²⁸ Wandi maa ngiyambak wama. Wupma yimeyan apma vat tigiyan waa wandi Jisas.

²⁹ Kwo wagalandi waa yelavipmbandi walaa nat nyaangit Jisas kat wagalandi. Kwunakweya nimba anda nimba ndi waa wagalandi.

³⁰ Jisas wutaa ndi kat wapuseput mbutndi. Judana kita nyan Jerusalem kwagalalaa Jerikoat ndaindi. Yilindi mala sikwutiga nimba ndi kat yaa vilaa ndi kat viyaga ndina nda ndina waavwi sikwuka klalaa yindi. Ndi kiya mina lindi.

³¹ Tiga liga God kat kwuntiga kita nyan wan yambimba yandi. Yalaa ndi kat vilaa yambina nat naangimba yindi.

³² Tiga liga nat nyan Livaina yelangi nyan wan yambimba yandi. Yalaa ndi kat vilaa yambina nat naangimba yindi.

³³ Tiga liga Sameriana kita nyan wan yambimba yandi. Sameriana nimba ndi Judana maama nimba ndi. Viyanja Juda vilaa ndi kat maawut yelavika lindi.

³⁴ Ndi kat yaa vilaa ndi kat viyanja nglaw marasin taagalaa waavwimba ngindi. Ngilaa ndino donkina mbunimba ndi kat kwutaa wokega taagalaa kalindi. Haus pasindia kalindi. Wan ngan ndi kat viga lindi.

³⁵ Nat ngambi haus pasindia viga la nyan kat dola vililik kwilaa wandi. Ndi kat kwunaka viga ligiyamin. Ndi kat kwunapmak nat sanya yaagimeyan yilaa yalaa min kat awat kwigiyowun waa walaa yindi. Waa Jisas wapuseput mbutaa wan nyan kat wandi.

³⁶ Wan wapuseput mbukwa kuvut nimbana anda nyan ndina nda sikwukna nyan kat apma vat yindi waa Jisas wagalandi maa wan nyan wandi.

³⁷ Ndi kat kunakna nyan apma vat ya nyana waa wandi maa min wupma yiga yeti mila waa wandi Jisas.

MATA MARIA YAKWA LAGWA MBIT

³⁸ Yiga liga ngepma kita wuleindi. Wan ngepmana kita lagwa Jisas kat lila ngayat yagwa walaa kalili. Lila si Mata.

³⁹ Lila yakwa lagwana si Maria. Jisasngay wuleilaa nyaangit ngambulindi, Maria ndina man ngandimba ndaa liga wuti.

⁴⁰ Mata ana kwo lili. Li nimba sakwat njivwa kwuka kiginda kwutili. Kiginda kwuka Jisas kat yalaa wali. Njambwi nyan wun njivwa kapma kwutigowun. Ana viga ligamin? Wuna yakwa lagwa kat wamin mala yalaa wunagwinala njivwa kwukiyali waa wali mata.

⁴¹ Wali maa Jisas wandi. Mata nima sakwat mandip mandip nda kat yelavika liganyin.

⁴² Apma nda kita ana yelavika liganyin. Kan apma nda kat yelavika ligali. Wuna nyaangit wupmak wali. Li kat ke kai waa waa wandi Jisas.

11*GOD KAT NGAMBUNEYA VAT*

¹ Jisas tiga God kat ngmabundi. Tamba God kat ngambundi, ndina mbaapma nyan ndi kat yalaa wandi. Njambwi nyan tat ngu yagula Jon ndina mbaapma nimba kat God kat ngambunje ya vat simogwindi. Mino nin kat simogwigiyamin waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

² God kat ngambungweya njimbla kupma awa. “Nyaek, Mina si kwutaa katsoliganin. Ngini kan kipmamba liga nimba kat viga limin maa mina kwundi wuka linjeyan apma vatna. Wan njimbla kat kawiga liganin.

³ Nandinya nandinya kineya kiginda agwi mila.

⁴ Min kat kavle vat yiga yetilineya vak ke kwuka. Kwagala. Nino nat nimba nin kat kavle vat yiga yetilingjeya vak ana kwutiganin. Kwagala liganin. Kavle vat nin kat yaa kwutnadi walaa wanin.”

Waa wupma god kat ngambu ngwula.

⁵⁻⁶ Kita nyana ali nyan nindi ngan nima ngan yandi. Yaa nyan kat kwindeya nao kiginda kai. Ngi kat tiga ndina ngay kwagalalaa nat ali nyana ngay kiginda kat yindi. Yilaa alagumba liga laataa wandi. Ali nyan nat nyan wuna ngay yandi. Ndi kat kwiweya nao kiginda kai. Wungi kat yawun. Wun kat agwi wandi.

⁷ Ngaymba liga nyan wandi. Manda kat wun kat nima njivwa kwimin. Ngayna mbaapmo tamba tiviwun. Wun wuna nyan apma sindu kwaanin. Min kat nao kiginda kwivat ana alipsiga laakiyowun waa wandi.

⁸ Ngwuk kat wowun wandi Jisas. Ngaymba ta nyan wuna ali nyana yaa waa yelavitaana laakiyandi. Kiginda kat yaa nyan njimbla njimbla wagala lindeyan ngaymba la nyan ndi laakiyandi. Laataa ndi kat nao kiginda kwigiyandi.

⁹ Ngwuk kat wowun. God kat wagalangwuk maa kwigiyandi. Ndi kat kwaka wagalangweyan kwigiyandi. Ngay mbapmo taamba viyaliga nyan vla ndi kat wagalangweyan kwigiyandi.

¹⁰ Wagalaliga nyan ndi klaigandi. Kwuka wagala liga nyan klaigandi. Ngay mbapmo taamba viyaliga nyan vla wagala liga nyan ndi klaigandi.

¹¹ Ngwutna mat nyan kiginda kat waganlandeyan ndi kat yuvut kamboykwigiyangwuk? Kai. Wupma ana kwigiyangwuk.

¹² Nyaaga mbandi kat wagalandeyan ndi kat minji kwagwula kwigiyangwuk? Kai. Wupma ana kwigiyangwuk.

¹³ Nin kipma liga nimba apma maawut yelavika liga nimba ana nin. Nina nyangu nin kat wagalanjeyan ndi kat simblan ana kwiliganin. Apma vat kwiliganin. Ngwutna nyinangwupmba liga nyaek ndi apma maawut yelavika tiga nyana. Ndi kat wagalangweyan ngwuk kat apma nglei vat kwigiyandi. Ngwuk kat ndina waagan kwigiyandi.

JISASO BIELEBULO KITA NJIWA KWUTIMBIT WAA WANDI

¹⁴ Jisas tigat kulumata ta kavle waagan saviindi mala tavila la nyan nyaangit ngambundi. Va nimba mandip mandip yelavitndi.

¹⁵ Nat nimba yelavika wandi. Kavle njambwi nyan Seten waa Bielebul walina nyan Jisas kat kwondu kwindi maa kavle waagan kat savigandi waa wandi.

¹⁶ Nat nimba Jisas kat yelavitndi. Ndi God wandi, nyinangwupmba tiga yaa nyana? E? Kai? Waa yelavita ndi kat wandi. Min nima njivwa kwupmin, yama kava yelavika tigiyanin waa wandi.

¹⁷ Maawupmba yelavitinja vak Jisas vilaa ndi kat wandi. Kita kavana nimba mbaapma vililik silaa awat sowat siga viyanjeyan ndi kavle yigiyandi. Ngiligiandi.

¹⁸ Setena nimba kita vatna. Mbaapma vililik silaa awat sowat siga viyanjeyan ndi kavle yigiyandi. Bielsebul ndi kat kwondu kwindi maa

kavle waagan savililigandi waa wangwa nyaangit ana nglaatndi.

19 Bielsebul ndi kat kwondu kwindi maa kavle waagan kat saviligandi waa wun kat waligangwuk. Ngwutna ngepmana nat nimba ndino svililigandi. Nin God kwiya kwondumba savililinganin waa walingandi. Wuno nimbun.

20 God nin nat kwunakiya vat tamba ngway tologandi. Ngi kat tiga God wun kat kwondu kwindi maa savililigowun.

21 Kao liga nyan nimba nda kwutaa ndina ngayna kwanda kwanda nda viga lindeyan wan nda kwo ligiyandi.

22 Nat kao mbundi nyan yandeyan ndi kat kwulataa ndina ngayna nda sikwuka kwutaa kalilaa ndina mbaapma nimba kat kansaga kwigiyandi. Ndina nimbi nda aywaa kwutaa kaligiyandi. Tak wan nyan yelavitndi. Kwuta luwa nimbi nda wuna nda kat viga ligandi waa yelavitndi.

23 Wunogwinala kita njivwa kwutapman nyan wun kat kai waliga nyana. Wunogwinala ndinyangu kat kwutaa wuna mbaapmamba taagalapman nyan ndi kapma mbaapma nyana. Wuna mbaapmamba la nimba kat kwutaa kapma mbaapmamba taagavat tigandi.

24 Kavle waagan ndu nyan kat kwagalalaa kavle kava mina yiga yetigiyandi. Sindu kwandeya apma kava kwatevilaa ligiyandi. Tiga liga tak yetiwa nyan kat lungwamataa yigiyowun waa waigandi.

25 Wupma walaa yilaa tavigiyandi. Wan nyan maawut ngay yaguga kwunatnja vla ligandi.

²⁶ Ngi kat tiga nat kavle waagan sila vili kwuti mala ndi aywaa taviga ndina maawupmba wuleigiyandi. Nat silavili kavle waagana kavle vat kat kwulatigandi. Tavinja nyan tat samat kavle vat tindi. Ngini aywaa tavindi mala wan nyan nimamba kavle tigiyan di waa wandi Jisas.

SOLAT SINEYA VAT

²⁷ Jisas ngambulindi, nima sakwat nimba wuka lindi. Tiga liga taagwa kita nima kwundimba Jisas kat walega wali. Min kat kwukna taagwa min kat mwunya ngu kwiya taagwa apma vat tiga tagwat waa wali maa Jisas wandi.

²⁸ Wupma kai. God waa nyaangit wutaa wan nyaangipmba yiga yetiliga nimba ndi apma ndu apma taagwa ndi waa wandi Jisas.

NIMA NJI VWA AGWUT WAA JISAS KAT WANDI

²⁹ Nima sakwat nimba yisolaa lindi maa Jisas ndi kat wandi. Kan mbambala glei liga nimba ndi kavle nimba ndi. Nima njivwa ana kwukiyowun. Tamba Jona God waa nyaangit mbutnda vla mbukiyowun.

³⁰ Tamba Jona God waa vak Nineva walinja ngepma nimba kat mbutndi. Wuno mbambala nglei liga nimba kat God waa vak mbukiyowun.

³¹ Tamba kambangwapmba la njambwi kwin nina tamba la kin Solomon ndi kat vivat yali. Ndi apma nambuo liga nyana waa wutaa yali. Mbambala wun yawun. Wun Solomon kat kwulatigowun. Wun njambwi nyan wun. Ndi mat nyan ndi. Mbambala tiga nimba njambwi nyanat tuwa vat ana yelavika viga ligandi. Ngini yaiga

nandinya kambangwapmba la njambwi kwin kavle vat yingwuk waa ngwuk kat waigali.

³² Nineva walinja ngepmamba tamba la nimba ndino ngini yaiga njimbla ngwuk kavle vat yingwuk waa ngwuk kat waigandi. Ndi Jona mbuta nyaangit wutaa kavle maawut kwagalalaa mandipkupi maawupmba lindi. Ngwuk lai. Wun Jona kat kwulatigowun. Wun njambwi nyan wun. Ndi mat nyana. Mbutuwa nyaangit ana wukngwuk.

³³ Kita nyan lam sagilalaa ana pagwugiyandi. Awmba ana naangagiyandi. Njambimba taagandi mala ngay wuleigiyaa nimba vigiyandi.

³⁴ Nino wupma. Nina maawut lam vla ligandi. Nina maawut kavle vat yelavika lineyan kavle vat ligiyanin. Kulun walaliga kavamba man veila liga nyan vla ligiyanin.

³⁵ Ngutna maawut samat apma vat yelavika tigangwuk. Ke kwagalangwa wan vak.

³⁶ Apma maawut yelavika apma vat mina yiga yetingweyan nimamba kamba liga lam vla yetigiyangwuk.

FERISI KAVLE VATNA YETILINJA

³⁷ Jisas ngambulindi mala Ferisi kita wandi. Wuna ngaymba nao yaa agi wandi. Wandi maa ngay wuleilaa kindi.

³⁸ Jisas ndina taamba ngu njangi lapman kwo kilindi. Ferisi vilaa ngipaliga ndandi.

³⁹ Maawupmba yelavitinda vak vilaa Jisas ndi kat wandi. Ngwuk Ferisi alagu mbangi kat mina yelavitigangwuk. Angwula maawut ana yelavitigangwuk. Ngwuk kap plet nima njivwa

kwuka ngu njangi ligangwuk. Ngwutna maawut kavle vak nima sakwat tigandi.

⁴⁰ God mbangi mina ana kwutndi. Maawut nimbun kwutndi. Ngwuk manda kat kavle vat yelavika liga ngwuk.

⁴¹ Ngwutna kwanda kwanda nda sanya lapman nimba kat kwingweyan apma vat tigiayangwuk.

⁴² Ngwuk Ferisi ngwuk kat miwa yiga ligowun. Ngwuk kavle yigiyangwuk. Ngwutna kamwin, ngwutna lomba, ngwutna nyangwa mbaapma tamba vili taagalaa God kat kita mbaapma kwiligangwuk. Wan nima njivwa kwutingwa. Ngwuk Godna apma vak kwagalalaa ndi kat ana woviyaguga ligangwuk. God kat kwilingwa vat kavle vat ana ndi. God kat yelavitapman yetilingwa vak kavle vatna.

⁴³ Ngwuk Ferisi ngwuk kat miwa yiga ligowun. Ngwuk kavle yigiyangwuk. Yisolaa linja ngay wuleilaa njambwi nimbana tigipmba ndaa livat waligangwuk. Nat nimba ngwuk kat ngepmamba vilaa njambwi nimba ndi waa wanjangat waligangwuk. Kavle vatna.

⁴⁴ Ngwuk Ferisi ngwuk kat miwa yiga ligowun. Ngwuk tamba Moses kwiya nyaangit simogwi liga nimba ngwutno ngwuk kat miwa yiga ligowun. Ngwuk kavle yigiyangwuk. Ngwuk pagwunja mat mat vla ligangwuk. Mat mat tagumba veiliganin waa ana nat nimba yelavitigandi waa wandi Jisas.

⁴⁵ Jisas walindi maa ndina ngepma vat kat viga la kita nyan Jisas kat wandi. Simogwi liga nyan Ferisi kat kai wama nyaangit nino nina lak yalingandi. Wupma ana viga ligamin? Waa wandi mala Jisas ndi kat wandi.

⁴⁶ Ngwutno ngwuk kat miwa yiligowun. Kavle yigiyangwuk. Ngwuk nat nĩmba kat nĩma sakwat njambiya taagangwuk maa ndi nĩma sakwat njsvwa kwutigandi. Ndi kat anan yelavika ligangwuk. Nĩma sakwat njivwa kwupandi walaa ndi kat nat njambiya ana taakagiyanin waa ana waligangwuk.

⁴⁷ Ngwuk kat miwa yiligowun. Kavle yigiyangwuk. Ngwutna tamba la ngwak walanga God waa nyaangit mbuta nĩmba kat vatnyandi. Ngwuk ngwutnayi profetna mat mat yelagaligangwuk. Ngwutna ngwak walagana maawut klalaa ligangwuk.

⁴⁸ Ngwutna ngwak walanga profet kat vatnyanja vat apma vatna waa yelavitigangwuk. Vatnyandi maa ngwut mat mat yelagaligangwuk. Yelagalingwa vak vilaa vatnyanja vat apma vatna waa yelavitingwa vak viga liganin.

⁴⁹ Tamba yinja vak kat God tamba wandi. “Wuna nyaangit waiga profet aposel wowun maa yigiyandi. Profetna aposelna nat nĩmba kat vatnyagiyandi. Nat nĩmba kat njika waga waigandi” waa tamba wandi God.

⁵⁰ Tamba la profet vatnyanja vatna nglambi ngwutnamba tigiyaandi.

⁵¹ Njambwi la nyan Ebel ndi kat tat vatnyandi. Vatnyaga yiga ngini Sekaraia kat vatnyandi. Ndi Godna ngay wuleilaa God kat kwunatinja njambimba ngwaymba liga tindi, vatnyandi. Ndi kat vatnyanja vatna nglambi aywaa ngwutnamba tigiyaandi.

⁵² Ngwuk njambia taagala liga nĩmba ngwuk kat miwa yiga ligowun. Kavle yigiyangwuk. Apma

vat klanjeya yambi ngwuk tivingwuk. Wan apma vat ngwuk ana klangwuk. Nat nimba klavat yin-jangat kai wangwukk.

⁵³ Jisas walindi maa tamba Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbagwi Ferisio ndi kat nima sakwat nyaangit wagalandi.

⁵⁴ Kavle nyaangit nin kat wandeyan ndi kat kotmak kaligiyandin waa yelavika nima sakwat nyaangit wagalandi.

12

FERISINA KAVLE VAK KAT VIGA LIGIYANGWUK

¹ Nima nglei sakwat nimba kita kavamba yisoolaa lindi. Ngway ngwaymba liga ali man veiga lindi. Tiga liga Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Wanda nyaangit nat nimba wutndi. Ferisina kavle vak viga ali ngwula. Ndina maawupmba tiga kavle vat pagwulaa kwo yetiligandi. Ngwuk wupma ke yiga.

² Mbambala pagwunja nda ngini kapmba ligiyandi. Ngini aywaa vigiyanidi.

³ Mbambala pagwuga waigowun waa wangwa nyaangit ngini aywaa wukiyandi. Kita nyan kat mina waigowun waa wangwa nyaangit ngini aywaa wukiyandi.

VAKNGWEYA NYAN

⁴ Wuna ali nimba ngwuk yigumba awuk ngwula. Ndu nyan kat kwo vatnya mina tiga nimba kat ke vakngwa.

⁵ Vakngweya nyan waigowun. Ndu nyan kat vatnyalaa ya vitiga kavamba taagaliga nyan kat vaaka ali ngwula.

GOD NIN KAT APMA VAT VIGA LIGANDI

⁶ Kilinja mak waavi tambanat sen moni vililik wenga kwiḡa klaligandi. God wundi mat waavi kat ana maawut tiviligandi.

⁷ Ngwutno ngwutna nimbi yuwina sakwat God viga ligandi. Ngwuk ke nimamba yelavika lingwa. Ngwuk mat waavi kat kwulatigangwuk.

NAT NIMBA KAT GODNA NYAANGIT MBUT-NEYA VAK

⁸ Ngwuk kat wowun. Jisas Godna vak simogwi liga nyana waa nat nimba kat wangweyan ngini God tiga kava wokelaa ensel kat waigowun. Ndi wuna nyangu ndi waa ngwuk kat tiga waigowun.

⁹ Nat nimba wun kat kai vanja nat nimba kat mbutnjeyan ngini God tiga kava wokelaa ensel kat ndina si waga kai waigowun.

¹⁰ Wun Godna vat simogwi liga nyan wun. Kita nyan wun kat kavle nyaangit wandeyan kavle vat yinda vak kat God alipsiga silimbwigiyandi. Kita nyan Godna waagan kat kavle nyaangit wandeyan kavle vat yinda vak kat God ana silimbwigiyandi.

¹¹ Ngini ngwuk kat kavle vat yivat Juda yisola linja ngay kaligiyandi. Ngwuk kat kotmak jas kat kaligiyandi. Nat njambwi nimba ngwutna nyaangit wutnjangat kaligiyandi. Anda nyaangit waigowun waa nimamba ke yelavikngwa.

¹² Wan njsmbila Godna waagan mbukngweya nyaangit ngwuk kat visimogwigiyandi waa wandi Jisas.

GOD NIN KAT APMA VAT VIGA LIGIYANDI

13 Wan nima sakwat nimbana kita nyan Jisas kat wandi. Simogwi liga nyan wuna yakwa nyan kat ambuk. Ana nyaek wundumbu yindi. Ndi kat kwinda nda wamin mala wun kat samat kwigandi waa wandi maa Jisas wandi.

14 Wuna njivwa ana ndi. Mbitna nyaek kwiya nda kansaga kwiliga nyan ana wun waa ndi kat walaa

15 nima sakwat nimba kat wandi. Nat nyana nda klavat nimamba ke yelavikngwa. Kwanda kwanda klanja nda nima nda ana ndi waa walaa ndi kat wapuseput mbutndi.

16 Nima sanyo la nyan ndina ambugapmba kiginda nima sakwat kwandi.

17 Ndi ambugat vilaa yelavintndi. Wuna kiginda nima sakwat tigandi. Kiginda yisoga taagalua ngay maknat. Anda vapmba yigiyowun waa yelavita wandi.

18 Mbambala liga mak nge sulilaa mandip nima ngay kwukiyowun. Kwutaa wuna kiginda wuna kwanda kwanda yisoga taagagiyowun.

19 Taagalaa apma vat tigiyowun. Njivwa kwu-tapman tiga njimbla njimbla kwo kiginda ngu kiga solat sigiyowun waa wandi maa God ndi kat wandi.

20 Min tungwengwan yiga ligamin. Wama nyaangit ana nglaatndi. Mbambala ngan kiyagamin. Kiyamin, yisoga taagalima nda nat nyan klaigandi waa God wandi, kiyandi.

21 God kat yelavitapman kipmana kwanda kwanda mina yisoga taagaliga nimba kingi vat tigandi. Wapuseput mbutuwa nyan vla ligandi waa Jisas mbuka liga

22 ndina mbaapma nimba kat wandi. Ngwuk kipmana nda kat nimamba ke yelavikngwa. Anda kiginda kigiyyoun. Anda waavwi kwusogiyowun waa nimamba ke yelavikngwa.

23 Kiginda waavwi nima nda ana ndi.

24 Waavi yetiga vak kat yelavik ngwula. Ndi kiginda ana naanga pika kiligandi. Ndi kiginda kлага ana yisoga taagaligandi. God ndi kat viga ligandi. God ndi kat viga lindan ngwuk kat apma vak viga ligiyandi.

25 Ngwula kita nyan tamba nyan tiga livla mbundi nyanat tigiyyowun waa wandeyan ndi livla mbundi nyanat tigiyyandi? Kai la. Ngini tiga mandit mbangi klaa ana tigiyanin. Nin wupma ana alipsiga tigiyanin.

26 Ngwuk ana wan vak yigiyangwuk. Manda kat kiginda waavwi kat mina nimamba yelavika ligangwuk.

27 Mwe liga vak kat yelavik ngwula. Ndi njivwa ana kwutigandi. Ndi waavwi ana tavaligandi. Nian tamba la njambwi king Solomon ndi apma waavwi kwusolaa lindi. Ndina waavwi mwena mbangi kat ana kwulatndi. Mwena mbangi apma nglei mbandi kat ana kwulatndi. Mwena mbangi apma nglei mbangi.

28 Kipmamba avla watiga nda sivla liliga nda ana ndi. Nat nandinya tindi, nat nandinya nat nimba kalitaa ya sagalandi, vika ngilindi. Avla watiga ndana mbangi apma nglei mbangi. God nd kat apma vak viga liga apma mbangi kwindi. Ngwuk kiginda waavwi kat ke nima vak yelavika kwaka lingwa.

29-30 Ngepma ngepmamba la nimba kiginda

waavwi kat mina kwatigandi. Wan ndagwinala tilapman yingweyan ngwutna nyinangwupmba liga nyaek vilaa kwigiyandi.

³¹ Godna nda kat mina nimamba yelavika lingweyan kipmana nda ngwuk kat God kwigiyandi.

KWANDA KWANDA NDA NYINANGWUPMBA YISOGA TAAGA NGWULA

³² Ngwuk wuna mbaapmamba liga nimba nimba sakwat nimba ana ngwuk. Ngwuk ke vakngwa. ngwutna nyaek ngwuk kat apma nglei vat viga ligandi.

³³ Kwanda kwanda nda kwilaa sanya klalaa kwo liga nimba kat agwi ngwula. Wupma yingweyan ngwutna nyinangwupmba liga wenga nda nima yigiyandi. Ngwutna kwanda kwanda nda nyinangwupmba lindeyan wovuna. Sikwukiya nimba ana sikwukiyandi. Kalala ana kilikiyandi.

³⁴ Ngwutna kwanda kwanda nda nyinangwupmba lindeyan nyinangwutna vak kat mina yelavika tigiyanngwuk.

NJAMBWI NYAN YAIGA NJIMBLA KAT KAWIGA ALI NGWULA

³⁵ Godna njivwa kwuka yeti ngwula. Njambwi nyan ngaga yaiga njimbla kat kawiga ali ngwula.

³⁶ Kan kipmana njambwi nimbana njivwa kwuta nimba ndina njambwi nyan kapti kat yindi, yandeya njimbla kat ndi ngaymba liga kwo kawiga lindi. Yandi mala vilaa ngayna mbapma lavwivat kwo kawiga lindi. Kawiga linja vla ngwutno ngwula njambwi nyan yaiga njimbla kat kawiga ali ngwula.

37 Yandeya njimbla ndina njivwa kwuta nimba ndi kat kawiga linjeyan apma vatna. Kawiga linjeya vak vilaa ndi kat kiginda klalaa ndi kat kapti kwiikiyandi. Ndi ndaa liga kigiyandi.

38 Ndi nindi ngan ngambi ngan yandi, ndina njivwa kwuta nimba sindu kwalapman ndi kat kawiga linjeyan apma nglei vatna.

39 Nat ngay viga la nyan sikwuta nyan yandeya njimbla viganan ana sindu kwaindi. Ndi kat kawiga ligendi. Ndina ngayna nda sikwutandi walaa kawiga ligendi.

40 Ngwutno kawiga ali ngwula. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini nat njambi ngaga yaweya njimbla ana viga ligangwuk. Ngi kat tiga njimbla njimbla kawiga ligiyangwuk waa wandi Jisas.

GODNA NJIVWA KWUTNEYA VAK

41 Jisas wandi mala Pita ndi kat wandi. Njambwi nyan wama nyaangit mina mbaapma nimba nin kat mina wamin? E? Wundi nat nimba kat wamin? Waa wagalandi maa Jisas ndi kat wandi.

42 Godna njsvwa kwuta nimba kat aywaa wan nyaangit wowun. Njambwi nyan nat nimba kat kwunatnjeya njivwa kwindi. Wan njivwa kwa-galalapman apma vapmba kwuka linjeyan wan apma vatna.

43 Njambwi nyan yaiga njimbla ndina njivwa apma vapmba kwuka lindi, vinyeyan apma vatna waa waigandi.

44 Njambwi nyan apma njivwa kwuta vak vilaa njivwa kwuta nyan kat waigandi.

⁴⁵ Wuna njambwi nyan kwiyatapman ana yaigandi waa njivwa kwuta nyan yelavitaana nat nimba kat kavle vat yiga kigindagwi nima ngu kiga tungwengwan yiga tindeyan apma vak ana ndi.

⁴⁶ Wuna njambwi nyan mbambala ana yaigandi waa wandi mala yaigandi. Yalaa ndi kat viyaga nat kavle nimba kat yinjeya vla ndi kat yigaigandi.

⁴⁷ Njambwi nyana njivwa kwuta nat nimba kupma agwut waa wanda vak wutaa njivwa ana kwutndi. Kavle vat kwutndi. Njambwi nyan yalaa ndi kat nimamba viyaigandi.

⁴⁸ Njambwi nyan njivwa kwuta nat nimba kupma agwut waa wanda vat ana wutndi. Wutapman tiga ndino kavle vat kwutndi. Njambwi nyan yalaa ndi kat nimamba ana viyaigandi. Samat viyaigandi. God nima sakwat apma nyaangit kwila nimba ndi Godna njivwa apma vat kwutapman yilinjeyan God ndi kat nimamba viyaigandi. God apma nyaangit kuvuk kwila nimba ndi Godna njivwa apma vak kwutapman yilinjeyan God ndi kat ana nimamba viyaigandi. Samat viyaigandi.

JISAS YANDI, WALEA LINDI

⁴⁹ Kan kipma ngaga yalaa njivwa kwutuwun mala nat nimba walea ligiyandi. Mbambala samat walea ligiyandi. Viligowun.

⁵⁰ Samat tiga wun kat nima vat yaigandi. Mbambala nimamba yelavika ligowun. Kan vak ngilindi maa ana nimamba yelavika ligiyowun. Kwo ligiyowun.

51 Kan kipmana nimba kat kwutaa kita mbaap-mamba taagavat ana yawun. Yawun mala kapma kapma mbaapma siga yetigiyandi.

52 Ngini kita ngayмба la nimba mbaapma vililik sigiyandi. Tambanat nimba linjeyan kuvut nimba nat mbaapma sigiyandi. Vililik pali nat mbaapma sigiyambit. Mbaapma silaa awat sowat walea ligiyandi.

53 Nyaek nat mbaapma nyan nat mbaapma tigiya mbit. Nyime nat mbaapma taagwa nyan nat mbaapma tigiya mbit. Yaw nat mbaapma kangit nat mbaapma tigiya mbit. Mbaapma silaa walea ligiyandi.

NGINI YAIGA VAK

54 Ngwuk yambun agwi viga meik timbu vingweyan samat tiga meik ndaigiyandi waa walingwuk maa ndaligandi.

55 Kangan waliga mwuk kwutndi, nina mbaangi nimamba kangan waigandi waa wangwuk maa ngwutna mbaangi kangan waligandi.

56 Nyinangwuk kipma simogwi liga vak viga ligangwuk. Waluwa ngini yaiga njimbla simogwi liga vat ana viga ligangwuk. Manda kat mandip mandip yiligangwuk.

NYAANGIT KWUNAKA NGAMBU NGWULA

57 Ngwuk manda kat apma vat yelavitapman tigan gwuk. Awuk ngwula.

58 Nat nyan min kat kotmak kalingdeyan tak kot tinja ngay ke wuleiga. Ava yambi yiga liga nyaangit kwunaka ngambu mbila. Kwunaka ngambulapman yimbeyan min kat kwo

kaligiyandi kotmak. Jas wandi maa plisman min kat kwutaa kalabusmba taagiyandi.

⁵⁹ Ngwuk kat wowun. Kalabus kwiyatapman ana kwagalagiyangwuk. Jas wanda mbak ngilindi mala kwagalagiyangwuk.

13

KAVLE MAAWUT KWAGALALAPMAN NYAN KAVLE YIGIYANDI

¹ Tiga liga nat nimba yalaa tak njambwi nyan Pailat Galilina nat nimba kat vatnyanda vak Jisas kat mbutndi. Ndi God kat kwanda kwanda nda vatnyalaa God kat kwilindi, vatnyandi waa mbutndi Jisas kat.

² Mbutndi mala Jisas ndi kat wandi. Ngwuk angamak yelavika ligangwuk. Ndi God kat nima sakwat kavle vat yindi, Pailat ndi kat vatnyandi? E? Ndina kavle vat Galilina nat nimbana kavle vak kat kwulatndi? E?

³ Kai luwa. Wupma kai. Ngwuk kat wowun. Ngwutna kavle maawut kwagalalapman yingweyan yinja vla yigiyangwuk.

⁴ Tak Sailoam walinja kavamba la sivla ngay ndalaa tamba vili kiyeli sila kuvuk nimba kat vatnyandi. Ndina kavle vat Jerusalem la nat nimbana kavle vak kat kwulatndi? E? Ana kwulatndi?

⁵ Kai ana kwulatndi. Ngwuk kat wowun. Kavle maawut kwagalalapman yingweyan yinja vla yigiyangwuk.

SIK WOGWULAPMAN MINA NYAANGIT

⁶ Jisas ndi kat pagwuga la nyaangit mbutndi. Kita nyan fik walinja mi ndina ambugapmba sik

tundi. Tiga liga mi sik sigipmak yandi. Yandi, ana sik wagwundi.

⁷ Ndina njivwa kwuta nyan kat wandii. Yaa avi. Wan mi naambi kuvuk ana sik wogwuligandi. Vilevigowun. Kwulamba avik kan mi. Manda kat kwo liga kipmana kwiya mina kiga kiyagiga ligiyandi waa wandi maa ndina njivwa kwuta nyan wandi.

⁸ Njambwi nyan kan naambi mi kwo ligiyandi. Angwamba waangu valaa bulmakauna ndi taagagiyowun.

⁹ Yaiga naambi sik anagandi kwaiga. Sik kwalapman yindeyan vikiyowun waa wandi.

NJIVWA LAPMAN NANDINYAMBA JISAS TAAGWA KITA KWUNATNDI

¹⁰ Njivwa lapman nandinya Jisas Juda yisolaa linja ngay wuleilaa ndi kat nyaangit mbutindi.

¹¹ Kavle waagan tavila la taagwa kita lili. Kavle waagan tavila lila mbuni kavle vat yindi. Silanda silanda yetili. Alipsiga ana savagu yetili.

¹² Jisas li kat vilaa yagwa wandi, yali. Yali mala Jisas wandsi. Nyina mbangimba liga yelogwen kingiyan kai waa saviluwa waa walaa

¹³ ndina taamba lila mbunimba taagandi, savagu laati. Savagu laataa Godna si kwutaa katsolili.

¹⁴ Yisola linja ngay viga la nyan vilaa kai waa njika lindi. Jisas njivwa lapman nandinyamba njivwa kwutndi waa yelavika njika lindi. Ndi laataa yisolaa la nimba kat wandi. Njivwa kwutneya nandinya sila kita kwo ligandi. Wan yelogwen kat tiga nimba nandinya sila kita yandi maa kwunatndeyan wovuna. Njivwa lapman

nandinya kai. Ana nglaatndi waa wandi maa Jisas wandi.

¹⁵ Min kavle vat yelavika ligamin. Mina maawut ana nglaatndi. Njivwa lapman nandinya nina ngepma nimba aywaa ndina bulmakau donki tunja yaaw sivugilaa ngu kinjangat kaliligandi. Ngwutno nimbun kaliligangwuk. Wan kavle vat ana ndi waa waligandi.

¹⁶ Kat taagwa nina ngepma lagwat. Li Ebrahamna yelangi lagwat. Seten wandi maa naambi taamba vili kiyeli sela kuvuk lila mbangimba yelogwern ngila lindi. Mbambala njivwa lapman nandinya wowun maa yelogwen ngilindi. Bulmakau donki kat ndina yaaw sivugingwa vla wuno wupma wupma li kat tula la yelogwen sivugiwun. Kavle vakna yima waa wun kat manda kat waligangwuk waa wandi Jisas.

¹⁷ Wandimala Jisas kat kai wala njambwi nimba nyaangit kai. Wup yindi. Nat kwo la nimba Jisas ya vat vilaa apma vatna walindi.

MASTET WALINJA MI SIKNAGWI YISNA PAGWULA LA NYAANGIT

¹⁸ Jisas wandi. God ndinyangu kat viga la vak anda vak vla ligandi. Anda nda vla ligandi.

¹⁹ Ndi mastet walinja sik vla ligandi. Wan sik mak glei nda. Kita nyan wan sik klalaa ndina ambugapmba tundi, nima mi wokendi. Wokendi, waavi nima sakwat ndina sandimba veilaa lindi waa wandi Jisas.

²⁰ Jisas nat njambi wandi. God ndinyangu kat viga la vak anda nda vla ligandi.

21 Ndi yis vla ligandi. Bret-nao kwutiga taagwa yis kuvuk klalaa wit milmba taagali, bret-nao niman wokendi waa wandi Jisas.

GOD VIGA LA KAVA WULEINJEYA VAK

22 Jisas Jerusalemat yiga ngepma ngepma nyaangit kwiga yilindi.

23 Yiga liga kita nyan ndi kat wandi. Nima sakwat nimba ana ndi nyinangwuk wuleigiyaa. Wovuna? waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

24 Wuleinjeya suwi yambi nima tivwiya ana li. Nima njivwa kwuka wuleigiyangwuk. Nima sakwat nimba wuleivat waigandi. Ana weleigiyandi.

25 Tiga liga wan ngayna nhjambwi nyan laataa mbapmo tivigiyandi. Tivindi maa ngwuk alagumba liga taamba viyaa waingangwuk. Njambwi nyan njambwi nyan nin kat suwi lavwi waa waingangwuk. Wangwuk mala njambwi nyan waigandi. Ngwuk anda nimba ngwuk. Ngwula nindama ana viga ligowun waa waigandi.

26 Wandi maa nin tak minogwinala nao kiga la nimba nin. Nina ngepma yalaa nin kat nyaangit mbutimin waa waingangwuk.

27 Wukngwuk maa njambwi nyan nat njambi waigandi. Ngwuk kat woseka ana wowun. Ngwutna mindama ana viga ligowun. Ngwutna ngepma ana viga ligowun. Ngwuk kavle nimba ngwuk. Ay ngwula waa waigandi ngwuk kat.

28 Ngaymba la nimba vigiyangwuk. Ebrahim, Aisak, Jekop, tamba la profet wuleindi, vigiyangwuk. Ndi God viga la kava tamba wuleindi. Nin alagumba kwo liganin waa yelavita nglaga nimbi ngliaka ligiyangwuk.

²⁹ Woli agwi, yambun agwi, kambangwat agwi, malingwat agwi tiga nimba yalaa God viga la kava wuleilaa ndaa liga nao kiginda kiga ligiyandi.

³⁰ Nin nat nimba kat kwulatiganin waa mbambala yelavitigangwuk. Ngini yaiga njimbla ngwuk kat kwulakiyandi.

JISAS JERUSALEMBA LA NIMBA KAT NIMA MAAWUT YELAVIKA LINDI

³¹ Wan nandinya nat Ferisi Jisas kat yalaa wandi. Wan kava kwagala mila. Njambwi nyan Herot min kat vatnyavat tigandi waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

³² Herot ndi woseka waliga nyana. Ndi kat yiga ambuk ngwula. Mbambala njivwa kwuka kavle waagan saviliga yelogwen kat ta nimba kat kwunakiyowun. Ngini kwutuwa njivwa ngilindi, kwo ligiyowun.

³³ Wungi kat tiga wan kava ana kwagalalaa yigiyowun. Mbambala njivwa kwuka kumba ligiyowun. Godna nyaangit mbutiga nimba ndi kat kwo kavamba ana vatnyaligandi. Jerusalemba mina vatnyaligandi. Wupma yiga ambuk ngwula ndi kat waa Jisas ndi kat walaa Jerusalemba la nimba kat nima maawut yelavika wandi.

³⁴ Ngwuk Jerusalemba la nimba ngwuk tamba la profet kat vatnyaligangwuk. God wandi, ngwuk kat yaa nimba kat vatnyalingwuk. Ngan nyaaga lila nyangu kat lila wiyo pulumba yapmola kwali. Yapmola vak vla ngwuk kat kwutaa wuna mbaapmamba taagavat wowun. Ngwuk kai wangwuk.

³⁵ Kai wangwuk, God ngwuk kat kwagalandi mala ngwutna kavle vat kwo ligiyandi. Samat

tiga wun kat ana vigiyangwuk. Ngini ngwutna ngepma wuleiwun maa wun kat vilaa waigangwuk. Apma vat yamin. God wandi, yamin waa waigangwuk.

14

JISAS MBANGI WUTA LA NYAN KAT KWU-NATNDI

¹ Njivwa lapman nandinya njambwi la Ferisi Jisas kat wandi maa ndina ngay nao kivak wuleindi. Nao kivak yaa nat nimba Jisas angamak yigiyandi waa yelavika ndi kat viga lindi.

² Tiga liga mbangi wuta la nyan Jisas kat yandi, vindi.

³ Vilaa Ferisiogwi Moses kwiya nyaangit simogwi la nimba kat wandi. Njivwa lapman nandinyamba kan nyan kat kwunakweyan wovuna? E? Kavlea? Waa wandi.

⁴ Wandi maa awat ana wandi. Jisas ndi kat kwutaa kwunataa ay wandi, yindi.

⁵ Yindi maa Jisas ndi kat wandi. Njivwa lapman nandinya ngwula donki bulmakau waangumba ndainjeyan yiga klokaligiyangwuk waa wandi maa

⁶ ndi ana alipsiga awat wandi.

KITA NYAN AVLA NDINA SI KWUTAA KE KAT-SOGA

⁷ Jisasogwinala nao kivat yaa nimba njambwi ta nimbana tiliga kavamba ndaa livat njivwa kwuka yi ya lindi. Yinja vak vilaa Jisas ndi kat pagwula la nyaangit mbutndi.

⁸ Kita nyan kiginda kwutaa wandi, ndina ngayamba kivat yingweyan njambwi liga nimba

tiliga kavamba ke ndaa liga. Njambwi liga nimba tiliga kavamba ke ndaa liga. Njambwi nyan nao kivat yandeyan

⁹ min kat yagwa waa nyan njambwi nyan kat kwutaa ndaa lima kayamba kaligiyandi. Kalilaa min kat waigandi. Ndaa lima tigit kwagalalaa kumba mat tigitmba yaa ali. Kan njambwi nyan ndaa lima tigitmba ndaa ligiyandi waa wandi maa nimamba wup yiga nat kavamba yiga ndaa ligiyamin.

¹⁰ Kita nyan kiginda kwutaa wandi, ndina ngayimba kivat yingweyan mat tiga nimba tiliga kavamba ndaa ali ngwula. Wupma ndaa limeyan min kat yagwa waa nyan min kat waigandi. Ndaa lima tigit kwagalalaa kalat yagwa. Njambwi tigitmba ndaa ligiyamin. Wandi mala yimin, nat nimba vilaa mina si kwutaa katsogiyandi waa pagwula la nyaangit mbutaa nyaangitna angwa ndi kat mbutndi.

¹¹ Avla ngwutna si kwutaa katsongweyan nat nimba vilaa viyesendagiyandi. Avla ngwutna si viyesendangweyan nat nimba vilaa katsogiyandi waa wandi Jisas.

NIMA KIGINDA KWUKNGWEYA VAT

¹² Yagwa wuna ngayimba yaa agi waa wanda nyan kat Jisas wandi. Nima kiginda kwupmeya njimbla mina ali nimba kat mina yagwa waa ke waa. Mina yelangi nimba, ngepma nimba, nima sanyo tiga nimba kat mina yagwa waa ke waa. Ndi kat yagwa wameyan ngini min kat yaa agi waa waigandi.

¹³ Nima kiginda kwupmeya njimbla sanya lapman nimba, man kavle ya nimba, yelogwen kat ta

nimba, mini vilapman nimba kat yaa agi ngwula waa awa.

¹⁴ Ndi ngini awat yaa agi waa ana waigandi. Wupma yimeyan ngini yaiga nandinya kiya nimba laakiya nandinya God min kat awat apma vat yigiyandi waa wandi Jisas.

NIMA KIGINDA KAT PAGWULA LA NYAANGIT JISAS MBUTNDI

¹⁵ Wundi nimbana kita nyan Jisas waa nyaangit wutaa wandi. God viga la kava wuleilaa ndaa liga kineya njimbla apma vat tigiyanin waa wandi.

¹⁶ Wandi maa Jisas ndi kat wandi. Kita nyan nima kiginda kwutaa nima sakwat nimba kat wandi.

¹⁷ Kivat tinja njimbla ndina njivwa kwuta nimba kat wandi, yagwa ngwula kiginda tamba kwuka tiganin, tigandi waa yiga wandi.

¹⁸ Wandi maa yavak kat aywaa kai wandi. Nat nyan wandi. Wun kupi kipma klawun. Yiga vigiwoun. Wun ana alipsiga yaigowun wandi.

¹⁹ Nat nyan wandi. Wun bulmakau tamba vili klawun. Yiga vigiwoun. Wun bulmakau tamba vili klawun. Yiga vigiwoun. Wun ana alipsiga yaigowun waa wandi.

²⁰ Nat nyan wandi. Wun mbambala glei taagwa klawun. Wun ana alipsiga yaigowun waa wandi.

²¹ Ana alipsiga yaiganin waa wanja vak njivwa kwuta nyan ndina njambwi nyan kat yiga mbutndi. Mbutndi maa nmjambwi nyan ndina maawupmba ndi kat njika lindi. Njika liga ndina njivwa kwuta nyan kat wandi. kwiyatapman yiga kava kava man veilapman nimba, yelogwen kat ta nimba, sanya lapman nimba, mini vilapman

nimba ndi kat aywaa wamin, yaandi waa wandi njambwi nyan.

²² Wandi, yiga wandi, yandi. Yandi maa njivwa kwuta nyan njambwi nyan kat wandi. Aywaa yandi. Ngay ana taati waa wandi maa

²³ njambwi nyan wandi. kava kava, kwapi, ndinyangu lapman kava, kwo kavamba yiga wamin, kita nyan kita nyan yaandi. Wuna ngay taatangat wowun.

²⁴ Tak yagwa wawa nimba ndi ana kigiyandi luwa waa wandi njambwi nyan waa mbutndi Jisas.

*MAAWUPMBA   YELAVITAA   JISASNA
KWUPMBA AY*

²⁵ Nima sakwat nimba Jisas la kavamba yaa yisolaa lindi, Jisas ndi kat nyaangit mbutndi.

²⁶ Mbuka wandi. Kita nyan wuna kwupmba yav yindeyan ndina nyaek nyime, taagwa, nyangu, yakwa nimbana nyaangit wupmak kat kai walaa wuna kwupmba yaigandi. Wuna kwupmba yalaa wunai waa nyaangipmba njivwa kwukiyandi.

²⁷ Vatnyanjeya nimba diwai kros walalaa kalinja vla ngwuk kat vatnyanjeyan ndina mala.

²⁸ Kita nyan svla nge kwupmat wandeyan ana kwo kwukiyandi. Yigumba yelavitaaya ngayna nda aywaa kwunaka taagalaa kwukiyandi.

²⁹ Yelavitapman kwo kwutndeyan apma vak ana kwukiyandi. Kwaalik mina tawga kwagalagiyandi. Nat nimba ndi kat vilaa njikiyandi.

³⁰ Wan nyan kwo yelavitapman simblan kwutndi. Ana alipsiga aywaa kwukiyandi waa njika waigandi.

³¹ Kita njambwi king nat king kat waleavat tindeyan tak yelavikiyandi. Wuna soldia 10,000 mina ligandi. Ndina soldia 20,000 nimba ndi. Ndi kat anda vapmba kwulaiyowun waa yelavita sivat yigiyandi.

³² Ndi kat ana alipsiga kwulakiyowun waa walaa ndi sivat ana yigiyandi. ndina njivwa kwuta nimba kat wandi maa yiga nat king kat kimbit kwukiyandi. Ana waleagiyandi.

³³ Ngwulo wupma ligangwuk. Wuna kwanda kwanda nda aywaa kwagalagiyowun waa yelavita man yingweyan wuna kwupmba yaga wuna njivwa ana alipsiga kwukiyangwuk.

KILINJA SOL NYINGI YILIGA VAT NGILINDI

³⁴ Kilinja sol apma nda. Ndina nyingi yilinda vat ngilindeyan apma nda ana ndi. Tamba kavle yindi. Njivwa kai.

³⁵ Nat kavle ya nda ambukapmba yaagineyan ambugatna nda apma vak laakiyandi. Nyingi lapman sol wupma kai. Ambugapmba ana yaagiliganin. nyingi lapman sol nin kwo yaagiliganin. Njivwa kai. Wawa nyaangit yigumba wuka maawupmba yelavik ngwula waa wandi Jisas.

15

SILIWOKNA SIP SIP PAGWULA LA NYAANGIT

¹ Takis sanya kla la nimbo nat kavle nimbo Jisas mbuta nyaangit wupmat yandi.

² Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbo Ferisio vilaa wandi. Wan kavle nimba kat manda kat kai walapman yiligandi. Wuna nyaangit yaa

awut waa manda kat bndi kat waligandi. Ndinogwinala manda kat nao kiligandi. Ana nglaatndi waa wandi.

³ Wandi maa ndi kat pagwula la nyaangit mbutndi.

⁴ Ngwula kita nyan sip sip ndumi tambanat tiga sip sip kita kwo kava yiga siliwotndeyan nat sip sip kat kwagalalaa yiga kwakiyandi. kwaka yiga vilaa kwukiyandi.

⁵ Sip sip kat kwutaa nyaambupmba walalaa solat siga kiyagandi.

⁶ Ngepma wuleilaa ndina ali nimba kat waigandi. Wunogwinala solat asi ngwula. Wuna siliwokna sip sip vilaa kwutaa walalaa kiyawun waa waigandi.

⁷ Ngwuk kat wowun. Kavle vat yiga yetiliga kita nyan kavle maawut kwagalalaa mandip kupi maawupmba yetindeyan nyinangwupmba liga nimba wupma nimamba solat sigiyandi. Nyinangwupmba liga nimba apma maawut sika apma vat yiga yetiliga nima sakwat nimba kat vilaa ana nimamba solat sigiyandi. Samat samat solat sigiyandi waa wandi Jisas.

SLIWEOKNA SANYA PAGWULA LA NYAANGIT

⁸ Jisas ndi kat nat pagwula la nyaangit mbutndi. Taagwa kita sanya tamba vili mina taagali, lindi. Kita siliwoti. Li lam sagililaa ngayat yaguga kwakiyali.

⁹ Vilaa lila ali nimba, ngepma nimba kat waigali. Wunogwinala solat asi ngwula. Siliwokna sanya tamba vilaa klawun waa waigali.

¹⁰ Ngwuk kat wowun. Godnonala nyinangwupmba tiga ensel kavle4 vat ta nyan

ndina kavle vat kwagalandeyan ndi wupma solat sigiyandi waa wandi Jisas.

KWANDI NYAN NYAEK KAT KWAGALALAA YINDI

¹¹ Jisas ndi kat wapuseput mbutndi. Kita nyan nondanyan vililik ta nyana.

¹² Mat nyan nyaek kat wandi. Ngini kiyamin, kalaweya kwanda kwanda nda mbambala agwi mila waa wandi maa nyaek mbik kat kansaga kwindi.

¹³ Tiga liga ndina kwanda kwanda nda aywaa kwuka naangalaa sivla kavat yindi. Yilaa tinda kavamba ndina sanya aywaa kwuka yaagiga kavle vat yetindi.

¹⁴ Ndina sanya ngilindi maa tinda kipma kiginda lapman tindi. Ndino kiginda kat vilevila lindi.

¹⁵ Kan kipmana kita nyan kat vilaa njivwa ndinamba klandi. Ndina mbak kat kiginda kwiga viga lindi.

¹⁶ Ndi kiginda kai. Ndi kat ana kwilindi. Mbak kat kwilinda mi sik kivat wandi.

¹⁷ Tiga liga ndina maawupmba yelavtndi. Wun manda kat kumba kavle vat yetigowun. Wuna nyaekna njivwa kwutiga nimba ndi kiginda nima sakwat tigandi. Wun kiginda tapman tiga kiya mina ligowun.

¹⁸ Kan kava kwagalalaa wuna nyaek tiga kava yiga ndi kat waigowun. Wun min kat kavle vat yiwun. Wun God kat kavle vat yiwun.

¹⁹ Ngini kat tiga mina nyanat ngini ana ligiyowun. Wamin maa mina njivwa kwutiga nyanat tigiowun waa waigowun waa yelavtndi.

²⁰ Yelavita kan kava kwagalalaa nyaek tiga ngepmat yindi. Ngepma ana wuleindi, sivlamba lindi, nyaek ndi kat vindi. Vila nima maawut yelavika piliga yiga ndi kat taamba kwutaa nyambupmba viyandi.

²¹ Kwutndi maa nyan ndi kat wandi. Nyaek min kat kavle vat yiwun. God kat kavle vat yiwun. Ngi kat tiga ngini mina nyanat ana ligiyowun waa wandi maa ndina nyaek wandi.

²² Wupma ke waa waa walaa ndina njivwa kwuta nimba kat wandi. Apma waavwi kwutaa ndi kat agwi ngwula. Apma taamba ring kalalaa ndina taambamba kwuso. Apma man su klalaa ndina mamba kwuso.

²³ Apma nyan bulmakau vatnyalaa kiginda agwut ngwula. Nin solat siga kapti kwukiyandin.

²⁴ Wuna nyan tak kiya nyan vla lindi, ndi kat ana viga liwun. Ndi tamba yalaa ligandi. Tat siliwotndi. Mbambala tamba yalaa ligandi waa wandi maa solat siga kiginda kwutndi.

²⁵ Njambwi nyan ambugapmba njivwa kwuka liga njivwa ngilindi, ngay yandi. Ngay ngwaymba liga mbangu veinja vak wutndi.

²⁶ Wutaa ndina nyaekna njivwa kwuta nyan kat mandana wutuwa waa wandi.

²⁷ Wandi maa wandi. mina sambu tamba yandi. Yandi maa mina nyaek apma nyan bulmakau vatnyandi kiginda kwupmat. Yanda vak kat solat siga vatnyandi waa wandi njivwa kwuta nyan.

²⁸ Nyamwun wutaa tipmwigwula yiga ngay wuleivak kat kai wandi. Ngi kat tiga ndina nyaek wogwendi ndi kat wagalavat.

²⁹ Wagalandi mala nyaek kat wandi. naambi

nima sakwat wama njivwa mina kwutiwun. Min kat ana kavle vat yiwun. Min kat ana kai wowun. Wuna ali nimba kat kiginda kwukwangat mat meme ana vatnyalaa wun kat kwimin.

³⁰ Wuna sambu ndi kat kwima sanya sik yambisik yiga yaagindi. yandi maa ndi kat apma nyan bulmakau vatnyamin. Ana nglaatndi waa wandi.

³¹ Wandi mala nyaek wandi. Njimbla njimbla wunogwinala tiligamin. Kiyawun maa wuna nda aywaa klaigamin.

³² Mina sambu wupma kai. Ndi tamba kiyandi waa yelavika liwun. Mbambala kwo ligandi. Tat siliwotndi. Mbambala tamba yalaa ligandi. Ngi kat tiga solat siga kiginda kwutneyan kavle vat ana ndi waa wandi nyaek waa mbutndi Jisas.

16

KNJVWA KWUTA NYAN KAVLE SAVLE KWUT-NDA VAK

¹ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Tamba nima sanya la nyan tindi. Wandi mala nat nyan ndina njivwa kat viga lindi. Nat nimba njambwi nyan kat wandi. Mina njivwa viga liga nyan kavle savle kwutigandi waa wandi, njambwi nyan ndina njivwa viga la nyan kat wandi.

² Kavle savle kwutimin waa wandi, wutwun. Kwutima vak wun kat ambuk. Mbupmin mala siga naguga vigiyowun. Siga naguga vilaa ngini wuna njivwa kwukiyamin? E? Ana kwukiyamin? Waa njambwi nyan wandi.

³ Wandɪ maa njɪvwɪ kwuta nyan maawupmba yelavɪndɪ. Ndi kat mbukweyan kavle vat kwutuwa vak vilaa wun kat kai waigandi. Wun angamak yigiyowun. Wun ava lapman tɪga ambugatna njɪvwɪ ana alipsiga kwukiyowun. Wun wup yigiyowun nat nyan kat kigɪnda kat wagalaweyan waa yelavika liga yindeya vat yelavɪndɪ.

⁴ Yiweya vak yiwun mala wun kat kai y wandɪ maa nat nɪmba wun kat kigɪnda kwigiyandi waa yelavɪndɪ.

⁵ Tat sanyo ta nyananamba nat nɪmba dinau klandɪ. Njɪvwɪ kwuta nyan wundi nɪmba kat yagwa wandɪ, yandi. Yandi maa ndi kat kita nyan kita nyan wandɪ. Tat ta nyan kat mɪna dinau angamak sakwat tɪgandi waa wandɪ.

⁶ Wandɪ maa 100 dram wel wandɪ. Wandɪ maa ndi kat wandɪ. Tamba mɪna dinau kwusenda taagagowun. 50 dram wel mɪna kwigiyamɪn waa njɪvwɪ vɪga la nyan wandɪ.

⁷ Nat nyan kat mɪna dinau angamak sakwat tɪgandi waa wandɪ maa 100 bek rais wandɪ. Wandɪ maa tamba mɪna dinau kwusenda taagagowun. 80 bek rais mɪna kwigiyamɪn waa wandɪ.

⁸ Yinda vak njambwi nyan wutaa wandɪ. Apma vak kwunapmɪn. Mɪn kat kai wowun maa nat nɪmba dinau kusenda taagama nɪmba ngɪni mɪn kat ndinai kigɪnda kat vɪga ligiya waa wandɪ njambwi nyan waa wandɪ Jisas. Jisas ndi kat nat samat nyaangit wandɪ. Kan kipmana nɪmba ndi nambuo liga nɪmba ndi. Nat nɪmba kat kwunatinjan ngwuk wuna mbaapma nɪmba ngwuk kat kwulatigandi.

⁹ Ngwuk wuna mbaapma nɪmba ngwuk kat

wowun. Mbambala kan kipmamba lingwan ngwutna sanya apma njivwamba agwuk ngwula. Simblan ke yaagiga. Kipmana sanya ngwuk kat njimbla njimbla ana ligiyandi. Apma njivwa kwuka lingweyan sanya ngilindi maa ngini nyinangwupmba yiga apma vak njimbla njimbla tigiayangwuk.

¹⁰ Nat nyan mat njivwa apma vat kwutindeyan wan nyan nima njivwa apma vat kwukiyandi. Nat nyan mat njivwa kavle vat kwutindeyan wan nyan nima njivwa kavle vat kwukiyandi.

¹¹ Kan kipmamba lingwan kavle savle njivwa kwukngweyan ngini nyinangwut wokengwuk mala God ngwuk kat apma nima njivwa ana kwigiyandi.

¹² Mbambala kipmamba lingwan Godna njivwa kavle savle kwuka lingweyan ngini nyinangwut wokelaa God ngwuk kat kwindeya njivwa apma vat ana kwukiyangwuk.

¹³ Kita nyan ana vililik palina nyaangit wuka njivwa kwukiyandi. Nat kita nyan kat kai walaa nat nyana nyaangit mina wukiyandi. Ngwut kan kipmana njivwa kwuka Godna njivwa kwuka kita kita ana kwukiyangwuk waa wandi Jisas.

GOD WAA NYAANGITNA VAK

¹⁴ Kumba la Ferisi ndi kipmana nda kat mina yelavika lindi. Jisas waa nyaangit wutaa ndi kat njitindi.

¹⁵ Jisas ndi kat wandi. Nat nimba ngwutna si kwutaa katsonjangat woviyaguga ligangwuk. Ngwutna kavle maawut God viga ligandi. Kan kipmana nimba woviyaguga tinja vak kat God ana

woviyaguga ligandi. God ndi kai waligangi kan vak kat.

¹⁶ Moses kwiya nyaangit profet waa nyaangit God nin kat tak kwindi. Ngini ngu yagula Jon laataa God nin kat kwunataa viga lindeya vak mbutindi. mbutindi mala ngepma ngepmamba la nimba kan vak klavat simblan nima njivwa kwutindi.

¹⁷ God tak kwiya nyaangit ana ngiligiyandi. Ana kwo vala tigiyaandi. Kipma nyinangwut ngini ngiligiyandi. God tak kwiya nyaangit ana ngiligiyandi waa wandi Jisas.

TAAGWA KAT KE KWAGALANGWEYA

¹⁸ Jisas wandi. Kita nyan ndina taagwa kat kwagalalaa nat taagwa klandeyan kavle vatna. Yambisik yilinja vak vla yilindi. Nat nyan ndina taagwa kwagalandi maa wat taagwa nat nyan klandeyan ndino kavle vatna. yambisik yilinja vak vla yilindi ndino waa wandi Jisas.

SANYO LA NYANO LASARASO

¹⁹ Jisas ndi kat nyaangit mbutndi. Nima sakwat sanyo la nyan tindi. Ndi apma nglei waavwi kwuso lindi. Nandinya nandinya nima kiginda apma kiginda mina kilindi.

²⁰ Nat nyan sanya lapman nyan tindi. ndina si Lasaras. Ndi sanya kat nat nimba kat yawiga wandi. Sanya lapman nyan ngwutnyala pulumba ndaa lindi. Ndina mbangi kawia nima sakwat kilindi.

²¹ Kilambinja nao kivak kwo kawiga lindi. Waala ndi kat yalaa ndina kawiya lik viyenga kilindi.

²² Tiga liga sanya lapman nyan kiyandi. kiyandi, ensel ndi kat kwutaa Ebrahim ta kavat kalindi. Sanya la nyan ndino kiyandi, waangumba vaangundi.

²³ Vaangundi, ndi ya vitiga kavat yindi. Ndina mbangi nimamba kangan wandi, Ebrahimagwi Lasaraso sivlamba limbit, vindi.

²⁴ Ndi Ebrahim kat nima kwundi walega wandi. Ebrahim, wuna ngwak wun kat nima maawut yelavik. Wamin maa Lasaras ndina sit taamba ngumba taagalaa yaa wuna tigatmba taagandi. Wuna mbangi nimamba kangan waligandi waa wandi maa Ebrahim ndi kat wandi.

²⁵ Walanga, tak kipmamba liman apma nda mina klalimin. lasaras ndi kavle nda mina klalindi. Mbambala ndi apma vat tigandi, min kavle vat tigamin.

²⁶ Ana nindimba nima ndandangĩ kwaandi. Min kat yindeya yambi kai. Nin kat yameya yambi kai. Ndandangĩ kwaandi waa wandi Ebrahim. Wandi maa sanyo la nyan wandi.

²⁷ Ngwak, kita nyaangit min kat wagalagiyowun. Lasaras kat wamin maa wuna nyaekna ngay yigandi.

²⁸ Kan ngaymba wuna yakwa ndu tambanat tigandi. Ndi kat mbutndi maa wutaa tuwa kavle kava ana yaigandi waa wandi maa Ebrahim ndi kat wandi.

²⁹ Tamba Moses kwiya nyaangit profet waa nyaangit ngiliga. Kan nyaangit wutaa kavle vat kwagalalaa tima kavle kava ana yigiyandi waa wandi, sanya la nyan wandi.

³⁰ Walanga Ebrahim wupma kai. Wuna yakwa ndu tambanat tamba la nyaangit ana wukiyandi. Kita nyan kiyalaa laataa ndi kat mbutndeyan ndi kavle maawut kwagalalaa mandip kupi maawut klalaa apma vat yiga yetigiyandi waa wandi.

³¹ Wandi mala Ebrahim ndi kat wandi. Wama vak ana nglaatndi. Tamba Moses kwiya nyaangit profet mbuta nyaangit wupmak kat kai wanjeyan kita nyan kiyalaa laataa ndi kat yiga mbutnjeyan ndino ndi kat wupmak kat kai waigandi waa wandi Ebrahim waa mbutndi Jisas.

17

NGINI YAIGA KAVLE VAT

¹ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Ngini yaiga kavle vat yandi maa nat nima sakwat nimba kavle maawupmba yelavika kavle savle yiga yetigiyandi. Wan kavle vat yaigandi. Wan ngini yaiga kavle vat kwivat yaliga nyan ndi kat miwa yigowun. Ndi kavle nyanat tigiyandi.

² Wan kavle vat kwivat yaiga nyan wandi maa wuna mbaapma nimbana maawut kavle yigiyandi. Tak ndina mbanjige nima kambak yaawmba tulaa nyingi ngumba yaaginjeyan wovuna. Ngumba yaaginjeyan ngini wuna mbaapma nimbana maawut ana kavle yigiyandi.

³ Ngwuk kavle vat kwivat yaiga nyan yeta vak vla wupma ke yetingwa. Ngwuk apma vak yeti ngwula. Ngwula mbaapmamba la kita nyan ngwuk kat kavle vat yindeyan ndi kat awa. Kavle vat yimin waa awa. Wangwuk maa wovun wangwuk. Ngwuk kat kavle vat yuwa vat tamba kwagalawun waa wandeyan ngwuk kat kavle vat

yinda vak kat maawut ke yelavika. Kwagala ngwula.

⁴Nandinya kita sila vili njambi ngwuk kat kavle vat yilaa kavle vat yuwa vat kwagalagiyowun waa wandeyan kavle vat yilinda vak kat kwagala ngwula. Ke yelavikngwa waa wandi Jisas.

JISAS KAT MAAWUPMBA YELAVIKA KWUTA LINJA VAK

⁵Jisasna mbaapma nimba ndi kat wandi. Mina nyaangit kat maawupmba yelavika kwuta lina vak matna. Nina maawut kwunapmin mala niman yigiyandi waa wandi maa Jisas wandi.

⁶Wuna nyaangit maawupmba yelavika kwutaa lingweya vat tagula vatna. Tagula ava liga vatna. Mastet walinja mi sik mak glei nda. Tundi, nima ava yiligandi. Wuna nyaangit kat kwutaa lingwa vak mastet walinja sik vla tindeyan nima nglei njivwa kwukiyandi. Wangwuk mala kan tiga vilingwa mi avla pitaa nyingi nguat yigiyandi waa wandi Jisas.

GODNA NJIVWA KWUTINA VAT

⁷Jisas wandi. Ngwutna kita nyan kwanda kwanda nda vla liga njivwa kwo kwuta nyan tindeyan wamin maa nandinya ambugatna njivwa kwupmat yigiyandi. Kwutaa bulmakau kat yuwi kalitaa kwigiyandi. Nglaambu njivwa ngililaa kwagalalaa yandi, ndi kat kiginda kwukiyamin? Ndaa liga yaa agi waa waigamin? Kai. Wupma ana waigamin.

⁸Kupma waigamin. Min wuna kiginda kwutaa kiyaa taagamin kilu. Kiwun maa ngini kigiyamin waa ndi kat waigamin.

9 Wama njivwa kwutndi maa ndi kat sivu kigiyamin? Kai luwa. Wan njivwa kwuta nyan mina kwanda kwanda nda vla ligandi.

10 Nino nimbun. God wanda njivwa aywaa kwutaa ndi kat waiganin. Nin nima sakwat njivwa ana kwutnin. Apma vak ana kwutnin waa waiganin.

KAAWIA KILA TAMBA VILI NIMBA KAT JISAS KWUNATNDI

11 Tiga liga Jisas Jerusalemat yindi. Yinda ava yambi kipma angangi timbik nindimba yindi. Nat naangi Galili walinja kipma. Nat naangi Sameria walinja kipma.

12 Ngepma wuleilaa ndina mbangi aywaa kaawia kila tamba vili nimba sivlamba lindi, vindi.

13 Ndi ndi kat vilaa nima kwundimba wandi. Jisas, njambwi nyan min, nin kat nima maawut yelavip mila waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

14 Ay ngwula. Ngwutna mbangi kwo ligiyandi. God kat kwunatiga nyan kat ngwutna mbangi simagangwuk mala apma vat tingwa vak nat nimba kat mbukiyandi waa wandi, yindi. Yilindi maa ndina mbangi apma vat tindi.

15 Ndina kita nyan ndina mbangi kwo linda vak vilaa lungwamataa yiga nima kwundimba Godna si kwutaa katsondi.

16 Wan nyan yalaa Jisas kat sivu kivat kwali man silaa ndi kat sivu kindi. Ndi Sameriana kapma ngepma nyana.

17 Jisas wandi. Kita nyan mina ana kwunakwun. Tamba vili nimbis andamapba lingandi.

18 Ndi Godna si katsovat ana lungwamataa yandi. Kan kapma ngepma nyan mina yandi waa walaa ndi kat wandi.

19 Min laataa ay mila. Wuna nyaangit wutaa maawupmba yelavika kwutaa lima vak min kat kwunatndi waa wandi Jisas.

GOD NDINYANGU KAT VIGA LINDEYA VAK YAIGANDI

20 God ndinyangu kat viga lindeya vak anda njimbla yaigandi waa Ferisi wagalandi maa Jisas ndi kat wandi. God ndinyangu kat viga lindeya vat minimba ana vigiyanin.

21 Kita nyan ana yandi vilaa waigandi. Angwiyan yaa vigowun waa ana waigandi. God ndinyangu kat viga lindeya vak ngwutna maawupmba ligandi waa ndi kat walaa ndina mbaapma nimba kat wandi.

22 Ngini yaiga njimbla nima sakwat kavle vat yaigandi. Ngwuk kat kwunapmak Godna vak simogwi liga nyan kwakiyangwuk. Wun ana yaigowun.

23 Nat nimba ndino kwaka waigandi. Ngiya yaa. Anguvelia yaa waa waigandi. ndina nyaangit ke wuka. Ndina kwupmba ke yiga waa ngwuk kat wowun.

24 Wun Godna vak simogwi liga nyan ngwuk kat kwunapmak yaweyan vlap vlap wandi, ya vla yaigowun. Yaweya njimbla kava kava kem-bagiyandi.

25 Tak wun kat nima vak yaigandi. Mbambala liga nimba tak wun kat kai waigandi.

26 Ndinyangu kat Godna vak simogwiga kwunapmat yaweya njimbla kan kipmana nimba

tamba Noa ta njimblamba kavle vat yiga yetinja vla yiga yetigiyandi.

²⁷ Tamba God kat yelevitapman nao ngu kiga taagwa klaga kwo yetindi. Tiga liga Noa njaambit kundi maa nima sambiyangu yandi, kiyandi.

²⁸ Tamba la nyan Lot ta njimbla wupma lindi. Ndi nao ngu kwo kindi. Wenga kwilaa klandi. Ambugatna njivwa kwo kwutndi. Ngay kwo kwutndi.

²⁹ Tiga liga Lot Sodom walinja ngepma wog-wendi mala nyinangwupmba la ya vitiga kambak ngepma ndaindi, ndi kiyandi.

³⁰ Ndinyangu kat Godna vak simogwiga ndi kat kwunapmak yaweya njimbla wan vak tigiyandi.

³¹ Wan yaiga njimbla sambangemba ligiya nyan ana ndaigiyandi ndina ngaymba liga kwanda kwanda klavat. Kwo yigiyandi. Ambugapmba tigiya nyan ndino ndina kwanda kwanda klavat ana yaigandi. Kwo yigiyandi.

³² Tamba la nyan Lot ndina taagwa kavle vat yila vak kat yelavik ngwula.

³³ Wan yaiga njimbla kiga nyan ndina mbangi ndina nda kat yelavika lindeyan ndi kavle yigiyandi. Kita nyan ndina mbangi ndina nda kat yelavitapman yindeyan ndi kwo ligiyandi.

³⁴ Wan yaweya njimbla ngay kita ndu vililik kwaigambit. Yalaa nat nyan kat kwutaa kaligiywoun. Nat nyan tigiyandi.

³⁵ Wan yaweya njimbla taagwa vililik kita kavamba njivwa kwukiyambit. Yalaa nat taagwa kat kwutaa kaligiywoun. Nat taagwa tigiya.

³⁶ (Ndu vililik ambugapmba ligiyambit. Yalaa nat ndu kat kwutaa kaligiyowun. Nat ndu

tigiyandi waa wandi Jisas.)

³⁷ Wandī mala ndina mbaapma nīmba ndi kat wagalandi. Wama kavle vak anda kavamba kak kiyaigandi waa wagalandi, Jisas wandi. Nat tigiya kavamba kita nda wundumbu yilaa njangu veilindi, ambugavi vilaa njingwenga liga ndaiga veilaa kigiyandi waa wandi Jisas.

18

KAVLE JASNA WAPUSEPUT

¹ Jisas ndi kat pagwula la nyaangit mbutndi. God kat njimbla njimbla wagala linjangat mbutndi. God kat wagalalinja vak kwagala lapman yinjangat mbutndi.

² Tamba nat ngepmamba jas kita lindi. Ndi God waa nyaangit ana wuka lindi. Nat nimbana nyaangit ana wutindi.

³ Kan ngepmamba la talagwa ndi kat yalaa wali. Kita nyan wun kat kavle vat yiligandi. Ndi kat kai awa wali.

⁴ Ndi lila nyaangit ana wutndi. Li njimbla njimbla yiga walili. Tiga liga kavle jas wandi. God waa nyaangit ana wuka ligowun. Nat nimbana nyaangit ana wuka ligowun.

⁵ Wat talagwa nima sakwat njambi wun kat walili. Lila nyaangit nat njambi wupmak kat wuna mbangi kilipangi yigandi. Ngi kat tiga li kat kavle vat yila nyan kat kai waigowun waa wandi kavle jas waa mbutndi Jisas.

⁶ Mbutaa Jisas ndi kat wandi. Kavle jas waa nyaangit kat yelavik ngwula.

⁷⁻¹² God ndi kavle nyan ana ndi. Ndina nimbana ndi kat nandinya ngan wagalanjeyan ndi kat

kavle vat ya nimba kat God kai waigandi. Ndi ana wutapman kwo kawiga ligiyandi.

¹³ Nat nyan takis sanya klaliga nyan sivla kavamba liga nambu silandalaa God kat wandi. Avla ndina si liga nambu silandalaa God kat wandi. Avla ndina si viyesendaga mawlava viyaga wandi. Wun kavle nyan wun. Kavle vat yiluwa vak kat ke yelavika waa God kat wandi waa mbutndi Jisas. Mbutaa ndi kat wandi.

¹⁴ Ngwuk kat wowun. God takis sanyo klaliga nyan waa nyaangit wutaa ndi kat wandi. Kavle vat yilima vak kat ana yelavika ligowun. Kwagalagiyowun waa God wandi. Wandi maa ndina ngayat yindi. Ferisi wupma kai. God Ferisina kavle vak ana kwagalandi. Yinja vla nino wupma. Nin avla nina si viyesendaneyan God kwutaa katsogiyandi waa wandi Jisas.

MAT NYANGU JISAS KAT KIYANJA WUPUSEPUT

¹⁵ Nat nimba ndina mat nyangu kat Jisas kat kiyalindi. Ndina mbangimba taamba taagandangat kiyalindi. Jisasna mbaapma nimba kiyalinjangat kai wa wandi. Ke kiya waa wandi.

¹⁶ Kai wandi mala Jisas wupma ke waa mat nyangu agiya wandi. Mat nyangu wuna lak yaandi. Ndi kat kai ke waa. God viga liga nimba Godna mat nyangu vla ligandi.

¹⁷ Ngwuk kat wowun. Mat nyangu nyaangit wutaa maawupmba yelavika nimamba kwutaa ligandi. Kwutaa linja vak vla ngwuk kwutapman yingweyan God viga liga kava ana wuleigiyangwuk waa wandi Jisas.

APMA VAT KLANEYA YAMBI

¹⁸ Kan ngepmana njambwi nyan Jisas kat yalaa wandi. Nyaangit simogwi liga nyan min apma nyan min. Anda njivwa kwutaa njimbla njimbla apma vak yetiweya vak klaigowun waa wandi mala Jisas ndi kat wandi.

¹⁹ Apma nyan min waa manda kat wun kat wamin. Kipmamba liga nimba apma nyan ana ligandi. Apma nyan kita ligandi. Ndi Godna.

²⁰ Tamba Moses kwiya nyaangit viga ligamin. Yambisik yilinja vak ke yiga. Nat nyan kat ke vatnyaga. Nat nyana nda ke sikwuka. Nyaangit woseka ke waa. Nyaek nyimena nyaangit awuk waa tamba Moses piliwutndi. Min wupma yigiyamin waa wandi Jisas.

²¹ Mat nyan tiga wupma yiliwun waa Jisas kat wandi.

²² Jisas wanda nyaangit wutaa ndi kat wandi. Apma vat kita ana yimin. Mina kwanda kwanda nda aywaa kwilaa sanya klalaa sanya lapman nimba kat agwi mila. Kwilaa wuna kwupmba yagwa. Wupma yimeyan mina nyinangwupmba liga wenga nda nima sakwat tigiyanidi. Ngini nyinangwut yilaa klaigamin waa wandi Jisas.

²³ Ndi Jisasna nyaangit wutaa ndina mbangi kilipangi yindi. Ndi Jisasna nyaangit wutaa ndina mbangi kilipangi yindi. Ndi nima sakwat kwanda kwanda ta nyana.

²⁴ Ndina mbangi kilipangi yinda vak Jisas vilaa wandi. Nima sakwat sanya la nyan God viga liga kava wuleivat yindeyan nima njivwa.

²⁵ Nima kamel waavwi tavalinja nilna yambi vla wuleivat yindeyan nima njivwa. Nima sak-

wat sanya la nyan God viga liga kava wuleivat yindeyan nima nglei njivwa. Kamel wuleigiya njivwa kat kwulatigandi waa wandi Jisas.

²⁶ Jisas waa nyaangit wuta nimba wandi. God viga liga kava kita nyan anda vapmba wuleigiyandi. Yambi kai kava kita nyan anda vapmba wuleigiyandi. Yambi kai waa wandi mala Jisas wandi.

²⁷ Ndi ndina njivwamba ana wuleigiyandi. God ndi kat kwutaa kaliga taagagiyandi waa wandi Jisas.

²⁸ Pita laataa wandi. Nin kwanda kwanda nda aywaa kwagalalaa mina kwupmba yinin waa wandi.

²⁹ Wandi maa Jisas ndi kat wandi. Kita nyan wuna kwupmba yavat ndina ngepma, nyaek nyime, nyangu, yakwa nimba kat kwagalandeyan

³⁰ mbambala apma wenga nda klaigandi. Ngini njimbla njimbla apma vat yindeya vat klaigandi waa wandi Jisas.

KIYALAA LAAKIYOWUN WAA WANDI JISAS

³¹ Jisas ndina taamba vili kiyeli vililik mbaapma nimba kat wandi. Jerusalemat wokegat. Wun Godna vak simogwiya nyan yiweya vak kat tamba la profet piliwutndi. Tamba piliwutnja vak mbambala glei tamba kak kiyaligandi.

³² Wun kat kwutaa Juda ana ndi nat nimba kat kaligiyandi. Wun kat njika waigandi. Wun kat kavle vat yiga sipmiya saga ligiyandi.

³³ Wun kat viyaga vatnyagiyandi. Kiyalaa nandinya kuvuk tiga laakiyowun waa wandi Jisas.

³⁴ Ndina mbaapma nimba mbuta nyaangit wutaa nyaangitna angwa ana yelavika lindi. Anda vak kat waligandi waa yelavika lindi.

MINI VILAPMAN NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

³⁵ Wata yilandi. Yiga Jeriko walinja ngepma ngwayмба yilindi. Way ava yambimba mini vilapman nyan ndaa lindi. Ndaa liga sanya kat yawilindi.

³⁶ Nima sakwat nimba yalindi, wutndi. Wutaa nada kakna waa wagalandi, mbutndi.

³⁷ Jisas Nasaret nyan ngi yaa. Ndina kwupmba nima sakwat nimba yalindi, wukamin waa mbutndi.

³⁸ Mini vilapman nyan nima kwundimba walega wandi. Jisas Devitna yelangi nyan min wun kat nima maawut yelavip mila waa walega wandi.

³⁹ Jisasogwinala tata yila nimba ndi kat kai wandi. Makayak ke waa wandi. Ndi ndina nyaangit ana wutndi. Ndi walega wandi. Jisas Devitna yelangi nyan min wun kat maawut yelavip mila waa wandi.

⁴⁰ Jisas tamata ndi kat kwutaa agiya wandi. Kiyandi maa Jisas ndi kat wandi.

⁴¹ Manda yawangat wamin waa wandi, njambwi nyan wuna mini kwunapmangat wowun waa wandi.

⁴² Jisas wandi. Mini vigiyamin. Njambwi nyanat tuwa vat mina maawupmba yelavitima vak min kat kwunatndi waa wandi maa

⁴³ ndina mini vindi. Mini viga Jisasna kwupmba yiga Godna si kwutaa katsondi. Va nimba ndino Godna si kwutaa katsondi.

19

SAKIAS WALINJA NYAN

¹ Yiga liga Jeriko walinja ngepma wuleindi.

² Kan ngepmamba Sakias walinja nyan yetindi. Ndi takis sanya klaliga nimbana njambwi nyana. Ndi nima sakwat sanya la nyana.

³ Jisas yandi, ndi kat vivat yindi. Ndi anda vat tiga nyana waa yelavita ndi kat vivat yindi. Nima sakwat nimba yisolaa tindi, ana vindi. Ndi tamba nyana.

⁴ Yindeya yambimba tata piliga yiga Jisas yindeya yamba wayмба la sikamoa walinja mi wokelaa kawiga kwandi.

⁵ Jisas wan angwa mimba yaga yisoga vindi. Vilaa wandi. Sakias kwiyatapman ndai mila. Mbambala ngan mina ngayмба kwaigowun waa wandi maa

⁶ Sakias kwiyatapman ndailaa solat siga Jisas ndina ngayat kalindi.

⁷ Nat nimba vilaa walindi. Jisas kavle vat yindi. Sakias kavle nyana. Manda kat ndina ngayмба kwavat yigandi waa walindi.

⁸ Ngayмба liga Sakias Jisas kat wandi. Njambwi nyan kavle yetuwa vak kwagalagiywoun. Wuna kwanda kwanda nda mbaapma vililik taagalaa nat mbaapma sanya lapman nimba kat kwigiyowun. Woseka waa klawa sanya awat ndi kat aynat njambi kwigiywoun waa wandi mala Jisas ndi kat wandi.

⁹ Mbambala kavle vat kwagalalaa apma vat klamin. Tamba la nyan Ebrahim apma vat yinda vla yiligamin.

10 Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Wun kavle nimba kat kwaka kwunapmak ngaga yawun kan kipma. Apma nimba kai waa wandi Jisas.

YILAA YA KINGNA PAGWULA LA NYAANGIT

11 Jisas waa nyaangit wutndi maa ndi kat pagwula la nyaangit mbutndi. Ndi Jerusalem ngwayamba tiga, ndinogwi liga nimba yelavitndi. Samat tiga Jisas laataa njambwi nyana njivwa kwuka ngepma ngepmana nimba kat viga ligiyandi waa yelavitndi. Yelavitnja vak wutaa Jisas yelavitndi. Yelavitnja vak ana nglaatndi. Samat tiga njambwi nyana njivwa ana kwukiyowun. Ngini kwukiyowun waa yelavita Jisas ndi kat pagwula la nyaangit mbutndi. Mbuka wandi.

12 Tamba sivla kavamba la sanyo la nyan ndina angwa ngepma kwagalalaa nat kavat yivat wandi. Yindfa ngepmana njambwi nyan wandi maa ndina angwa ngepmana njambwi nyanat tigiyandi. Ngi kat tiga ndi kat wagalavat yindi.

13 Ndina kat kita nyan kita nyan 20 dola 20 dola kwigiyowun. Ngwuk sanyamba njivwa kwukiyangwuk. Ngini ngwuk kat vivat yaigowun waa walaa yindi.

14 Yindi mala ndina nagwa ngepmamba la nimba wandi. Wan nyan nina njambwi nyanat tindangat njika kai wanin. Nat nimba kat wandi maa sanyo la nyana kwupmba yilaa ndi kat vilaa mbutndi. Mina angwa ngepma ndina njambwi nyanat timangat njika kai wandi waa mbutndi.

15 Tiga liga sanyo la nyan yandi. Nat ngepmana njambwi nyan wandi maa njambwi nyanat

tindi. Yalaa ndina njivwa kwuta nimba kat yagwa wandi. Ngwuk kat kwiwa sanya angamak sakwat tigandi waa wagalandi,

¹⁶ tat ta nyan laataa wandi. Kwima 20 dola njivwa kwukwun, tamba niman yindi. 200 dola ngi liga waa wandi. Njambwi nyan wandi.

¹⁷ Apma vak njivwa kwupmin. Min kat mat njivwa apma vat kwutimin. Ngi kat tiga ngepma tamba vili viga ligiyamin waa wandi.

¹⁸ Nat nyan laataa wandi. Njambwi nyan wun kat kwima 20 dola njivwa kwukwun tamba niman yindi. Mbambala 100 dola tigandi waa wandi,

¹⁹ njambwi nyan wandi. min ngepma tambanat viga ligiyamin waa wandi.

²⁰ Nat nyan laataa wandi. Wun kat kwima 20 dola ngiyan tiga. Waavwimba ngilaa pagwuwun.

²¹ Min kat vaaka liwun. Min kao mbundi nyan min. Nat nyan yisoga taaganda nda mina kao sigitigamin. Ngi kat tiga kwo pagwuwun, tigandi waa wandi maa

²² njambwi nyan wandi. Min kavle vat yimin. Kao mbundi tuwa vak viga ligamin. Nat nyan yisoga taaganda nda kwo klaluwa vak viga ligamin. Nat nyan ambugapmba tunda nda kwo sigituwa vak viga ligamin.

²³ Sanya manda kat kwo kwuta limin. Bengmba taagagement samat niman yigendi. Kavle vat yimin waa walaa

²⁴ kumba la nat nyan kat wandi. Ndina 20 dola kwutaa 200 dola liga nyanat agwi waa wandi,

²⁵ nat nimba wandi. Wama vak ana nglaatndi. 200 dola tamba kwutaa ligandi. Manda kat nat 20 dola ndi kat agwi wamin waa wandi.

²⁶ Njambwi nyan wandi. Kavle vat ana ndi. Yiluwa vat kingiyandi. Kwutaa la nyan ndi kat kwigiyowun. Kwutapman nyan ndina mat nda ndinamba klalaa nima sakwat kwuta la nyan kat kwiligowun.

²⁷ Wun kat tak kai waa nimba nina njambwi nyanat ana ligiyandi waa wun kat waa nimba kat kwutaa agiya. Kiyalaa ndi kat viga liwun, vatnyagiyangwuk waa wandi njambwi nyan waa mbutndi Jisas.

JISAS JERUSALEM WULEINDI

²⁸ Wapuseput mbutaa Jisas Jerusalemat wokendi. Ndina mbaapma nimba ndina kwupmba wokendi.

²⁹ Yiga liga Betfasi walinja ngepma Betani walinja ngepma ngwaymba lindi. Oliv walinja nduwi ngwaymba liga Jisas ndina mbaapmamba la vililik pali kat tata ay wandi maa tata yimbit.

³⁰ Jisas mbik kat wandi. Ngwaymba liga ngepma wulei mbila. Wuleilaa yaawmba nginja donki vigiya mbik. Ndi nyan donkia. Ndina mbunimba ndu nyan ana ndaa lindi. Ndi kat yaaw njalataa agiya.

³¹ Kita nyan mbik kat manda kat yaaw njalatigambit waa wandeyan ndi kat awamba mbit. Njambwi nyan wandi maa njalatigaa waa awa waa Jisas wandi maa yimbik.

³²⁻³³ Ngepma wuleilaa Jisas waa kwanda kwanda vimbik. Vilaa donkina yaaw njalatimbik maa donki viga la nyan yalaa wandi. Manda kat yaaw njalatigambik waa wandi maa

³⁴ njambwi nyan wandi, njalatigaa wambik.

³⁵ Ndi kat walaa Jisas kat kalimbit. Donkina mbunimba ndina alagu waavwi taagalindi, Jisas donkina mbunimba ndaa lindi. Ndaa liga Jerusalemat yindi.

³⁶ Yilinja ava yambi nat nimba ndina alagu waavwi taagalindi donki veindangat.

³⁷ Oliv walinja nambu nduwimba liga ngepma ndaivat yilindi, ndina mbaapma nimba nima sakwat yalaa nima kwundimba solat siga Godna si kwutaa katsolindi. Tak Jisas nima njivwa kwunata njivwa kwutndi, vilaa solat silindi.

³⁸ Kupma walindi. God wandi maa Jisas nina kingat tivat yandi. Apma vatna. Nyinangwupmba liga njambwi nyan nin kat apma vat yindi. Ndina si kwutaa katsoliganin waa walindi.

³⁹ Walinja nyaangit wumba la Ferisi wutaa Jisas kat wandi. Simogwi liga nyan mina mbaapma nimba kat makayak waa awamba min waa wandi.

⁴⁰ Wandi maa Jisas ndi kat wandi. Ndi kat wupma makayak waga waweyan kan tiga kambak wuna mbaapma nimba waliga vak waigandi waa Jisas ndi kat wandi.

⁴¹ Ngepma ngwaymba liga ngepma vilaa ngepma nimba kat nima maawut yelavika nglaga wandi.

⁴² Tak apma vat yiga yetinjeya vak ana viga lingwuk. Mbambala ngepma wuleiwun, viga lingweya wovuna. Ana viga ligiyangwuk. Viligowun. Ngwuk mini vilapman nimba vla ligangwuk.

⁴³ Ngini yaiga njimbla ngwuk kat sivat yiliga nimba yaigandi. Yalaa ngepma wegwuga waangu

vigiyandi. Vandi maa ana ngepma wogwegiyangwuk.

⁴⁴ Ngwuk kat aywaa sigiyandi. Nima nimba mat nyangu taagwa aywaa sigiyandi. Ngepma suligiyandi. Sulindi maa ngay kambak nat kambatna tagumba ana ligiyandi. Kapma kapma ligiyandi. God wandi maa ngwuk kat kwunapmat ywaa vak vilapman tiligangwuk. Ngi kat tiga kavle vat ngwuk kat yagandi waa wandi Jisas.

⁴⁵ Ngepma yilaa Godna ngay wuleindi. Kan ngayimba nat nimba wenga kwiga klalindi. Jisas wuleilaa ndi kat kwutaa kikliga wandi.

⁴⁶ Tamba wan ngay kat God wandi maa piliwutndi.

Wuna ngay wuleia nimba wun kat ngambuvat wuleigiyandi waa wandi God

waa tamba piliwutndi. Ngwuk wupma kai. Nat nimbana nda sikwuka wenga kwiga klaligangwuk waa ndi kat wandi.

⁴⁷ Jisas nandinya nandinya Godna ngay wuleilaa nyaangit mbutindi. God kat kwunatiga njambwi nimba, Moses kwiya nyaangit simogwi la nimba, nat njambwi nimba ndi Jisas kat vatnyavak yelavika lindi.

⁴⁸ Vatnyanjeya vak ana yelavika lindi. Nat nima sakwat nimba Jisas waa nyaangit wupmat woviyaguga lindi. Njambwi nimba wundi nimba kat vaaka liga Jisas kat vatnyanjeya vat ana yelavika lindi.

20

*KANDA WANDI MALA NJIYWA KWUTIGAMIN
WAA JISAS KAT WAGALANDI*

1 Nat nandinya Jisas Godna ngay wuleilaa ndinyangu kat wan apma nyaangit mbutindi. Mbutindi mala God kat kwunatiga njambwi nimba, Moses kwiya nyaangit simogwi la nimba, nat njambwi nimba ndi kat yalaa wandi.

2 Kanda wandi maa njivwa kwuka nyaangit mbutigamin waa wandi maa wandi.

3 Wun kat tamba wagalangwuk. Ngwuk kat kita nyaangit wagalagiyowun. Awat wangwuk maa ngwuk maa ngwuk kat awat waigowun.

4 Ngu yagula Jon kanda wandi maa ndinyangu kat ngu yagulindi. God wandi? E? Kipmana nyan wandi? Waa ndi kat wagalandi.

5 Wagalandi maa ndi awat sowat ngambulindi. God wandi, Jon ndinyangu kat yagulindi waa waneyan ndi nin kat waigandi. Ngwuk manda kat yagulapman tigangwuk waa waigandi.

6 Kipmana nyan wandi maa Jon dinyangu kat yagulindi waa waneyan kan nima sakwat nimba kambak yaagiga nin kat vatnyagiyandi. Wundi nima sakwat nimba yelavitigandi. Jon God waa nyaangit mbutindi waa yelavika ligandi waa awat sowat ngambulaa Jisas kat wandi.

7 Ana viga liganin waa wandi.

8 Jisas ndi kat wandi. Ngwuk kat wagalawa nyaangit ana awat wangwuk. Wuno wun kat wagalangwa nyaangit ana awat waigowun. Wandu, njivwa kwutuwa nyana si ana mbukiyowun waa wandi Jisas.

AMBUGAT KAT VIGA LA KAVLE NIMBA

9 Jisas kumba la nimba kat pagwula la nyaangit mbutindi. Tamba la kita nyan ambugat kwutndi.

Kwutaa nat nimba kat viga linjangat walaa sivla kavat yindi.

¹⁰ Kwanda kwanda pilinja njimbla ndina njivwa kwuta nyan kat wandi, ambugatna nat nda klavat yindi. Ambugat yandi, viga la nimba ndi kat viyaga savlindi. Ambugatna nda ana klandi.

¹¹ Tiga liga ambugatna njambwi nyan ndina njivwa kwuta nat nyan kat wandi, yindi. Yindi, ndi kat njika waga viyaga savlindi, yindi. Ambugatna nda ana klandi.

¹² Tiga liga ambugatna njambwi nyan ndina njivwa kwuta nat nyan kat wandi, yindi. Ndino ndi kat viyaga savilindi.

¹³ Tiga liga njambwi nyan yelavitndi. Wun angamak yigiyowun. Wuna nyan kita ligandi. Ndi kat wowun maa yigiyandi. Wuna nyanat tinda vak vilaa ndina nyaangit wukiyandi waa yelavita ay wandi.

¹⁴ Ambugat viga la nimba nyan vilaa wandi. Ambugatna njambwi nyan kiyandi, wan nyan ambugat kaligandi. Ndi kat vatnyaneyan nina lak klaiganin waa walaa ndi kat savlilaa vatnyandi.

¹⁵ Ambugatna njambwi nyan wutaa ndi kat yalaa vatnyagiyandi. Ndi ngini ambugatna njivwa ana kwukiyandi. Njambwi nyan wandi maa nat nimba kwukiyandi waa wandi maa wuta nimba wandi. God nin kat nima vat yilandi waa wandi.

¹⁶⁻¹⁷ Wandi maa Jisas wandi. Nima vak yigiyandi luwa. God ngini ndinyangu kat yigiya nima vak tamba la nimba piliwutndi. Kupma piliwutndi.

Kambapmba ngay kwuta nimba nat kambak ngaymba taagavak kat kai walaa yaagindi. God yalaa

yaaginja kambak kwutaa mindama ngemba taagandi.

¹⁸ Kita nyan kan kambak kat kai walaa man veindeyan ndi ndaiga kavle yigiyandi. Kambak ana kavle yigiyandi. Tagula kambakna. Kan kambak ndaiga kita nyan kat viyandeyan ndi mbaw vla liga nimamba ndi kavle yigiyandi waa tamba pili wutndi waa wandi Jisas.

¹⁹ God kat kwunatiga njambwi nimbo Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbo wutaa Jisas kat walealindi. Ndi wutaa yelavitndi. God ngini ngwuk kat nima vak yigiyandi waa nin kat wupuseput mbuka wandi walaa yelavita Jisas kat walealindi. Walea liga ndi kat vaaka liga ndi kat ana kwutaa kalindi.

TAKIS SANYA AGWI NGWULA WAA WANDI JISAS

²⁰ Njambwi nimba Jisas yiga mbutinda vak yiga wuka viga lindi. Wandi mala ndina mbaapma nimba Jisas kat wagalvat yindi. Wagalangwuk mala ndi kavle nyaangit awat wandeyan ndi kat kwutaa kotmak kali ngwula waa wandi, yindi. Jisas kat yilaa mina mbaapma sivat yanin waa ndi kat woseka wandi.

²¹ Ndi kat woseka waga walindi. Njambwi nyan mbutima nyaangit apma nyaangitna. Viliganin. Kan kipma nimbana nyaangit ana wutaa ndina kwupmba yiligamin. Min God waa nyaangit mina savagu butigamin. Min God waa nyaangit mina savagu mbutigamin. Viliganin.

²² Min kat kita nyaangit wagalagiyandin. Gavmana njambwi nyan Sisa ndi kat takis sanya kwineyan wovuna? E? Kai? Waa woseka wandi.

²³ Woseka wagalanja vak viga ndina maawupmba yelavita wandi. Manda kat wun kat wagalangwuk.

²⁴ Wun kat sanya agwi wandi, kwindi. Jisas sanya kwutaa liga ndi kwa waa wandi maa Sisanana wandi.

²⁵ Jisas ndi kat wandi. Kat sanya Sisana nda. Takis sanya kat wagalandeyan ndina nda ndi kat agwi ngwula. Godna nda God kat kwigiyangwuk waa wandi Jisas.

²⁶ Wanda nyaangit wutaa kavle vat vilapman tiga ngipaliga ndalaa kwundi awat ana wandi.

SADYUSI JISAS KAT WAGALANDI

²⁷ Sadyusi walinja mbaapmana nat nimba Jisas kat wagalavat yandi. Kiya nimba ngini ana laakiyandi waa ndina mbbapma nimba yelavika lindi.

²⁸ Yalaa wandi. Njambwi nyan, tamba Moses nin kat piliwutndi. Nyamwun wat taagwa kat klalaa nyan tapman tiga liga kiyandeyan ndina sambu wat taagwa klalaa nyan njaangi waa piliwutndi Moses.

²⁹ Tamba yakwa ndu sila vili tindi. Ndina njambwi nyan taagwa klalaa nyan tapman tiga liga kiyandi.

³⁰ Kiyandi, ndina kwupmba la nyan klandi. Tiga liga ndino nyan tapman tiga kiyandi.

31 Kiyandi maa ndina kwupmba la nyan kuvuk wan nyan wat taagwa kat klandi. Tiga liga nyan tapman tiga kiyandi.

32 Ndi aywaa kiyandi mala wat taagwa kiyali.

33 Wundumbu ya nimba laatnjeya njimbla kana taawat tigiyali. Tat ndu sila vili li kat kalandi waa Jisas kat wagalandi.

34 Jisas ndi kat wandi. Kan kipmamba tiga nimba ndi taagwa klaligandi.

35 God woviyaguga tinda nimba ndi nyinangwut wokegiyandi. Ngini kiya nimba laakiyandi. Ndi nyinangwupmba liga taagwa ana klaligandi.

36 Ndi ana wundumba yigiyandi. Ensel yetinja vla yetigiyandi. Ndi kiyalaa laataa Godna nyan-guat tigiyandi.

37 Kiya nimba ngini laaiyandi. Moses wupma mbuka piliwutndi. Tamba Moses ya vitiga mi vilaa God kat wandi. Ebrahim Aisak Jekop mina kwundi wuka ligandi. Min ndina njambwia waa tamba wandi Moses.

38 God kiya liga nimbana njambwi nyan ana ndi. Ndi kwo liga nimbana njambwi nyana. Ngi kat tiga Ebrahim Aisak Jekop ana kiyalaa ligandi. Kiyalaa laatndi. Viliganin waa wandi Jisas.

39 Moses kwiya nyaangit simogwi la nat nimba wutaa wandi. Njambwi nyan ngiyambak wama waa wandi.

40 Wandi maa nat nimba ndi kat wagalavak kat vaaka lindi.

KRAIST DEVITNA NJAMBWIA

41 Tiga liga Jisas ndi kat wagalandi. Kraist walina nyan God wandi, ndinyangu kat kwunapmak yaa

nyan ndi Devitna mat nyana waa manda kat waligandi. Ana nglaatndi walinja vak.

⁴² Devit ndino Sam walinja nyaangipmba God Kraist kat wanda nyaangit piliwutndi.

God wuna njambwi kat wandi. Njivwa kwagalalaa

wuna yaagindan naangimba kwo ndaa ali mila.

⁴³ ndaa limin maa min kat kao yiliga nimba min kat

tiga kwulakiyowun waa God wandi

waa piliwutndi Devit.

⁴⁴ Devit Kraist kat waga wuna njambwi waa piliwutndi. Kraist Devitna mat nyana waa manda kat waligandi waa wandi Jisas.

MOSES KWIYA NYAANGIT SIMOGWI LA NIMBANA KAVLE VAK

⁴⁵ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Nat nimba ndino wutndi.

⁴⁶ Moses kwiya nyaangit simogwi la nimba yetinja vla ke yetingwa. Kavle vatna yetinja. Ndi apma nglei waavwi kwusoga nima sakwat nimba tiga kava yiligandi. Nima sakwat nimba ndi kat ngwuk apma nimba waa wanjangat yiligandi. Yisolaa linja ngay wuleilaa nujambwi nimba ndaa lila kavamba ndaa ligandi. Nima kiginda ta ngay wuleilaa njambwi nimba ndaa lila kavamba ndaa ligandi.

⁴⁷ Ndi talagwana kwanda kwanda nda sikwutigandi. Kapmba laataa God kat sivla nyaangit ngambuligandi nat nimba vinjangat. Ngini yaiga njimbla God ndi kat nima vat yigiyandi.

21

SANYA LAPMAN TALAGWA GOD KAT SANYA KWILI

¹ Jisas Godna ngaymba liga God kat sanya kwiliga nimba kat vindi. Nat nima sanya la nimba nima sakwat sanya kwindi, vindi.

² Tiga liga sanya lapman talagwa yalaa mat sanya vililik kwili.

³ Jisas li kat vilaa wandi. Kat sanya lapman talagwa nat nimba kat kwulaka kwili.

⁴ Nat nimba nima sanyo liga sakwat kwindi. Li sanya lapman tiga lila sanya aywaa kwili. Kiginda klaleya nat sanya kai waa wandi Jisas.

GODNA NGAY NGINI SULIGIYANDI

⁵ Godna ngaymba liga nat nimba wandi. Kan ngay apma ngaya. Apma kambapmba kwutndi. Nat nimba apma yelaga nda kwilindi, taagandi ngaymba waa wandi maa Jisas wandi.

⁶ Vilingwa ngay ngini yaiga njimbla suligiyandi. Sulindi maa nat kambak nat kambakna tagumba ana ligiyandi. Aywaa suligiyandi waa Jisas wandi.

NGINI NIMA SAKWAT KAVLE VAT TIGIYANDI

⁷ Wandi maa ndi kat wandi. Njambwi nyan wama vak anda njimbla yaigandi. Anda nda tak vineya. Vilaa wanda vak kingiyan tamba ngway tologa waiganin waa wagalandi maa Jisas wandi.

⁸ Ngini nima sakwat nimba yalaa wun Kraist wun waa woseka waigandi. Ndi kat ke wukngwa. Nima sakwat nimba yalaa ngini liga vat tamba ngway tolagandi waa woseka waigandi. Ndi kat ke wukngwa. Ndina kwupmba ke yiga.

⁹ Ngini nima sakwat nimba kao yilinja vak wukiyangwuk. Nat ngepma nimba kat silinja vak wukiyangwuk. Wutaa mandip mandip ke yelavikngwa. Kan vak tak yaigandi. Ngini liga nandinya wata.

¹⁰ Nat ngepma nat ngepma kat sivat laakiyandi. Nat kava nat kava kat sivat laakiyandi.

¹¹ Kava kava nima yinau kwukiyandi. Nat nimba kiginda lapman tiga kiyaigandi. Nat ngepma ndina nimba aywaa yelogwen kat tigiyanidi. Nyinangwupmba liga nda vilaa nat nima sakwat nimba vaakiyandi.

¹² Wan wawa vak yalapman tindi, tat ngwuk kat kwutaa viyaigandi. Ngwuk kat kavle vat yigiyandi. Ngwuk kat kotmak yisolaa linja ngay kaligiyandi. Ngwuk kat kalabusmba taagagiyandi. Wuna njivwa kwukngwuk maa ngwuk kat kwutaa kotmak njambwi nimba kat kaligiyandi.

¹³ Ngwuk kat kwutaa kalinja vak vilaa nat nimba waigandi. Ndi kwutaa kalia nimba Godna njivwa kwutigandi waa waigandi.

¹⁴ Ngwuk kat kotmak kalinjeya njimbla ndi kat awat wangweya vak nimamba ke yelavikngwa.

¹⁵ Awat wangweya nyaangit wuna lak kwigiyowun. Ngwuk kat mbukweya nyaangit waigangwuk. Wangwuk, wutaa ngwuk kat kai waliga nimba ana ngwuk kat kwulakiyandi.

¹⁶ Ngwutna nyaek nyime, yakwa nimba, ngepma nimba, ali nimba ngwuk kat kai walaa kotmak kaligiyandi. Ngwutna nat nimba kat kalilaa vatnyagiyandi.

¹⁷ Wuna njivwa kwutingwangat nat nima sakwat nimba ngwuk kat kai waigandi.

¹⁸ Ngwuk kat kavle yindi maa ngwuk kavle kavat ana yigiyangwuk. Apma kavat yilaa apma vat tigiyanwuk.

¹⁹ Ngini yaiga njimbla wun kat kwagalalapman yingweyan njimbla njimbla apma vat yetingweya vat klaigangwuk waa wandi Jisas.

JERUSALEM WALINJA NGEPMAN KAVLE YIGIYANDI

²⁰ Jisas wandi. Nat ngepmana kao yiliga nimba Jerusalem yalaa ngepman wegwundi, vilaa Jerusalem kavle yi mina ligandi waa yelavik ngwula.

²¹ Judia walinja nima kipmamba ligiya nimba aywaa nduwiat ay ngwula. Ngwuk aywaa Judia kwagala ngwula. Wan yaiga njimbla nat ngepman nimba Judia mbaa yalandi.

²² Ngin kavle nimba kat sigiyowun waa God wandi, tamba la nimba piliwutndi. Yaiga njimbla ndi sigiyandi.

²³ Wan njimbla nyan tiga ndi taagwa kat nima miwa yiga tigowun. Wan njimbla nyan mbambala glei kwukna ndi taagwa mwunya kiliga ndi nyangu kat miwa yiga ligowun. Kan kava nima sakwat nima vat tigiyanndi. God ndinyangu kat nimamba sigiyandi.

²⁴ Nat nimba kat yapmba kalika vatnyagiyandi. Nat nimba kat kandi kwutaa kaligiyandi. Kalindi maa kava kavamba yetigiyandi. Juda ana ndi nat nimba Jerusalem kat viga ligiyandi. Viga linjeya siva ngilindi, Juda lungwamataa yaa viga ligiyandi.

GODNA NYAN YAIGA NJIMBLA

²⁵ Nya, mbak, singwut mandip mandip mbaŋi nyinangwupmba tindi, vigiyandi. Vilaa ngipaliga ndaigandi. Kipmamba ligiya nda nimbun vilaa ngipaliga ndaigandi. Kava kavamba nima sakwat nima vak tigiyaŋdi. Mandip mandip maawut yelavika ligiyaŋdi.

²⁶ Nima sakwat wan vak vilaa vaaka ligiyaŋdi. Nyinangwupmba liga nda, nya, mbak, singwut yilinja yambi kwagalalaa mandip mandip yigiyandi.

²⁷ Tiga liga wun Godna vak simogwi liga nyan timbumba ngaga yawun, vigiyangwuk. Wun nima kwonduo tiga nyan vla yaigowun. Wun kat vilaa ndi nima nyana waa waigandi.

²⁸ Wan nda kak kiyandi, ngwuk wuna mbaapma nimba solat asi ngwula. Wan nda kak kiyandi, ndi apma vat tigiyaŋdi waa ndi kat walaa

²⁹ simogwi liga wapuseput mbutndi. Fik walinja mio nat mi kat yelavik ngwula.

³⁰ Ndina kupi kwin wogwendeyan nya nimamba sigiyaŋdi waa yelavika ligangwuk. Ngwutna ngepma vatna.

³¹ Wawa nyaangit kita vatna. Wawa vat vilaa God ngaga yalaa nin kat viga lindeya njimbla tamba ngway tologandi waa yelavik ngwula.

³² Ngwuk kat wowun. Tak mbambala kan kipmamba liga nimba ndi ana ngiligiyaŋdi. Tak wawa vak tindi, vilaa ngiligiyaŋdi.

³³ Ngini nyinangwuk kipma ngiligiyaŋdi. Wawa nyaangit ana ngiligiyaŋdi. Kwo ligiyaŋdi. Vigiyaŋdi.

YIGUMBA AVI NGWULA

³⁴ Ngwuk avla ngwula maawut kat yigumba avi ngwula. Wawa nyaangit kat maawut ke tiviga. Nimamba nima ngu kiga tungwengwan yiga ke lingwa. Wan kipmana nda kat mina ke yelavikngwa. Wan kipmana nda kat mina yelavika lingweyan wan yaiga nda pagwuga yaigandi. Ana vigiayangwuk.

³⁵ Kan kipmamba tigiya kwo nimba ndi kat pagwuga yaigandi. Ndi ana tak vigiyaandi.

³⁶ Ngwuk wan yaiga vak kat kawiga ali ngwula. Kawiga liga God kat wagala ngwula. Nin kat ava kwimin maa wan kavle vat ana nin kat kavle yigiyaandi waa God kat wagala ngwula. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini wun yaweya njimbla God ngwuk kat vilaa apma nimba ngwuk waa wambandi walaa God kat wagala ngwula waa wandi Jisas.

³⁷ Nandinya nandinya Jisas Godna ngay wuleilaa ndi kat nyaangit mbutindi. Ngan wogwelaa Oliv walinja nduwi wokelaa sindu kwandi.

³⁸ Ngambi glei nima sakwat nimba Godna ngay wuleindi Jisas waiga nyaangit wupmat wuleindi.

22

JISAS KAT SINJANGAT JUDAS KAMWIN KWINDI

¹ Yis tapman bret-nao kilinja pesto pasova walinja pesto tamba ngway tologandi.

² God kat kwunatiga njambwi nimbagwi Moses kwiya nyaangit simogwi la nimbogwi Jisas kat vatnyavat tindi. Jisas kat woviyaguga la nima sakwat nimba kat vaaka liga anda vapmba ndi kat vatnyagiyanin waa yelavika lindi.

³ Jisasna mbaapmamba la tamba vili kiyeli vililik nimbana kita nyan Judas Iskeriot Seten ndi kat tavindi mala kamwin kwivat yindi.

⁴ God kat kwunatiga njambwi nimbagwi soldiana njambwi nimba kat yindi. Yilaa Jisas kat vatnyangweya vat visimogwigiyowun waa wandi.

⁵ Wandi, wutaa solat silindi. Ndi kat sanya kwindi, vatnyangjeya vak kat ngambulindi.

⁶ Jisas kapma lindi, ndi kat kwutaa kalingweya vat visimogwigiyowun waa wandi Judas.

PASOVANA KIGINDA KWUPMAK KAT YIMBIT

⁷ Yis tapman bret-nao kilinja nandinya yandi. Wan naninya nyan sip sip kat vatnyandi kivat.

⁸ Jisas Pitogwi Jon kat wandi. Yiga kiginda agwup mbila. Kwupmbik, kimbanin waa wandi, wambit.

⁹ Anda kavamba kwukiyaa waa wambit, Jisas wandi.

¹⁰ Ngepma wuleilaa ngu awmba tulaa kwutaa yila nyan kat vigiyambit. Ndina kwupmba ay mbila. Wuleindeya ngaymba vilaa wuleimba mbit.

¹¹ Wan ngayna njambwi nyan kat awa mbila. Njambwi nyan wandi. Wunogwi wuna mbaapma nimbo pestona kiginda kineya kava andamba ligandi waa wandi waa awamba mbit.

¹² Wambit maa awlak ngemba liga kava visimogwigiyandi. Wan kava tigit njamba tigiyanidi. Wan kava wuleilaa kiginda agwup mbila waa wandi Jisas.

¹³ Wandi maa yimbit. Jisas waa nyaangit vla tindi, vimbit. Wanda kava wuleilaa kiginda kwupmbik.

JISAS NDIINA MBAAPMA NIMBA KAT KIGINDA KWINDI

14 Pasovana kiginda kilinja njimbla tamba yandi. Yandi, Jisasna tamb vili kiyeli vililik nimba Jisasogwio kita vat ndaa limbik kiginda kivat.

15 Ndaa lindi, Jisas ndi kat wandi. Kan pestona kiginda tak ngwutnogwinala kuwa vak apma vatna. Wun woviyaguga ligowun. Ngini nima sakwat nima vak wuna lak yaigandi.

16 Kan pestona kiginda nat njambi ana kigiywoun. Kiyalaa God viga liga kava wuleilaa nat njambi pestona kiginda kigiyowun waa walaa

17 wain walinja nima ngu liga aw kwutaa God kat sivu kiga ndi kat kwiga wandi. Kanjaga agi ngwula.

18 Wun ngini nima ngu ana kigiyowun. Kiyalaa God viga liga kava wuleilaa nat njambi kigiyowun waa wandi.

19 Bret-nao kwutaa God kat sivu kiga limbalaguga ndi kat kwiga wandi. Kan wuna mbanga kwiwa. Ngwuk kat kwunapmak wuna mbangi kwigiyowun. Kan bret-nao kiga ngwuk kat kwunakweya vak kat yelavik ngwula waa wandi.

20 Kiginda kindi maa nat njambi wain walinja nima ngu liga aw kwutaa wandi. Kan ngu God ndinyangu kat kwiliga kupi nyaangitna. Wuna yelogwen ngwuk kat tiga ndaindi, wan kupi nyaangit tigiandi.

21 Ngwuk awuk ngwula. Wun kat sinjangat kamwin kwiya nyan kumba ninogwinala kita vat tigandi.

²² Wun ndinyangu kat Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini yiweya vak tamba God vindi. Pagwula la vat ana ndi. Wun kat sinjangat kamwin kwiya nyan ndi kat nimamba miwa ay ngwula waa wandi mala

²³ ndi awat sowat ngambulindi. Ndi kat sinjangat kamwin kwiya nyan anda nyana waa sowat ngambulindi.

*JISASNA MBAAPMA NIMBA NJAMBWI NIMBAT
TIVAT WANDI*

²⁴ Jisasna mbaapma nimba walega ngambulindi. Nina anda nyan nina mbaapmana njambwi nyanat tigiya ndi waa walega ngambulindi.

²⁵ Jisas ndi kat wandi. Juda ana ndi nat nimba ndina njambwi nimba tigiya ndi. Ndina njambwi nimba nat nimba kat nimamba njika viyaga viiga liga nina njivwa agwuk ngwula waa walingandi. Wundi mat nimba kat kwunapmak viga liganin waa woseka walingandi njambwi nimba.

²⁶ Ndina njambwi nimba viga linja vak ngwuk wupma nat nimba kat ke viga lingwa. Ngwutna kita nyan njambwi nyanat tivat wandeyan mat nyan yetiliga vak vla yetigiya ndi. Nat nimbana kwundi wuka ndina njivwa kwutiga nyan ndi njambwi nyanat tigiya ndi.

²⁷ Kan kipmana nimba wawa vak vla ana yelavitigandi. Ndi kupma yelavitigandi. Kiginda kwutaa kansaga kwila nyan kwo ndaa liga kiginda ka nyana kwupmba ligandi waa yelavitigandi. Ngwuk yelavitnja vak wupma ke yelavikngwa. Wuno wupma ana yelavigowun. Wuna njivwa

kwukngwangat ana yawun. Ngwutna njivwa kwupmat yawun.

²⁸ Wun kat kavle vat yindi, ngwuk wun kat ana kwagalangwuk. Wunogwinala kita vat yetingwuk.

²⁹ Ngi kat tiga nat nimba kat viga lingweya kwondu ngwuk kat kwigiyowun. Wuna nyaek wun kat kwinda kwondu ngwuk kat kwigiyowun.

³⁰ Ngini God viga liga kava wuleilaa ndinyangu kat viga ligiyowun. Kan kava kwukweya nima kiginda wunogwinala kigiyangwuk. Ngwuk Judana taamba vili kiyeli vililik yelangi nimba kat viga ligiyangwuk waa wandi Jisas.

PITA, WUN KAT KAI WAIGAMIN WAA WANDI JISAS

³¹ Jisas Pita kat wandi. Saimon, mino nat mbaapma nimbo Seten ngwuk kat kavle maawut kwivat wandi. Ngwuk kat nima vat yivat wandi.

³² Wun God kat min kat tiga wagalagiyowun. Mina maawupmba kwutaa lima vak mbaa kwagalalamin waa God kat wagalawun. Yimeya kavle vat yilaa wan kavle vat kwagalalaa mina mbaapma nimbana maawut kat kwunakiyamin waa wandi Jisas.

³³ Wandi maa Pita wandi. Nima nyan, yimeya kavle vat manda kat wamin. Min kat kwutaa kalabusmba taagandeyan minogwinala yigiyowun. Min kat vatnyanjeyan wuno wun kat vatnyagiyandi. Ana vaaka ligowun waa wandi Pita

³⁴ Jisas ndi kat wandi. Pita min kat nyaangit kita waigowun. Awup mila. Jisas kat ana vigowun waa woseka waigamin. Njambi kuvuk waigamin.

Wamin mala tak nyaaga viyaigandi waa wandi Jisas.

YIMBWI SANYA YAK KAT JISAS WANDI

³⁵ Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Tak ngwuk kat wowun mala yimbwi sanya man su kalilapman kwo yingwut. Yingwa njimbla kita nda kat kwaka yingwuk? Wagalandi maa kai waa wandi.

³⁶ Wandi maa wandi. Ngini wupma kai. Kita nyan yimbwi tindeyan kwutaa kaligiyandi. Sanya lindeyan kwutaa kaligiyandi. Yak tapman tindeyan alagu waavwi kwilaa sanya klalaa yak kita kaligandi.

³⁷ Tamba la nimba God waa nyaangit piliwutnja vak wuna lak yaigandi. Kavle nimba kat yilinja vak vla Kraist kat yilindi waa tamba piliwutndi. Wan piliwutnja vak vak wuna lak yaigandi waa wandi Jisas.

³⁸ Wandi maa ndina mbaapma nimba wandi. Njambwi nyan nin yak vililik kwutaa liganin waa wandi, wan ngiyambak wandi.

OLIV WALINJA NDUWI WOKELAA GOD KAT WALINDI

³⁹ Ngepma wogwelaa Oliv walinja nduwi wokendi. Ndina mbaapma nimba ndina kwupmba wokendi.

⁴⁰ Nduwi wokelaa ndina mbaapma nimba kat wandi. Ngwutna maawut kavle vat mbaa yilandi waa God kat wagala ngwula waa walaa

⁴¹ ndi kat kwagalalaa samat yindi. Sivla ana li. Yilaa kwali mamba silaa God kat walindi.

⁴² Nayaek, wamin maa wuna lak yaiga kavle vat ana yaigandi. Wawa vapmba ke yiga. Mina

maawupmba ay. Walapman yimeyan mina sipana waa wandi Jisas.

⁴³ (Jisas walindi maa nyinangwupmba liga ensel ngaga yalaa Jisas kat kwondu ava kwindi.

⁴⁴ Jisas nima vak yelavika liga God kat nimamba wagalalindi. Wagalaliga ndina mbangi kangan wandi, nima waangit sawndi.)

⁴⁵ Wagalalaa laataa ndina mbaapma nimba ta kavat yindi. Sindu kwandi, vindi.

⁴⁶ Vilaa ndi kat wandi. Manda kat sindu kwaligangwuk. Laataa God kat wagala ngwula. Ngwutna maawut kavle vat mbaa yiland waa wagala ngwula waa Jisas ndi kat sivululaa wandi.

JISAS KAT KWUTAA KALINDI

⁴⁷ Jisas walindi maa nima sakwat nimba yandi. Jisasna mbaapmamba la nyan Judas ndi tata yandi. Nat nimba ndina kwupmba yandi. Jisas kat ndina kipmwi wusipmak yandi.

⁴⁸ Jisas ndi kat wandi. Judas wun Godna vat simogwi liga nyan wun. Wun kat kwutaa kalinjangat wusikamin? Waa Jisas wandi maa

⁴⁹ ndina mbaapma nimba Jisas kat yinjeya vak vilaa wandi. Njambwi nyan yak kwutaa ndi kat viyagat? Waa wandi, ndina

⁵⁰ kita nyan yak kwutaa laataa God kat kwunatiga njambwi nyana njivwa kwutiga nyana waan kalitndi. Yaagindan naangimba tiga waan kalitndi.

⁵¹ Jisas wupma ke yiga waa walaa waan ta kava taamba taaga kwunatndi.

⁵² Kwunataa God kat kwunatiga njambwi nimbagwi, Godna ngay viga liga nimbo, Judana

njambwi nimba kat Jisas wandi. Yak mi kwutaa waleavat yaligangwuk. Sikwutiga nyan kat kwutinja vla wun kat kwupmak yaligangwuk. Manda kat wupma yaligangwuk.

⁵³ Tak nandinya nandinya ngwutnogwinala Godna ngayamba liluwun. Tak wun kat kalivat ana yalingwuk. Ngwuk kavle nimba wun kat kwulakngweya njimbla mbambala waa wandi Jisas.

PITA JISAS KAT KAI WANDI

⁵⁴ Jisas kat kwutaa God kat kwunatiga njambwi nyana ngayat kalindi. Tata yindi, Pita ngini la yilindi. Ndina ngwayamba ana yilindi.

⁵⁵ Kwo alagumba liga nimba mbangi ya tolapmak ya salindi. Salilaa kita vat ndaa lindi.

⁵⁶ Ndaa lindi maa kan ngayna njivwa kwuta taagwa nyan kita ndina mindama viga wali. Kan nyan tak Jisasogwio tindi waa wali.

⁵⁷ Wali maa Pita wandi. Taagwa nyan kai. Jisas kat ana viga ligowun waa wandi.

⁵⁸ Tiga liga nat nyan Pita kat vilaa wandi. Min Jisasna mbapma nyan min? Waa wagalandi maa Pita kai wandi.

⁵⁹ Samat tiga nat nyan Pita kat vilaa wandi. Wan nyan tak Jisasogwionala tindi. Viwun. Mbit kita ngepma nyan mbit. Galili nyan mbit waa wandi maa Pita ndi kat wandi.

⁶⁰ Wan angamak waamin. Ndi kat ana viga ligowun waa wandi maa tak nyaaga viyandi.

⁶¹ Viyandi maa Jisas Pita kat lungwamaka vindi. Vindi, tak Jisas Pita kat wanda nyaangit kat Pita yelavitndi. Tak wun kat kuvut njambi kai

waigamin. Wamin maa tak nyaaga viyaigandi waa wanda vak Pita yelavika lindi.

⁶² Yelavika liga Pita nimamba nglaga wogwendi.

JISAS KAT NJIKA WAGA VIYALINDI

⁶³ Jisas kat kwuta la nimba ndi kat njika waga taambamba viyalindi.

⁶⁴ Ndina mini waavwi ngilaa mindamamba viyaga walindi. Tamba la profet mbutnja vla min kat viyaliga nyana si ambuk waa kasega walindi.

⁶⁵ Nat nima sakwat kavle vat ndi kat yilindi.

JUDANA NJAMBWI NIMBA KOT WUTINDI

⁶⁶ Ngambi ndandi, Judana njambwi nimba yisolaa lindi. God kat kwunatiga njambwi nimba, Moses kwiya nyaangit simogwi la nimba aywaa yisolaa liga Jisas nin kat agiya wandi.

⁶⁷ Jisas wuleindi maa ndi kat wagalandi. Min God wandi, yaa nyan min? Kraist min? Waa wagalandi maa Jisas ndi kat wandi. Wun Kraist wun waa wagewan ngwuk ana wukengwuk.

⁶⁸ Ngwuk kat nyaangit kita wagalagewan ngwuk ana awat wagengwuk. Wun kat ana kwagalangwuk, kwo yigiyowun. Manda kat wagalangweya vat awat waigowun. Kai wowun.

⁶⁹ Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Ngini God tiga kava yilaa ndina yaagindan naangimba ndaa liwun, wun kat ndina kwondu kwigiyandi waa wandi Jisas.

⁷⁰ Wandi maa wandi. Min Godna nyan min? Wandi 70 maa ngiyambak wangwa waa wandi Jisas.

⁷¹ Wandî maa wandi. Nat nîmba nyaangit mbut-njangat ana waiganin. Wun Godna nyan wun waa ngiyambak kavle vat mbuta waa wandi.

23

JISAS KAT PAILATNA NGAYAT KALINDI KOT-MAK KAT

¹ Yisola la nîmba laataa Jisas kat kwutaa Pailat walinja njambwi nyana ngayat kalindi.

² Kalilaa Pailat kat wandi. Ndi Juda kat kavle maawut kwiligandi. Njambwi nyan Sisa kat takis sanya ke kwiga waa walingandi. Sisa njambwi king ana ndi. Wun njambwi king, Kraist wun waa waligandi waa Pailat kat woseka wandi.

³ Wandî mala Pailat Jisas kat wagalandi. Min Judana njambwi king min waa wagalandi, Jisas wandi. Min minayi wupma waa.

⁴ Pailat God kat kwunatiga njambwi nimbogwi nat nîmba kat wandi. Jisas ndi kavle vat ana yindi. Viga ligowun waa wandi Pailat.

⁵ Wandî maa ndi nîma kwundimba walega wandi. Kai Judana ngepma ngepma yiga kavle maawut ksiligandi. Galili laataa yiga kavle maawut kwiga kumba tina kavat yandi waa Pailat kat walega wandi.

JISAS KAT HEROTNA NGAYAT KALINDI KOT-MAK KAT

⁶ Galili laataa waa walinja nyaangit wutaa Pailat ndi kat wagalandi. Ndi Galili nyana waa wagalandi, awa wandi.

⁷ Njambwi nyan Herot Galili nîmba kat viga ligandi waa yelavîtaa Jisas kat kwutaa Herotna

ngayat kali ngwula waa wandi. Wan njimbla Herot Jerusalemba tindi. Sivla kavat ana kalindi.

⁸ Kalindi, Herot Jisas kat vilaa solat silindi. Tak Jisas kwuta nima njivwa wutndi. Ndi kat vivat woviyaguga lindi. Jisas kwuta nima njivwa kita Herot vivat woviyaguga tindi.

⁹ Ndi Jisas kat nima sakwat nyaangit wagalandi. Jisas ndi kat ana awat wandi.

¹⁰ God kat kwunatiga njambwi nimbogwi Moses kwiya nyaanit simogwi la nimbo laataa nima kwundimba Jisas kat kavle nyaangit ngambundi.

¹¹ Herotnogwi ndina soldia dino Jisas kat njitindi. Njambwi nimba kwusolinja apma waavwi ndi kat kasega kwusondi. Kwusolaa Pailatnat kalindi.

¹² Tamba Pailatnogwio Herotnogwi walaa limbik. Wan nandinya kimbik kwupmbik.

JISAS KAT DIWAI KROSMBA KAALAGIYANG-WUK WAA WANDI PAILAT

¹³ Pailat wandi maa God kat kwunatiga njambwi nimba, Judana nat njambwi nimba, nat nimba yaa yisolaa lindi.

¹⁴ Yandi maa Pailat ndi kat wandi. Wan nyan Juda kat kavle maawut kwiligandi waa walaa wun kat kiyangwuk. Ndi kat wagalalaa wangwa vat kavle yinda vat ana viga ligowun. Ndi kavle vat ana yindi.

¹⁵ Wowun maa Herotnat kalingwuk Herot ndino kavle vat yinda vat ana viga lindi. Ndi kavle vat and yindi. Ndi kat manda kat vatnyavat wangwuk. Ana nglatndi.

¹⁶ Ngi kat tiga ndi kat viyalaa kwagalgiyowun waa wandi Pailat.

17 Kan Pailatna vatna naambi naambi pestona njimbla kalabusmba la kita nyan kat kwagalalindi.

18 Kwagalgiyowun waa wandi maa ndi wandi. Kai ndi kat ke kwagalaga. Nat nyan Barabas ndi kat kwagala mila waa wandi.

19 Wan nyan Barabas tamba gavman kat kao yilindi. Kao yiga liga kita nyan kat vatnyandi, kalabusmba ndi kat taagandi.

20 Wandi maa Pailat Jisas kat kwagalavat ndi kat nat njambi wandi.

21 Ndi walega wandi. Diwai krosmba ndi kat kaala. Diwai krosmba ndi kat kaala waa walega wandi.

22 Pailat laataa ndi kat kuvut wan njambi wandi. Kavle vat yinda vat anda vatna. Kavle vat yinda vat ana viga ligowun. Ndi kavle vat ana yindi. Ndi kat manda kat vatnyagiyowun. Ndi kat viyalaa kwagalagiyowun waa wandi maa

23 ndi nima kwundimba walega walindi. Ndi kat diwai krosmba kaala waa walindi. God kat kwunata njambwi nimbogwi nat nimba walega walinja vat Pailat kat kwulatndi.

24 Ndi kat kalilaa ngwutna maawupmba vatnyagiyangwuk waa Pailat wandi.

25 Tamba gavman kat kao liga nat nyan kat vatnya la nyan kalabusmba tiga nyan Pailat wandi maa ndi kat kwagalandi. Juda wandi maa ndi kat kwagalandi. Jisas ndi kat kwindi.

JISAS KAT DIWAI KROSMBA KAALANDI

26 Jisas kat kwutaa kaliga nat kita nyan kat vindi. Ndina si Saimon. Ndina ngepmamba liga

Jerusalemat yalindi, vindi. Ndi kat kwutaa kiwai kros ndina nyambupmba taagandi, walalaa kalindi. Ndi Jisasna kwupmba yiga walalaa kalindi.

27 Nima sakwat nimba ndu lagwa ndina kwupmba yiga nglalindi.

28 Jisas lungwamaka taagwa kat viga wandi. Judana taagwa ngwuk wun kat ke ngla lingwa. Ngwuk avla angla ngwula. Ngwutna nyangu kat angla ngwula.

29 Ngini yaiga kavle njimbla kupma waigandi. Nyan kwutapman taagwa, nyan mwunya kwilapman taagwa apma vat tigandi waa ngini waigandi.

30 Ngini yaiga kavle njimbla njduwi kat waigandi. Nin kat ndaiga tegilindi, wundumba yigiyani. Mat nduwi kat waigandi. Nin kat kapmandi, pakwulaa apma vat tigiyanin waa waigandi.

31 Wun kavle vat ana yiwun. Mbambala wun kat nima vat yiligandi. Ngwuk kavle vat yilingangwuk Ngini ngwuk kat nima vat yigiyandi. Ngwuk kat yinjeya nima vat nimana. Mbambala wun kat yilinja nima vak matna waa wandi Jisas.

32 Jisasogwinala kavle vat ykla mbit nyan kalindi. Mbit kat vatnyavat kalindi.

33 Nambu ava walinja kava yalaa Jisas kat diwai krosmba kaalandi. Kavle vat yila mbit nyan mbit kat angangimba kaalandi, limbit.

34 Kaalandi maa Jisas God kat wandi. Nyaek wun kat kavle vat yilinja vak kwagala mila. Ndina maawut ana yelavika ligandi waa wandi. Nat

nimba satu kasega kwulata nyan Jisasna waavwi klandi.

³⁵ Nima sakwat nimba yisoga vilindi. Judana njambwi nimba ndino vilindi. Viga kasega walindi. Jisas nat nimba kat kwunapmat tindi. Mbambala manda kat avla ndina mbangi ana kwunatigandi. Ndi God wandi, yaa nyan ana ndi. Ndi Kraist ana ndi waa kasega walindi.

³⁶ Soldia ndino kasendi. Kavle njangu veiliga ngu Jisas kinda kat kwilindi.

³⁷ Kwiga walindi. Min Judana king ana min waa kasega wandi.

³⁸ Diwai krosmba nyaangit piliwutaa taagandi. Ndi Judana kinga waa piliwutaa taagandi.

³⁹ Kavle vat yila mbit nyana kita nyan diwai krosmba liga Jisas kat kasega wandi. Min Kraist tigemana avla mina mbangi kwunataa an kat kwunakemin waa kasega wandi.

⁴⁰ Nat naangimba la nyan ndi kat kai walaa wandi. Manda kat wupma waligamin God kat ana vaaka ligamin? Min ana kiyaigamin?

⁴¹ Kavle vat yiliangat vatnyagiyandi. Ndi wupma kai. Ndi kavle vat ana yindi waa nat nyan kat walaa Jisas kat wandi.

⁴² Njambwi nyan kingat timeya njimbla wunkat maawut ke tiviga waa wandi maa Jisas ndi kat wandi.

⁴³ Min kat woseka ana wowun. Mbambala wunogwinala nyinangwupmba tigiyaamin waa wandi.

JISAS LAMBA WUNDUMBU YINDI

⁴⁴ Nya nindi nambiti, kulun wandi. Kulun walaa tiga liga 3 klok nglaambu ngilindi, nya sindi.

⁴⁵ Kulun wandi, Godna ngay njambia la kava tivinda nima waavwi avla ngilitndi.

⁴⁶ Jisas nima kwundimba walega wandi. Nyaek wowun mala wuna wundumbu minai liga kavat yigandi waa walaa wundumbu yindi.

⁴⁷ Viga la njambwi soldia kiyanda vak vilaa Godna si kwutaa katsolaa wandi. Wan nyan kavle nyan ana ndi. Apma vat yeta nyana waa wandi.

⁴⁸ Yalaa va nimba vilaa kavle vat yindi wandi. Ndina maawut viyalindi, yindi.

⁴⁹ Jisasna ali nimbogwi Galilimba liga ndina kwupmba ya tagwo sivlamba laataa liga vilindi.

JISASNA SIM WAANGUMBA TAAGANDI

⁵⁰ Judana njambwi nyan kita lindi. Ndina si Josep. Ndi apma nyana. Ndi God waa nyaangipmba yetiliga nyana.

⁵¹ Tat Judana njambwi nimba yisolaa Jisas kat vatnyagiyamin waa wanja njimbla ndi kat kai wandi. Ndina ngepma Arimatia. Ndi God ndinyangu kat viga lindeya njimbla kat kawiga lindi.

⁵² Wan nyan Pailat ta ngay wuleilaa Jisasna sim kat wagalandi.

⁵³ Ndi wokelaa kwutaa klanda kalindi kipmat. Klanda kalilaa waavwimba mbaataa kaliga kambapmba vanja waangumba taagandi. Kan waangumba tak ndu nyana sim ana taagandi. Kupi waangua.

⁵⁴ Ndina sim waangumba taaganda nandinya njivwa lapman nandinya kat kwanda kwanda kwunatinja nandinya.

⁵⁵ Galilimba liga Jisasna kwupmba yaa taagwa Josepna kwupmba yiga taaganda waangu vindi.

⁵⁶ Vilaa lungwamataa yindi. Ndina simba salapmat apma njangu weiliga ngwaat klavat yindi. Yilaa nat nandinya ana yandi. Njivwa lapman nandinya. Ndi kwo lindi. Tamba Moses kwiya nyaangipmba kwo lindi.

24

JISAS KIYALAA LIGA LAATNDI

¹ Sande ngambi ngan wat taagwa laataa tak yisoga taaganja apma njangu veiliga ngwaat kwutaa waanguat yindi. Nat taagwa ndino yindi.

² Tak waangu tivinja kambak kwo kavamba tindi, vindi. Waangu ana tivindi.

³ Waangu wuleilaa njambwi nyan Jisasna sim ana vindi.

⁴ Mandip mandip yelavita sawun mbangi waavwi kwusolaa la mbit vililik pali kat vindi. Mbitna waavwi kembandi.

⁵ Vilaa vaaka liga nambu silandalaa lindi. Vililik pali ndi kat wambit. Kan kava kiyala nimbana kava. Kumba kwo liga nyan kat manda kat kwatigangwuk.

⁶ Ndi kumba ana ligandi. Tamba laataa yindi. Tak Galilimba tiga ngwuk kat mbutinda nyaangit ana yelavika ligangwuk?

⁷ Tak Jisas ngwuk kat wandi. Wun ndinyangu kat kwunatiga nyan. Wun kat kavle nimba kwutaa diwai krosmba kaalagiyandi. Kiyalaa liga kuvuk wan nandinya laakiyowun waa tamba ngwuk kat wandi waa wambit.

⁸ Wambit maa tak Jisas wanda nyaangit kat yelavitndi.

⁹ Waangu kwagalalaa lungwamataa yiga Jisasna mbaapmamba la tamba vili kiyeli kita nimba kat mbutndi. Nat nimba nimbun kat mbutndi.

¹⁰ Vilaa mbuta taagwa kikiyak Magdala walinja ngepmamba lat Maria, Joana, Jemisna nyime nat Maria, nat taagwa. Ndi vilaa Jisasna mbaapma nimba kat mbutndi.

¹¹ Mbutndi, wutaa woseka wandi waa yelavitndi.

¹² (Pita wutaa laataa waanguat piliga yindi. Yilaa tambilalaa yisolaa vindi. Sim ana vindi. Tat mbaatnja waavwi mina tindi, vindi. Vilaa mandip mandip yelavita yindi.)

EMEAS YILINJA YAMBIMBA JISAS KAT VIMBIT

¹³ Jisasna mbaapma nyan vililik Jerusalem kwagalaa Emeas walinja ngepmat yimbik. Wan ngepmana yambi sivla ana ndi. Mail sila vili mina lindi.

¹⁴ Yiga liga Jerusalemba ta vak kat ngambuga yilimbik.

¹⁵ Ngambuga yilimbik, Jisas mbila ngwaymba mbilogwio kita vat yalindi.

¹⁶ Jisas kat mini mina vimbik. Ana yelavipmbik. God mbik kat mandip maawut kwindi.

¹⁷ Jisas mbik kat wandi. Yiga liga manda vak kat mbangi kilipangi yiga ngambuligambik waa wandi,

¹⁸ vililk palina kita nyan wandi. Ndina si Kliopas. Jerusalemba tiga mbambala nglei yamin? Jerusalemba ta vak ana wupmin? Waa wandi maa Jisas wandi.

19 Anda vatna. Ana wukwun waa wandi, wambit. Jisas ndi Nasaret nyan ndi God waa nyaangit mbuta nyan. Ndi profetna. Ndi apma nyaangit ndinyangu kat mbutindi. Ndi kat nima njivwa kwuka ndi kat kwunatindi.

20 God kat kwuntiga njambwi nimbo nina ngepmana nat njambwi nimbo ndi kat kwutaa vatnyavak kalindi. Kalilaa ndi kat kiwai krosmba kaalandi.

21 Tak yelavitnin. Nin Juda kat kwunapmak yandi waa yelavika tinin. Wupma kai. Ndi kat vatnyandi. Nangaytmba vatnyandi.

22 Nina mbaapmana taagwa mbambala ngambi ngan waangu la kava yilaa yalaa nin kat mbunja nyaangit wutaa ngipaliga nda nin.

23 Ndina sim waangumba ana ligandi. Kwo waangua. Ensel vililik nin kat tamba laataa yindi waa wambit maa wundi lagwa yaa nin kat mbutndi.

24 Mbutndi maa nina mbaapmana nat nimba waangu yilaa vindi. Taagwa woseka ana wandi. Kwo waangua. Jisas kat kwatevila lindi waa Jisas kat wambit.

25 Wambit maa Jisas mbik kat wandi. Mbila maawut yigumba ana yelavika ligambit. Tamba la profet piliwutnja nyaangit maawupmba ana kwutaa ligambit. Maawupmba ana yelavik ligambit.

26 Tamba piliwutndi. Kraist ndi tat kiyaigandi. Kiyalaa apma kava tindeya kava yigiyandi waa tamba piliwutndi waa mbik kat walaa

27 tamba Moseso profetno nat nimbo Kraist kat piliwutnja nyaangit aywaa mbik kat mbutndi.

28 Yiga liga Emeas walinja ngepmat yandi. Jisas

mbik kat kwagalalaa yivat wandi.

²⁹ Mbik kai wambit. Tamba ngana. Anogwinala sindu kwalinjeya ngayмба kwaigamin waa wambit maa ngay wuleindi.

³⁰ Kiginda kivat yindi. Yiga Jisas bret-nao klalaa God kat sivu kilaa mbik kat limbala kwindi.

³¹ Kwindi maa ndina mindama viga maawut yelavipmbik. Ndi Jisas waa yelavipmbik maa mbik kat kwagalalaa kwo silawota yindi. Ana vimbik.

³² Yindi maa awat sowat ngambuga timbit. Tak yambimba an kat tamba la nimba piliwutnja nyaangit mbutindi maa ana maawut viyalindi. Apma nyaangitna waa yelavita waa walaa

³³ laataa Jerusalem lungwamataa yimbit. Yimbit, Jisasna mbaapmamba la tamba vili kiyeli kita nimba yisolaa lindi, vimbik.

³⁴ Jisas tamba laataa kwo ligandi. Saimon ndino ndi kat vindi waa ndi kat wambit.

³⁵ Jisas mbik kat yambimba mbutnda nyaangit, bret-nao kwutaa limbala mbik kat kwindi vat aywaa mbupmbik.

JISASNA MBAAPMA NIMBA NDI KAT VINDI

³⁶ Mbutimbik mala Jisas silawota yandi. Yanda vat ana vindi. Ndina nindimba tindi, vindi. Laataa ndi kat apma vat ali ngwula wandi.

³⁷ Ndi Jisas kat vilaa kan wundumbua waa vaaka lindi.

³⁸ Jisas ndi kat wandi. Manda kat vaaka ligangwuk.

³⁹ Wun wundumbu ana wun. Wuna man taamba avi. Wuna mbangi agwuk. Mbangi ava tuwa vat wundumbu wupma ana ligandi waa walaa

40 (ndina man taambana lumwin ndi kat simogwindi.)

41 Ndi nimamba solat siga mandip mandip velavika lindi. Jisas ndi kat wandi. Kiginda ngiliga waa wandi maa

42 ndi kat kami kita kwindi.

43 Klalaa kindi, vindi.

44 Jisas ndi kat wandi. Tamba la nimba, Moses, profet, Sam walina nyaangit piliwutnja nimba tamba wun kat nyaangit piliwutndi. Tak ngwutnogwinala tiwan piliwutnja nyaangitmba yetigiyowun waa wowun. Mbambala tamba wan nyaangipmba ngiyambak yetiwun waa walaa

45 tamba piowutnja nimbana angwa nyaangit ndi kat visimogwindi. Visimogwiga wandi.

46 Kraist kiyalaa nandinya kuvut tiga laakiyandi waa tamba piliwutndi. Piliwutnja vla yiwun.

47 Yiwun maa ngwuk kava kava yilaa nyaangit mbukiyangwuk. Kavle maawut kwagalangweyan God ngwutna kavle vat silimbwigiyandi waa mbukiyangwuk. Tak Jerusalemba liga nimba kat mbukiyangwuk.

48 Kiyalaa laakwa vat ngwut minimba tamba vingwuk.

49 Samat tiga wowun maa wuna nyaek ngwuk kat ndina waagan kwigiyandi. Ngwuk Jerusalemba tiga kwo kawiga ali ngwula. Nyinangwupmba liga yaiga kwondu ngwuk kat yaigandi.

GOD WANDI MAA JISAS NYINANGWUTNAT WOKENDI

⁵⁰ Jerusalem kwagalalaa Betani walinja ngep-mat yindi. Yindi maa Jisas taamba katsondi. Katsolaa apma vat ali ngwula wandi.

⁵¹ Waliga ndi kat kwagalalaa nyinangwutnat wokendi.

⁵² Ndi solat siga ndina si kwutaa katsolaa Jerusalem lungwamataa yindi.

⁵³ Nandinya nandinya Godna ngay wuleilaa solat siga Godna si kwutaa katsolindi. Ngiyambak.

GOD WAA NYAAGIT
The New Testament in the Iatmul Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Iatmul long Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Ngepma Kwundi (Iatmul)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-12-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b9b92e46-2e7b-584e-a145-60c7cfcc1e68